

PATVIRTINTA

LITGRID AB vadovo

2023 m. gruodžio 6 d. įsakymu Nr. 23IS-318

LITGRID AB
PROJEKTAVIMO IR STATYBOS DARBŲ PIRKIMO SUTARTIES
BENDROSIOS SĄLYGOS

TURINYS

1.	SAVOKOS	4
1.1.	PAGRINDINĖS SAVOKOS	4
2.	BENDROSIOS NUOSTATOS	5
2.1.	DARBŲ APIMTIS	5
2.2.	DARBŲ ATLIKIMO TERMINAS	6
2.3.	GRAFIKAS	6
2.4.	DARBŲ ŽINIARAŠTIS	7
2.5.	RIZIKŲ VALDYMO PLANAS	7
3.	PROJEKTAVIMAS	8
3.1.	PROJEKTO VADOVAS	8
3.2.	TECHNINIS PROJEKTAS	8
3.3.	DARBO PROJEKTAS	9
3.4.	PROJEKTO VYKDYMO PRIEŽIŪRA	9
4.	STATYBOS DARBAI	10
4.1.	BENDRIEJI REIKALAVIMAI	10
4.2.	DARBŲ VADOVAI	11
4.3.	STATYBVIETĖ	11
4.4.	PRIVAŽIAVIMO KELIAI	12
4.5.	ATJUNGIMAI	13
4.6.	DEMONTAVIMAS	13
4.7.	APLINKOSAUGA	13
4.8.	SAUGA DARBE	14
4.9.	ĮRENGINIAI IR MEDŽIAGOS	15
4.10.	PAGRINDINIAI ĮRENGINIAI	15
4.11.	MATAVIMO PRIEMONĖS	16
4.12.	PASLĖPTI DARBAI	16
4.13.	KADASTRINIAI MATAVIMAI	16
4.14.	DARBŲ SUSTABDYMAS	16
4.15.	IŠTAISYMAI	17
4.16.	STATYBOS UŽBAIGIMAS	17
5.	DARBŲ ORGANIZAVIMAS	18
5.1.	ŠALIŲ ATSTOVAI	18
5.2.	SUBRANGOVAI IR KITI SUTARTIES VYKDYMUI PASITELKTI ASMENYS	18
5.3.	FOTO FIKSAVIMAS	20
5.4.	SUSIRINKIMAI	20
5.5.	INFORMAVIMAS	20
5.6.	PATIKRINIMAI	20
5.7.	ATASKAITOS	20
5.8.	NURODYMAI	21
5.9.	ATLIKTŲ DARBŲ AKTAI	21
5.10.	DOKUMENTACIJOS APSIKEITIMAS	22
6.	VERTINIMAS IR EKSPLOATACIJA	22
6.1.	TECHNINIS VERTINIMAS	22
6.2.	BANDOMOJI EKSPLOATACIJA	23
6.3.	DARBŲ PERDAVIMAS	23
6.4.	DARBŲ UŽBAIGIMAS	23
7.	KAINA IR APMOKĖJIMAS	24
7.1.	SUTARTIES KAINA	24
7.2.	IŠANKSTINIS MOKĖJIMAS	24
7.3.	APMOKĖJIMAS	24
7.4.	SULAIKYMAI	25
7.5.	KITOS APMOKĖJIMO SĄLYGOS	25
8.	PAKEITIMAI	25
8.1.	DARBŲ PAKEITIMAI	25
8.2.	ĮSTATYMŲ PASIKEITIMAS – KAINŲ PERSKAIČIAVIMAS	26
8.3.	KAINŲ INDEKSO PASIKEITIMAS	26
9.	ATSAKOMYBĖ	27

9.1.	KOKYBĖS GARANTIJA	27
9.2.	RIZIKOS PASKIRSTYMAS	27
9.3.	ĮSIPAREIGOJIMŲ NEVYKDYMAS ARBA NETINKAMAS VYKDYMAS	28
9.4.	NETESYBOS	28
9.5.	ATSAKOMYBĖS RIBOJIMAS	29
9.6.	ATLEIDIMAS NUO ATSAKOMYBĖS	30
9.7.	SUTARTIES ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMAS	30
9.8.	DRAUDIMAS	30
9.9.	GARANTINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ UŽTIKRINIMAS	31
10.	SUTARTIS	31
10.1.	SUTARTIES GALIOJIMAS	31
10.2.	SUTARTIES KEITIMAS	31
10.3.	SUTARTIES NUTRAUKIMAS	32
10.4.	SUTARTIES AIŠKINIMAS	33
11.	BAIGIAMOS NUOSTATOS	33
11.1.	NACIONALINIO SAUGUMO INTERESŲ UŽTIKRINIMAS	33
11.2.	INTERESŲ KONFLIKTAS	34
11.3.	PAREIŠKIMAI IR GARANTIJOS	34
11.4.	KVALIFIKACIJA	35
11.5.	NUOSAVYBĖ	35
11.6.	INTELEKTINĖ NUOSAVYBĖ	35
11.7.	KONFIDENCIALUMAS IR ASMENS DUOMENŲ APSAUGA	36
11.8.	KALBA	36
11.9.	DOKUMENTAI	36
11.10.	PRANEŠIMAI	37
11.11.	EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ (PROGRAMŲ) FINANSAVIMAS	37
11.12.	BANKO GARANTIJA	37
11.13.	GINČŲ SPRENDIMAS	38
11.14.	TEISIŲ PERLEIDIMAS	38
11.15.	TEISIŲ ATSISAKYMAS	38

SĄVOKOS

1.1. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

1.1.1. LITGRID AB projektavimo ir statybos darbų pirkimo sutarties (toliau - Sutartis) bendrosiose sąlygose didžiąja raide rašomos sąvokos turi žemiau nurodytas reikšmes, taikomas ir Sutarties specialiosiose sąlygose, ir Sutarties Šalių susirašinėjime vykdant Sutartį, jei kontekstas nereikalauja kitaip. Kitos Sutartyje vartojamos bendrinės sąvokos, rašomos ne didžiąja raide, atitinka Lietuvos Respublikos statybos įstatyme ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

1.1.2. **Atliktų darbų aktas** – pagal Užsakovo pateiktą formą Rangovo parengiamas ir Užsakovui pateikiamas dokumentas, kuriame nurodomi Rangovo faktiškai atlikti Darbai;

1.1.3. **Atsisakomi darbai** – Darbai ar jų kiekiai (apimtys), kurie Sutarties vykdymo metu Užsakovui tapo nereikalingi ir nebus įsigyjami, įskaitant Darbus, kurių nebereikia dėl Techninės užduoties reikalavimų arba Techninio projekto sprendinių būtino pakeitimo, klaidų ar trūkumų Užsakovo dokumentuose taisymo;

1.1.4. **Banko garantija** – banko garantija, atitinkanti Sutartyje nurodytus reikalavimus (Sutarties bendrųjų sąlygų 11.12. punktas);

1.1.5. **Darbai** – visi darbai, kurie įeina į Sutarties bendrųjų sąlygų 2.1 punkte nurodytą Darbų apimtį (įskaitant Įrenginius, Medžiagas ir atliktų Darbų rezultata);

1.1.6. **Darbo projektas** – projekto antrasis etapas, techninio projekto tąsa, kuriame detalizuojami techninio projekto sprendiniai ir pagal kurį atliekami statybos Darbai;

1.1.7. **Darbų atlikimo terminas** – Sutarties specialiosiose sąlygose nurodytas terminas, per kurį turi būti atlikti, užbaigti ir perduoti Užsakovui visi Sutartyje nurodyti Darbai;

1.1.8. **Darbų žiniaraštis** – po Techninio projekto suderinimo Rangovo parengtas dokumentas, kuriame pagal Užsakovo pateiktą Turto grupių ir turto vienetų klasifikatorių nurodomi atskiri turto vienetai, jų kiekiai ir kaina, ir pagal kurį nustatomi tarpinių mokėjimų dydžiai, kai Sutartyje numatyta, kad tarpiniai mokėjimai Rangovui atliekami pagal Darbų žiniaraštį;

1.1.9. **Draudžiama kilmė** – Rangovo, Subrangovo ar subjektų, kurių pajėgumais yra remiamasi, ar juos kontroliuojančių asmenų, taip pat Įrenginių, Medžiagų, prekių, paslaugų ar Darbų kilmė yra iš Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 92 straipsnio 14 ir (arba) 15 dalyje numatyta sąrašą nurodytų valstybių ar teritorijų;

1.1.10. **Grafikas** – tai Užsakovo ir Rangovo patvirtintas grafikas, kuriame yra nurodyti terminai, per kuriuos Rangovas planuoja atlikti Darbus;

1.1.11. **Įrenginiai** – įrenginiai, įranga, prietaisai, įtaisai, mechanizmai, atsarginės dalys, kompiuterinės programos, kurie turi būti sumontuoti ir (arba) instaliuoti, ir (arba) perduoti Užsakovui vykdant Sutartį;

1.1.12. **Medžiagos** – medžiagos, gaminiai ir kiti produktai, kurie vykdant Sutartį turi būti įkonstruoti, įmontuoti, įdėti, instaliuoti į Objektą ir (arba) perduoti Užsakovui, ir kurie nėra laikomi Įrenginiais;

1.1.13. **Nenugalima jėga** – aplinkybės, kurių Šalis negalėjo kontroliuoti, protingai numatyti Sutarties sudarymo metu, negali užkirsti kelio šių aplinkybių ar jų pasekmių atsiradimui bei nėra prisiėmusi rizikos dėl tokių aplinkybių atsiradimo;

1.1.14. **Objektas** – statinys, kuris turi būti pastatytas, rekonstruotas, suremontuotas ir (arba) nugriautas atliekant Darbus;

1.1.15. **Pagrindiniai įrenginiai** – Įrenginiai, kurie Sutartyje ir/ar kituose pirkimo dokumentuose nurodyti kaip pagrindiniai, ir kuriems taikomos Sutarties bendrųjų sąlygų 4.10 punkto nuostatos;

1.1.16. **Papildomi darbai** – darbai, prekės ar paslaugos arba jų kiekiai, kurie nenurodyti Techninėje užduotyje arba Techniniame projekte, tačiau yra tiesiogiai susiję su Darbais arba kitais Rangovo įsipareigojimais pagal Sutartį ir kuriuos būtina papildomai atlikti dėl Techninės užduoties reikalavimų arba Techninio projekto sprendinių būtinų pakeitimų (tarp jų – Darbų apimčių pakeitimo);

1.1.17. **Pakeitimas** – bet koks Darbų pakeitimas, įskaitant Atsisakomus darbus ir (arba) Papildomų darbų atlikimą;

1.1.18. **Pirkimas** – pirkimas, kurį atlikus buvo sudaryta Sutartis;

1.1.19. **Rangovas** – Sutarties šalis, kuri įsipareigoja atlikti ir užbaigti Darbus (Rangovo sąvoka taip pat apima Rangovo Subrangovus, darbuotojus ir kitus Rangovui dirbančius asmenis, jei Sutarties kontekstas nereikalauja kitaip);

1.1.20. **Specialistas** – Rangovo darbuotojas, kurio profesine kvalifikacija ir (arba) patirtimi rėmėsi Rangovas tam, kad atitiktų Pirkimo dokumentuose nustatytus kvalifikacijos reikalavimus, ir (arba) į kurio kvalifikaciją atsižvelgė Užsakovas, vertindamas Rangovo pasiūlymą;

1.1.21. **Subjektas, kurio pajėgumais remiasi Rangovas** – ūkio subjektas, kurio pajėgumais rėmėsi Rangovas tam, kad atitiktų Pirkimo dokumentuose nustatytus kvalifikacijos reikalavimus. Subjektas, kurio pajėgumais remiasi Rangovas ir kuris tiesiogiai prisideda prie Sutarties vykdymo (veikia kaip subrangovas), tuo pačiu yra ir Subrangovas;

1.1.22. **Subrangovas** – asmuo, kurį Rangovas numato pasitelkti arba pasitelkia atlikti Darbus, perduodamas jam dalį Sutarties vykdymo, įskaitant Subrangovų subrangovus. Medžiagų ir Įrenginių tiekėjai, kurie pagal Sutartį atlieka Medžiagų ar Įrenginių montavimo darbus, taip pat yra Subrangovai pagal Sutartį;

1.1.23. **Sutartis** – tarp Šalių sudaryta sutartis, kuria Šalys įsipareigojo vadovautis šiomis Sutarties bendrosiomis sąlygomis bei Sutarties specialiosiomis sąlygomis;

1.1.24. **Sutarties kaina** – Sutartyje nurodyta kaina (su PVM), kuri turi būti sumokėta už visus Rangovo tinkamai atliktus ir užbaigtus Darbus. Sutartyje naudojama sąvoka „**pradinė Sutarties kaina**“ suprantama kaip Sutarties kaina (su PVM) Sutarties sudarymo metu, t. y. į ją neįtraukiama ta vertė, kuri gali atsirasti dėl Pirkimo dokumentuose ir Sutartyje numatytų jos kainos pakeitimų pasirinkimo galimybių (sutarties termino, perkamos apimtys, objekto pakeitimų ir pan.). Užsakovas pradinę Sutarties kainą nurodo sudaromoje Sutartyje. Pradinė Sutarties kaina nekinta per visą Sutarties vykdymo laikotarpį, išskyrus kai Sutarties kaina peržiūrima pagal joje nurodytas kainų peržiūros sąlygas;

1.1.25. **Statybvietė** – Užsakovo Rangovui perduota Darbų vykdymo vieta;

1.1.26. **Šalys** – Užsakovas ir Rangovas, o Šalis – bet kuris iš jų;

1.1.27. **Techninė užduotis** – techninė užduotis, projektavimo užduotis arba Techninis projektas (kai jį pateikia Užsakovas) pagal kurią turi būti atlikti projektavimo, statybos ir kiti Sutartyje nurodyti Darbai;

1.1.28. **Techninis projektas arba techninis darbo projektas** (toliau – Techninis projektas) – normatyvinių statybos techninių dokumentų nustatytos sudėties dokumentų, kuriuose pateikiami Užsakovo sumanyto statinio sprendiniai (statinio projekto dalys, skaičiavimai, brėžiniai), skirtų statybą leidžiančiam dokumentui gauti, statybai vykdyti ir statybos užbaigimo procedūroms atlikti, visuma;

1.1.29. **Užsakovas** – Sutarties šalis, kuri perka Sutartyje nurodytus Darbus (Užsakovo sąvoka taip pat apima Užsakovo atstovą ir kitus Užsakovo darbuotojus bei Užsakovui dirbančius asmenis, kuriuos Užsakovo atstovas raštu nurodo Rangovui, jei Sutarties kontekstas nereikalauja kitaip).

2. BENDROSIOS NUOSTATOS

2.1. DARBŲ APIMTIS

2.1.1. Rangovas turi atlikti, užbaigti ir Užsakovui perduoti visus Techninėje užduotyje ir Sutartyje nurodytus projektavimo, statybos ir kitus Darbus.

2.1.2. Į Rangovo atliekamų Darbų apimtį įeina visų Darbams atlikti bei Sutartyje nurodytiems įsipareigojimams įvykdyti reikalingų Įrenginių, Medžiagų, transporto, personalo, dokumentų, draudimo ir kitų priemonių, prekių bei paslaugų įsigijimas ir apmokėjimas, išskyrus atvejus, kai Sutartyje aiškiai nurodyta, kad juos pateikia Užsakovas.

2.1.3. Į Rangovo atliekamų Darbų apimtį taip pat įeina visų Sutarčiai įvykdyti reikalingų leidimų, suderinimų ir pritarimų gavimas, kurie nebuvo pateikti Pirkimo metu ir kurių Užsakovas nėra įsipareigojęs pateikti pagal Sutartį. Jei šie leidimai, suderinimai ir pritarimai pagal teisės aktų reikalavimus išduodamai (atliekami) Užsakovo vardu, Užsakovas per 5 darbo dienas nuo Rangovo prašymo gavimo išduoda reikiamus įgaliojimus.

2.1.4. Į Rangovo atliekamų Darbų apimtį įeina Darbų išpildomosios dokumentacijos parengimas ir jos atnaujinimas, kurioje turi būti fiksuojamas Darbų įvykdymas, parodomas tikslios visų Darbų ir Įrenginių vietos, matmenys, atskaitos duomenys ir kita pagal Įstatymus arba Sutartį reikalinga informacija. Rangovas privalo iš anksto suderinti su Užsakovu reikalavimus, kuriuos turi atitikti išpildomoji dokumentacija. Rangovas privalo saugoti išpildomąją dokumentaciją ir perduoti ją Užsakovui prieš perduodamas Darbus, išpildomoji dokumentacija turi būti patvirtinta techninio priežiūrėtojo.

2.1.5. Į Rangovo atliekamų Darbų apimtį įeina visi Užsakovo Techninėje užduotyje, Objekto projekte, Rangovo pasiūlyme ir Įstatymuose numatyti Darbų, Objekto, jo sudėtinųjų dalių ir Įrenginių bandymai, matavimai, kurie turi būti atlikti iki Darbų perdavimo, ir buvo pasiekti teigiami bandymų rezultatai, taip pat Rangovas privalo perduoti Užsakovui Rangovo atliktų bandymų rezultatų protokolus, įrodančius teigiamus bandymų rezultatus ir patvirtintus techninio priežiūrėtojo.

2.1.6. Į Rangovo atliekamų Darbų apimtį įeina visų kitų dokumentų, susijusių su Darbų vykdymu, kuriuos Rangovas privalo parengti parengimas ir perdavimas Užsakovui pagal Įstatymų ir Sutarties reikalavimus, įskaitant tinkamai užpildytus ir pasirašytus statybos darbų žurnalus su lydimaisiais dokumentais, galutinį Subrangovų sąrašas ir pan.

2.1.7. Rangovas turi atlikti ir Sutartyje nenurodytus darbus, kurie yra būtini tam, kad visus Darbus būtų galima užbaigti ir tinkamai naudoti pagal paskirtį (t. y. Sutartyje ir teisės aktuose nustatyta tvarka), ir kuriuos Rangovas objektyviai turėjo ir galėjo numatyti iki Sutarties sudarymo, susipažinęs su visais Sutarties dokumentais, Statybvietė (tiek dokumentaliai, tiek fiziškai), teisės aktų reikalavimais ir situacija rinkoje.

2.1.8. Visus Darbus Rangovas turi atlikti pagal Sutartyje ir galiojančiuose teisės aktuose nurodytus reikalavimus, o jei tokie reikalavimai nenurodyti – pagal geriausius visuotinai pripažįstamus profesinius, techninius standartus ir praktiką.

2.1.9. Į Rangovo atliekamų Darbų apimtį įeina visos statybos užbaigimo procedūros atlikimas, Objekto statybos užbaigimo aktas (-ai) (ši sąlyga yra taikoma, tik jeigu Užsakovo užduotyje numatyta arba to reikalauja teisės norminiai aktai), statybos užbaigimo akto įforminimas ir kt.

2.1.10. Į Rangovo atliekamų Darbų apimtį įeina visų kitų sąlygų, numatytų įstatymuose, Užsakovo Techninėje užduotyje, Objekto projekte ir (arba) Rangovo pasiūlyme, kurios turi būti įvykdytos tam, kad būtų laikoma, jog Darbai yra užbaigti, įvykdymas bei tai įrodančių dokumentų Užsakovui pateikimas.

2.2. DARBŲ ATLIKIMO TERMINAS

2.2.1. Rangovas visus Darbus turi atlikti, užbaigti ir perduoti Užsakovui per Darbų atlikimo terminą.

2.2.2. Darbų atlikimo terminas, jo pratęsimo galimybė nurodomi Sutarties specialiosiose sąlygose.

2.2.3. Jei Sutartyje nurodyta, kad Darbai turi būti atliekami etapais, Rangovas Darbus turi organizuoti taip, kad jie būtų atlikti Sutartyje nurodytais terminais. Jei atitinkamo etapo įvykdymo terminas nenurodytas, bus laikoma, kad etapą Rangovas turi užbaigti per Darbų atlikimo terminą.

2.3. GRAFIKAS

2.3.1. Visi Darbai turi būti atliekami pagal Šalių patvirtintą Grafiką. Grafiką Rangovas turi parengti ir pateikti Užsakovo derinimui per 30 dienų nuo Sutarties sudarymo dienos.

2.3.2. Grafikas derinimui turi būti pateiktas skaitmeniniu *.mpp ir *.pdf formatu. Grafikas pildomas ant Grafiko šablono, kuris yra Sutarties specialiųjų sąlygų priedas. Grafiko šablone numatyti tipiniai Užsakovo darbų vykdymo terminai. Rangovas Grafiką parengia įvertinęs Darbų atlikimo terminus, nurodytus Sutarties specialiosiose sąlygose. Grafike turi būti numatytas toliau nurodytų Darbų vykdymas, išskyrus atvejus, kai atitinkami Darbai pagal Sutartį neturi būti atliekami arba jų atlikimo nėra galimybės numatyti Grafiko sudarymo metu:

- a) Inžinerinių darbų atlikimas (geologija, geodezija ir kt. nurodant atskirai);
- b) Specialiųjų prisijungimo sąlygų ir specialiųjų reikalavimų ir visų reikalingų suderinimų, leidimų ir (arba) sutikimų iš atsakingų institucijų ir asmenų gavimas (kiekvienas suderinimas išskiriamas atskirai);
- c) Techninio projekto parengimas;
- d) Techninio projekto įvertinimas (vykdo Užsakovas);
- e) Techninio projekto koregavimas pagal gautas pastabas;
- f) Techninio projekto ekspertizės organizavimas (vykdo Užsakovas);
- g) Techninio projekto tvirtinimas;
- h) Statybą leidžiančių dokumentų gavimo Užsakovo vardu organizavimas;
- i) Įrenginių techninės dokumentacijos suderinimas su Užsakovu;
- j) Darbo projekto (jo dalių) parengimas;
- k) Darbo projekto (jo dalių) įvertinimas (vykdo Užsakovas);
- l) Darbo projekto (jo dalių) koregavimas pagal gautas pastabas;
- m) Darbo projekto (jo dalių) ekspertizės atlikimo organizavimas (vykdo Užsakovas);
- n) Darbams atlikti reikalingos dokumentacijos pateikimas Rangovui (vykdo Užsakovas);
- o) Statybvietės perdavimas Rangovui;
- p) statybos Darbų pradžia;
- q) planuojami elektros įrenginių atjungimai;
- r) Įrenginių, Medžiagų pristatymai į Statybvietę;
- s) Įrenginių ir Medžiagų sumontavimas ir instaliavimas;
- t) Įrenginių suderinimas ir išbandymas;
- u) Darbų išpildomosios dokumentacijos, bandymų rezultatų protokolų, instrukcijų, matavimų, sertifikatų, atitikties deklaracijų bei kt. dokumentų (jei būtina patvirtintų techninio priežiūrėtojo) perdavimas Užsakovui;
- v) statybos Darbų pabaiga;
- w) statybos užbaigimo procedūrų Užsakovo vardu organizavimas;
- x) Darbų techninis vertinimas;
- y) Objekto bandomoji eksploatacija;
- z) Darbų perdavimas Užsakovui;
- q) Kiti Darbų vykdymui svarbūs terminai.

2.3.3. Grafike taip pat turi būti nurodytas planuojamas lėšų, reikalingų vykdyti atsiskaitymams su Rangovu pagal Sutartį poreikis laiko ir atliekamų Darbų atžvilgiu, bei išskirti Darbų vykdymo etapai. Grafike turi atsispindėti kiekvieno pažymėto Darbo trukmė, jų pradžios ir pabaigos terminai, eiliškumas, bei tarpusavio susietumas (t. y. kokią įtaką vienu Darbų atlikimas turi kitų Darbų atlikimui). Grafike terminai turi būti nurodyti vieno mėnesio ir detalesniu tikslumu, elektros įrenginių atjungimai – dienų arba savaitės tikslumu.

2.3.4. Užsakovas pateiktą Grafiką įsipareigoja patvirtinti arba pateikti Rangovui argumentuotas pastabas per 20 dienų nuo šio Grafiko gavimo dienos. Jei Grafikas grąžinamas pataisymui, jis turi būti pateiktas pakartotiniam derinimui per 10 dienų nuo pastabų gavimo dienos. Jei Užsakovas vėluoja patvirtinti Grafiką arba pateikti pastabas per nustatytą terminą, Rangovas turi teisę Grafiką patvirtinti vienašališkai, apie tai raštu įspėjęs Užsakovą ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas.

2.3.5. Rangovas, nustatytu laiku nepateikęs Užsakovo derinimui Grafiko, moka Užsakovui 100 eurų delspinigius už kiekvieną pavėluotą dieną. Kas 5 vėlavimo dienas Užsakovas turi teisę skaičiuojamų delspinigių sumą padidinti tris kartus. Padidinta delspinigių suma pradedama taikyti ne anksčiau kaip po 3 dienų nuo raštiško Užsakovo įspėjimo pateikimo Rangovui dienos. Bendra delspinigių, mokamų pagal šį punktą, suma negali būti didesnė kaip 10 000 eurų.

2.3.6. Suderintas Grafikas patvirtinamas abiejų Šalių atstovų fiziniiais arba kvalifikuotais elektroniniais parašais, nurodant patvirtinimo datą.

2.3.7. Abi Šalys dės visas pastangas, kad Grafikas būtų suderintas ne vėliau kaip per 100 dienų nuo Sutarties sudarymo. Jei per nurodytą terminą Šalims nepavyks suderinti Grafiko, Šalys gali nutraukti šią Sutartį, pasirašydamos raštišką susitarimą arba vienašališkai Sutartyje nurodytais atvejais ir tvarka.

2.3.8. Jei Darbų vykdymas atsilieka nuo Grafiko, Rangovas kartu su Darbų vykdymo ataskaita (Sutarties bendrųjų sąlygų 5.7 punktas) pateikia vėlavimo priežastis ir priemones vėlavimui eliminuoti, taip pat pateikia atnaujintą Grafiką, kuriame atsispindėtų realūs planuojamų Darbų atlikimo terminai.

2.3.9. Grafike nurodytų Darbų eiliškumas ir technologiniai Darbų vykdymo sprendimai gali būti keičiami tik su Užsakovo pritarimu, Šalims raštiškai patvirtinant Grafiko pakeitimus. Užsakovui pareikalavus, Rangovas privalo pagrįsti tokių pakeitimų reikalingumą.

2.3.10. Grafike nurodyti tarpiniai Darbų atlikimo terminai gali būti keičiami Šalims pakeitimus suderinus raštu, nekeičiant Sutartyje numatytų Darbų etapų atlikimo terminų.

2.3.11. Grafikas yra skirtas organizuoti ir sekti Sutarties vykdymą, o Grafiko pakeitimas jokiais atvejais nereiškia Darbų atlikimo termino, Sutarties kainos, Darbų etapų terminų ir kitų Sutarties sąlygų pakeitimo ir neatleidžia Rangovo nuo atsakomybės už šių Sutarties sąlygų laikymąsi.

2.3.12. Tuo atveju, jei Sutartyje numatyta, kad tarpiniai mokėjimai Rangovui atliekami pagal Darbų žiniaraštį, Rangovas po Techninio projekto parengimo ir Darbų žiniaraščio suderinimo su Užsakovu pagal Sutarties bendrųjų sąlygų 2.4 punktą turi atnaujinti Grafiką, jame nurodydamas numatomus Darbų atlikimo terminus, Darbų apmokėjimui skirtą informaciją, susiejant ją su Darbų žiniaraštyje nurodytų turto vienetų ar jų dalių planuojamų Darbų atlikimo terminais bei įvertinant Sutarties bendrųjų sąlygų 7.2 punkte nurodyto išankstinio mokėjimo galimybę. Rangovas atnaujintame Grafike turi nurodyti, kuriuos Darbus atlikus bus sukurtas tam tikras turto vienetas (nurodomas to turto vieneto numeris iš Darbų žiniaraščio) ar jo dalis (išreikšta procentine išraiška) bei bus teikiamas apmokėjimui, t. y. siūlomas įtraukti į Atliktų darbų aktą (pavyzdinis atnaujintas Grafikas pridedamas prie Sutarties). Atnaujintas Grafikas turi būti Šalių suderinamas raštu.

2.4. DARBŲ ŽINIARAŠTIS

2.4.1. Po Techninio projekto parengimo ir suderinimo Rangovas, vadovaudamasis Turto grupių ir turto vienetų klasifikatoriumi, pridedamu prie Sutarties, turi parengti ir su Užsakovu raštu suderinti Darbų žiniaraštį, taip pat sudaryti turto vienetų sąrašą, priskirdamas vertes, atitinkančias Rangovo Pirkimo metu pasiūlymo žiniaraštyje pateiktas sumines eilutes (Darbų, Medžiagų, Įrenginių verčių paskirstymas privalo atitikti protingumo kriterijus, ši Sutarties sąlyga laikoma esmine). Ši Darbų žiniaraščio versija turi būti naudojama rengiant Atliktų darbų aktus, kai tai numatyta Sutartyje. Atliktų Darbų apmokėjimas pagal Darbų žiniaraštį galimas tik po jo suderinimo ir Šalių patvirtinimo raštu.

2.4.2. Darbų žiniaraštyje nurodytų turto vienetų kainų suma (kartu su Techninio projekto parengimo ir inžinerinių tyrinėjimų Darbų dalimi) turi atitikti Sutarties kainą.

2.4.3. Darbų žiniaraštis gali būti keičiamas Šalims pakeitimus suderinus raštu.

2.5. RIZIKŲ VALDYMO PLANAS

2.5.1. Sutarties sąlygas atitinkantį Rangovo rizikų valdymo planą, kurio forma pateikiama Sutarties specialiosiose sąlygose, Rangovas turi parengti ir pateikti Užsakovui per 30 dienų nuo Sutarties sudarymo dienos. Sutarties vykdymo metu atnaujintas Rangovo rizikų valdymo planas turi būti pateikiamas iki kiekvieno mėnesio paskutinės darbo dienos kaip Darbų vykdymo ataskaitos priedas. Užsakovo reikalavimu, Rangovas įsipareigoja per Užsakovo nustatytą terminą pateikti Rangovo atnaujintą rizikų valdymo planą ir dažniau.

2.5.2. Rangovas, nustatytu laiku nepateikęs Užsakovui Sutartyje nustatytus reikalavimus atitinkančio Rangovo rizikų valdymo plano, privalo Užsakovui sumokėti 1 000 eurų baudą už vėlavimą pateikti pradinį Rangovo rizikų valdymo planą ir mokėti Užsakovui 100 eurų delspinigius už kiekvieną pavėluotą dieną, kai vėluojama pateikti atnaujintą Rangovo rizikų valdymo planą. Kas 5 vėlavimo dienas Užsakovas turi teisę skaičiuojamų delspinigių sumą padidinti tris kartus. Padidinta delspinigių suma pradedama taikyti ne anksčiau kaip po 3 dienų nuo raštiško Užsakovo įspėjimo pateikimo Rangovui dienos. Bendra netesybų, mokamų pagal šį punktą, suma negali būti didesnė kaip 10 000 eurų.

3. PROJEKTAVIMAS

3.1. PROJEKTO VADOVAS

3.1.1. Kai pagal Sutartį Rangovas turi atlikti Techninio projekto ir (arba) Darbo projekto parengimo darbus, Rangovas per 5 darbo dienas nuo Sutarties sudarymo turi pateikti Užsakovui paskirtų projekto vadovo, projekto dalies vadovo, architekto paskyrimo dokumentą (jei šie asmenys turi būti skiriami pagal teisės aktų arba Sutarties reikalavimus), jame nurodant jų vardus, pavardes ir telefono numerius.

3.1.2. Apie paskirto projekto vadovo, projekto dalies vadovo, architekto atšaukimą ir/arba naujo paskyrimą Rangovas turi informuoti Užsakovą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas. Naują projekto vadovą, projekto dalies vadovą, architektą Rangovas gali paskirti tik Užsakovui pateikęs Pirkimo sąlygose nurodytą jų kvalifikaciją pagrindžiančius dokumentus ir abiem Šalims pasirašius susitarimą dėl Sutarties pakeitimo.

3.2. TECHINIS PROJEKTAS

3.2.1. Sutarties bendrųjų sąlygų 3.2 punkto nuostatos taikomos tuo atveju, kai pagal Sutartį ir (arba) teisės aktų reikalavimus Darbų atlikimui reikalingas Techninis projektas ar jo dalis ir Užsakovas Techninio projekto nepateikė Rangovui kartu su Sutarties dokumentacija.

3.2.2. Rangovas Techninį projektą turi parengti pagal Techninę užduotį, kitus Sutarties bei normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus ir pateikti jį Užsakovo derinimui.

3.2.3. Rengdamas Techninį projektą, Rangovas Užsakovo vardu turi gauti prisijungimo sąlygas, specialiuosius reikalavimus ir visus kitus reikalingus suderinimus, leidimus ir (arba) sutikimus iš atsakingų institucijų ir (arba) asmenų, taip pat organizuoti inžinerinių tyrinėjimų atlikimą (topografija, geologija ir kt.).

3.2.4. Inžineriniai geologiniai (geotechniniai) tyrimai atliekami ir įregistruojami vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 1.04.02:2011 „Inžineriniai geologiniai ir geotechniniai tyrimai“ nustatyta tvarka ir reikalavimais. Prieš atlikdamas inžinerinius geologinius (geotechninius) tyrimus, Rangovas privalo raštu suderinti su Užsakovu inžinerinių geologinių (geotechninių) tyrimų programą, techninę užduotį ir planą su lauko darbų tyrimų vietomis.

3.2.5. Techninio projekto sprendinius Užsakovo peržiūrai, derinimui ir (arba) pastaboms Rangovas pateikia skaitmeniniu *.pdf, *.tif, *.dwg (brėžinius ir schemas), *.docx, arba *.xlsx. (sąnaudų kiekių žiniaraščius) formatu su galimybe redaguoti, vadovaudamasis Perdavimo tinklo objekto statybos/rekonstravimo dokumentacijos apraše nurodytais reikalavimais.

3.2.6. Užsakovas per 20 darbo dienų nuo Techninio projekto dokumentacijos pateikimo arba per 10 darbo dienų nuo pakartotinio pateikimo ją suderina arba pateikia Rangovui argumentuotas pastabas. Jei Užsakovas vėluoja suderinti Techninį projektą arba pateikti pastabas, Rangovas turi teisę Techninį projektą suderinti vienašališkai, apie tai raštu įspėjęs Užsakovą ne mažiau kaip prieš 5 darbo dienas.

3.2.7. Derinimui Rangovas pateikia tik tinkamai parengtą ir patikrintą Techninį projektą. Jei Rangovo pateiktas Techninis projektas neatitinka Sutartyje keliamų reikalavimų, yra neišbaigtas, jame randama daug techninio pobūdžio ar kitų klaidų, dėl kurių nebūtų galima atlikti Techninio projekto ekspertizės, gauti Objekto statybą leidžiantį dokumentą ir (arba) tinkamai atlikti ir užbaigti Objekto statybos Darbų ir (arba) jame yra ne visos Techninio projekto sudedamosios dalys, Užsakovas turi teisę Techninio projekto derinimui nepriimti ir grąžinti jį Rangovui tobulinti. Tokiu atveju Užsakovas neprivalo detalizuoti konkrečių trūkumų, o Techninis projektas bus laikomas nepateiktu.

3.2.8. Rangovas užtikrina ir garantuoja, kad jo parengtas Techninis projektas atitiks visus Sutarties ir taikytinų teisės aktų keliamus reikalavimus, į jį bus įtraukti visi sprendiniai (skaičiavimai ir modeliavimai, jei yra), reikalingi tinkamam Objekto Darbų vykdymui ir Objekto eksploatavimui pagal paskirtį.

3.2.9. Techninis projektas laikomas suderintu, kai ant jo pasirašo Užsakovo atstovas arba Rangovas suderina vienašališkai pagal Sutarties bendrųjų sąlygų 3.2.6 punktą.

3.2.10. Po Techninio projekto suderinimo bet kokius Techninio projekto pakeitimus Rangovas turi derinti su Užsakovu iš naujo Sutarties bendrųjų sąlygų 3.2 punkte nurodyta tvarka.

3.2.11. Jei pagal teisės aktų reikalavimus turi būti atlikta Techninio projekto ekspertizė, ekspertizės atlikimą organizuoja Užsakovas (t. y. samdo reikiamus ekspertus ekspertizei atlikti ir savo sąskaita apmoka už suteiktas paslaugas). Techninio projekto ekspertizė atliekama po to, kai Užsakovas suderina Techninį projektą. Techninį projektą ekspertizei pristato Rangovas, pateikdamas Užsakovui priėmimo – perdavimo aktą su detaliu bylų sąrašu. Pristatymo adresą Užsakovas nurodys prieš Techninio

projekto pateikimą ekspertizei. Ekspertizės aktą Užsakovo pasamdyti ekspertai pateiks per 20 darbo dienų nuo Techninio projekto pateikimo ekspertizei dienos. Jei Techninis projektas bus teikiamas ekspertams pakartotiniam derinimui, laikytina, kad už Darbų vėlavimą yra atsakingas Rangovas. Techninį projektą pagal ekspertizės išvadas Rangovas turi koreguoti neatlygintinai.

3.2.12. Jei pagal teisės aktų reikalavimus Darbams pradėti reikalingi statybą leidžiantys dokumentai, Rangovas pagal Užsakovo suteiktus įgaliojimus savo sąskaita organizuoja Objekto statybą leidžiančių dokumentų gavimą Užsakovo vardu. Rangovui gavus Objekto statybą leidžiančius dokumentus, Rangovas Užsakovui pateikia galutinai parengtą ir kvalifikuotu elektroniniu parašu pasirašytą Techninį projektą su žyma „Originalas“.

3.2.13. Techninis projektas laikomas parengtu, kai Užsakovas jį suderina, po ekspertizės patvirtina ir gaunami Objekto statybą leidžiantys dokumentai (kai jie turi būti gauti).

3.2.14. Techninio projekto patvirtinimas nereiškia Darbų apimties ribojimo ar pakeitimo. Jei Statybos darbų vykdymo metu paaiškės, kad Techninis projektas yra neišsamus, neaiškus, neatitinka jam keliamų reikalavimų ar pagal jį negalima tinkamai atlikti Objekto statybos Darbų, Rangovas įsipareigoja neatlygintinai atlikti visus reikiamus Techninio projekto ir atliktų Darbų pakeitimus.

3.3. DARBO PROJEKTAS

3.3.1. Sutarties bendrųjų sąlygų 3.3 punkto nuostatos taikomos tuo atveju, kai pagal Sutartį ir (arba) teisės aktų reikalavimus Darbų atlikimui reikalingas Darbo projektas arba jo dalis ir Užsakovas jos nepateikė Rangovui kartu su Sutarties dokumentacija.

3.3.2. Rangovas pagal Techninį projektą turi parengti Darbo projektą ir visą kitą dokumentaciją, privalomą pagal teisės aktų reikalavimus ir reikalingą Darbų atlikimui.

3.3.3. Darbo projektą turi sudaryti tokios pačios dalys, kokios sudaro Techninį projektą, tačiau Rangovas neturi rengti Darbo projekto bendrosios dalies ir dalių, kurių Užsakovas nurodo nerengti.

3.3.4. Darbo projekto sprendinius Rangovas privalo suderinti su Užsakovu ir, jei to reikalauja galiojantys teisės aktai, su kitais asmenimis. Darbo projekto sprendinius Užsakovo peržiūrai, derinimui ir (arba) pastaboms Rangovas pateikia skaitmeniniais *.pdf, *.tif, bei *.docx ir *.xls formatais su galimybe redaguoti, vadovaudamasis Perdavimo tinklo objekto statybos/rekonstravimo dokumentacijos apraše nurodytais reikalavimais.

3.3.5. Rangovas Darbo projektą parengia ir pateikia Grafike nustatytais terminais. Užsakovas per 15 darbo dienų nuo projektinės dokumentacijos gavimo arba per 10 darbo dienų nuo pakartotinio pateikimo suderina Rangovo pateiktus projektinius sprendinius arba pateikia Rangovui argumentuotas pastabas.

3.3.6. Derinimui Rangovas pateikia tik tinkamai parengtą ir patikrintą Darbo projektą. Jei Rangovo pateiktas Darbo projektas neatitinka Sutartyje keliamų reikalavimų, yra neišbaigtas, jame randama daug techninio pobūdžio ar kitų klaidų, dėl kurių nebūtų galima tinkamai atlikti statybos Darbų, Užsakovas turi teisę Darbo projekto derinimui nepriimti ir grąžinti jį Rangovui tobulinti. Tokiu atveju Užsakovas neprivalo detalizuoti konkrečių trūkumų, o Darbo projektas bus laikomas nepateiktu.

3.3.7. Jei pagal teisės aktų reikalavimus turi būti atlikta Darbo projekto (jo dalies) ekspertizė, ekspertizės atlikimą organizuoja Užsakovas (t. y. samdo reikiamus ekspertus ekspertizei atlikti ir savo sąskaita apmoka už suteiktas paslaugas). Jei pagal teisės aktų reikalavimus Darbo projekto (jo dalies) ekspertizė neprivaloma, Užsakovas pasilieka teisę organizuoti Darbo projekto (jo dalies) ekspertizės atlikimą savo iniciatyva.

3.3.8. Darbo projekto (jo dalies) ekspertizė atliekama po to, kai Rangovas parengia Darbo projektą ar jo atitinkamą dalį, kuriai reikalinga ekspertizė. Darbo projektą (jo dalį) ekspertizei pristato Rangovas, pateikdamas Užsakovui priėmimo – perdavimo aktą su detaliu bylų sąrašu. Pristatymo adresą Užsakovas nurodys prieš Darbo projekto (jo dalies) pateikimą ekspertizei.

3.3.9. Darbo projekto (jo dalies) ekspertizės aktą Užsakovo pasamdyti ekspertai pateiks per 15 darbo dienų nuo Darbo projekto (jo dalies) pateikimo ekspertizei dienos. Jei Darbo projektas (jo dalis) bus teikiamas ekspertams pakartotiniam derinimui, laikytina, kad už Darbų vėlavimą yra atsakingas Rangovas. Darbo projektą pagal ekspertizės išvadas Rangovas turi koreguoti neatlygintinai.

3.3.10. Darbo projektas ar atskiros jo dalys yra laikomos parengtomis, kai Užsakovas pritaria pasirašydamas ir uždėdamas asmeninį spaudą ir pasirašymo datą ant titulinio Darbo projekto bylos lapo. Darbo projekto arba atskirų jo dalių, reikalingų Užsakovo pritarimui gauti teisės aktų nustatyta tvarka, projektinė dokumentacija pateikiama su žyma „Originalas“ ir pasirašyta kvalifikuotais elektroniniais atsakingų asmenų parašais skaitmeninėje laikmenoje su galimybe redaguoti *.pdf, ir *.docx arba *.tif formatu, brėžiniai ir schemos – *.dwg formatu, o sąnaudų kiekių žiniaraščiai – *.xls formatu.

3.3.11. Atlikus statybos Darbus, Darbo projektas pateikiamas su žymomis „Taip pastatyta“ (Darbo projektas atitinkantis atliktus statybos Darbus) ir „Originalas“ bei pasirašytas kvalifikuotais elektroniniais atsakingų asmenų parašais skaitmeninėje laikmenoje su galimybe redaguoti *.pdf, ir *.docx arba *.tif formatu, brėžiniai ir schemos – *.dwg formatu, o sąnaudų kiekių žiniaraščiai – *.xls formatu.

3.4. PROJEKTO VYKDYMO PRIEŽIŪRA

3.4.1. Projekto vykdymo priežiūra atliekama, jei to reikalauja teisės aktų reikalavimai.

3.4.2. Jei Darbai atliekami pagal Užsakovo pateiktą Techninį projektą, projekto vykdymo priežiūrą organizuoja Užsakovas.

3.4.3. Jei Darbai atliekami pagal Techninį projektą, kurį parengė Rangovas vykdydamas Sutartį, projekto vykdymo priežiūrą normatyvinių statybos dokumentų nustatyta tvarka organizuoja Rangovas, laikydamasis šių reikalavimų:

- a) Statinio projekto vykdymo priežiūra turi būti vykdoma vadovaujantis STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ ir apimti Techniniame projekte numatytą Darbų vykdymo priežiūrą;
- b) Statinio projekto vykdymo priežiūra atliekama Statybvietėje. Už išlaidas biuro patalpoms, patalpoms Statybvietėje, ryšių, transporto, draudimo paslaugoms ir kitoms su statinio projekto vykdymo priežiūra susijusioms veikloms atsakingas Rangovas;
- c) Statinio projekto vykdymo priežiūra privalo būti vykdoma ne mažiau kaip 5 val. per savaitę deleguojant į Statybvietę statinio projekto vykdymo priežiūros vadovą ar/ir statinio projekto dalies vykdymo priežiūros vadovą (-us) (priklausomai nuo vykdomų Darbų srities). Statinio projekto dalies vykdymo priežiūros vadovas (-ai) privalo pasirašyti paslėptų statybos konstrukcijų ir paslėptų statybos darbų patikrinimo, inžinerinių tinklų, technologinių inžinerinių sistemų išbandymo pripažinimo tinkamais naudoti aktus ir kitus statybos vykdymo dokumentus, jei jie atitinka statinio projektą bei normatyvinių dokumentų reikalavimus;
- d) Statinio projekto vykdymo priežiūra vykdoma nuo Darbų pradžios iki statybos užbaigimo akto užregistravimo dienos IS „Infostatyba“;
- e) Statinio projekto vykdymo priežiūros vadovas ar/ir statinio projekto dalies vykdymo priežiūros vadovas (-ai) privalo atvykti į Objektą ir dalyvauti susitikimuose su Rangovu ir Užsakovu, atsižvelgiant į Darbų eigą, atliekamus Darbus ir svarstomus klausimus;
- f) Rangovas privalo rengti tarpines ir baigiamąją ataskaitas. Tarpinės ataskaitos rengiamos Užsakovui pareikalavus. Jose aprašoma statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugos teikimo veikla, rekomendacijos bei išvados dėl vykdomų Darbų atitikimo Techninio projekto sprendiniams. Baigiamojoje ataskaitoje glaustai aprašoma projekto vykdymo ir priežiūros eiga, ji pateikiama Užsakovui iki prašymo IS „Infostatyba“ užregistravimo. Ataskaitos rengiamos lietuvių kalba, 2 egzemplioriais ir pateikiamos Užsakovui.

4. STATYBOS DARBAI

4.1. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

4.1.1. Rangovas, laikydamasis Sutartyje, projektavimo dokumentuose, Įrenginių ir Medžiagų gamintojų, technologinėse kortelėse ir teisės aktuose nurodytų reikalavimų, turi atlikti statybos, montavimo, derinimo, testavimo ir kitus juose nurodytus Darbus.

4.1.2. Rangovas statybos Darbus turi teisę pradėti tik po to, kai Rangovas:

- a) parengia Techninį projektą (jei turi parengti);
- b) Užsakovo vardu ir savo lėšomis gauna statybą leidžiančius dokumentus (jei turi gauti);
- c) parengia Grafiką arba jį atnaujina, jei Grafiko statybos Darbų dalis nebuvo išsamai;
- d) parengia atitinkamą Darbo projekto dalį (jei turi būti parengta);
- e) pateikia draudimo liudijimų (polisų) kopijas Užsakovui (Sutarties bendrųjų sąlygų 9.8 punktas);
- f) paskiria Darbų vadovus ir jų kontaktinius duomenis pateikia Užsakovui (Sutarties bendrųjų sąlygų 4.2 punktas);
- g) parengia Darbų vykdymo technologijos projektą ir jį suderino su Užsakovu (Užsakovas patvirtinimas parašu);
- h) pateikia Statybvietės, aplinkinių teritorijų ir privažiavimo kelių foto nuotraukas Užsakovui (Sutarties bendrųjų sąlygų 5.3 punktas);
- i) priima Statybvietę ar jos dalį, kurioje turi būti vykdomi Darbai;
- j) įvykdo visus teisės aktuose nurodytus reikalavimus, reikalingus statybos Darbams pradėti.

4.1.3. Rangovas privalo savo lėšomis ir pajėgumais Užsakovo (statytojo) vardu atlikti visus teisės norminiuose aktuose įtvirtintus veiksmus dėl statybos pradžios, t. y. įstatymų nustatyta tvarka pranešti apie statybos darbų pradžią IS „Infostatyba“.

4.1.4. Rangovas visa apimtimi atsako už Užsakovui kilusią žalą ir/ar atsakomybę dėl Sutarties bendrųjų sąlygų 4.1.2 ir 4.1.3 punktuose numatytų įsipareigojimų nevykdymo ir/ar netinkamo vykdymo.

4.1.5. Rangovas turi pats pasirūpinti elektros energijos, vandens, dujų ir kitų komunalinių paslaugų, kurių gali prireikti Darbams atlikti tiekimu į Statybvietę, jei Sutartyje nenurodyta kitaip. Sumontuotų Įrenginių veikimui (paleidimui, testavimui, bandymams, derinimui ir pan.) reikalingą elektros energiją tiekia Užsakovas.

4.1.6. Vykdydamas Darbus Rangovas turi užtikrinti turto, aplinkos ir žmonių apsaugą nuo Sutarties vykdymo ir/ar atliekamų Darbų sukeltų pavojų.

4.1.7. Rangovas statybos Darbus pradeda su Užsakovu suderintu laiku. Jeigu nėra gamybinio būtinumo, Rangovas privalo darbą organizuoti taip, kad Darbai būtų vykdomi ir perduodami darbo dienomis Užsakovo darbo valandomis (pirmadieniais – ketvirtadieniais nuo 7:30 iki 16:30 val., penktadieniais nuo 7:30 iki 15:15 val.).

4.1.8. Rangovas įsipareigoja pateikti Užsakovui pilną gamyklinę Įrenginių dokumentaciją (anglų ar lietuvių kalbomis) iki Įrenginių montavimo Darbų pradžios.

4.1.9. Rangovas, baigęs Įrenginių montavimo Darbus ir bandymus, įsipareigoja juos perduoti Užsakovui su visais eksploatavimui reikalingais operatyviniais ir informaciniais užrašais lietuvių kalba, pagal Sutartyje nurodytus reikalavimus, taip pat apmokyti Užsakovo personalą eksploatuoti sumontuotus Įrenginius.

4.2. DARBŲ VADOVAI

4.2.1. Iki Statybvietės perdavimo dienos Rangovas turi būti paskyręs toliau nurodytus Pirkimo sąlygų kvalifikacijos reikalavimus atitinkančius (jei tokie reikalavimai buvo numatyti Pirkimo sąlygose), šiame punkte nurodytus vadovaujančius specialistus bei jų sąrašą pateikti Užsakovo atstovui, sąrašė nurodant jų vardus, pavardes ir telefono numerius:

- a) teisės aktų nustatyta tvarka atestuotą ypatingojo statinio statybos vadovą;
- b) teisės aktų nustatyta tvarka atestuotą ne žemesnę kaip aukštą apsaugos nuo elektros kategoriją (AK) turintį darbų vadovą;
- c) teisės aktų nustatyta tvarka atestuotą (-us) ne žemesnę kaip vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) turintį (-ius) darbų vykdytoją (-us).

4.2.2. Rangovas turi užtikrinti, kad jo nurodytas statinio statybos vadovas visą statybos Darbų vykdymo laiką nuolat būtų Objekte, organizuotų statybos Darbus ir jų vykdymo klausimais atstovautų Rangovui santykiuose su Užsakovu ir (ar) kitais rangovais. Statinio statybos vadovo Objekte gali nebūti tik dėl pateisinamų priežasčių, apie jas ir jų trukmę iš anksto informavus Užsakovo atstovą. Statinio statybos vadovas per visą statybos Darbų vykdymo laiką turi būti pasiekiamas Rangovo nurodytu mobiliuoju telefonu. Kai statybos Darbai vykdomi keliomis pamainomis, Rangovas gali paskirti daugiau nei vieną statinio statybos vadovą.

4.2.3. Užsakovas turi teisę reikalauti pakeisti Rangovo Darbų atlikimui ir koordinavimui paskirtus asmenis kitais, jei paskirtas asmuo:

- a) nuolat netinkamai organizuoja Darbus;
- b) aplaidžiai vykdo pareigas;
- c) nesugeba užtikrinti Sutarties sąlygų laikymosi atliekant statybos Darbus;
- d) tampa žinoma arba kyla pagrįstų abejonų, kad yra įvykdęs korupcinio pobūdžio veiką;
- e) savo elgesiu kelia grėsmę saugai darbe, sveikatai, aplinkai ir turtui.

4.2.4. Užsakovas iki statybos Darbų pradžios Rangovui turi pateikti savo techninės priežiūros grupės narių sąrašą (pareigas, vardus, pavardes ir telefono numerius), kurie turi teisę be atskiro leidimo lankytis Statybvietėje ir priimti sprendimus pagal pareigas priskirtos kompetencijos ribose. Jei atliekant Darbus, teisės aktų nustatyta tvarka turi būti atliekama Objekto statybos techninė priežiūra, Užsakovas sąrašė taip pat nurodo asmenis, kurie vykdys Objekto statybos techninę priežiūrą. Pateiktą sąrašą Užsakovo atstovas turi teisę bet kada pakeisti, apie tai informuodamas Rangovą.

4.3. STATYBVIETĖ

4.3.1. Užsakovas suteikia teisę Rangovui naudotis Darbų atlikimui reikalinga Statybvietė Užsakovo nuosavybės, nuomos ir (arba) kita teise valdomų žemės sklypų, kuriuose yra Objektas, taip pat Objektui nustatytų apsaugos zonų ir (arba) servitutų ribose, Grafike nustatytais terminais.

4.3.2. Statybvietė Rangovui perduodama abiem Šalims pasirašant Statybvietės priėmimo – perdavimo aktą, kuriame pažymėta Statybvietės teritorija ir jos ribos. Prie Statybvietės priėmimo – perdavimo akto pridedamos Statybvietės foto nuotraukos pagal Sutarties bendrųjų sąlygų 5.3 punktą.

4.3.3. Jei Sutartyje nurodytų Statybvietės naudojimo sąlygų Rangovui nepakanka Darbams atlikti, Darbų atlikimui trūkstant vieta Rangovas pasirūpina pats savo lėšomis.

4.3.4. Darbų vykdymo metu Rangovas turi:

- a) Statybvietę naudoti tik Darbų atlikimui, garantuoti joje teisėtą bei saugų darbą, priešgaisrinę ir aplinkos apsaugą bei darbo higieną;
- b) Statybvietėje įrengti reikalingas darbų vietas, įrenginius, aptvėrimus, ženklus ir atlikti kitus su tuo susijusius Darbus;
- c) visą laiką užtikrinti Statybvietės tinkamą būklę, švarą ir pašalinti iš jos visus kliuvinius, tinkamai saugoti arba pašalinti iš Statybvietės visus neberekalingus įrengimus, medžiagas, duženas, šiukšles/atliekas, laikinus statinius ir laikinus Darbus;
- d) užtikrinti laisvą Užsakovo atstovo ir jo raštu nurodytų asmenų patekimą į Statybvietę, taip pat sudaryti sąlygas Užsakovui ar jo nurodytiems asmenims atlikti kitus Statybvietėje reikalingus atlikti darbus, kurių Rangovas neatlieka;
- e) atlikus Darbus, atstatyti Statybvietę į iki Darbų atlikimo buvusią būklę, išskyrus atvejus, kai dėl objektyvių priežasčių to negalima padaryti arba Sutartyje nurodyta kitaip.

4.3.5. Atliekant Darbus (elektros oro linijų ir kabelių linijų atskirus pavojingus ruožus, Darbo zonas) Rangovas turi perduotą Statybietę aptverti, užtikrinti, kad leidimo neturintis asmenys nepatektų į Darbų zoną, taip pat užtikrinti Statybietės ir joje esančio Užsakovo bei tretiesiems asmenims priklausančio turto apsaugą visą parą bei vykdyti kitus fizinės saugos reikalavimus (jei tokie numatyti Sutartyje ir (arba) teisės aktuose).

4.3.6. Kai Statybietė patenka į tretiesiems asmenims priklausančius žemės sklypus ir teritorijas, Rangovas teisės aktų nustatyta tvarka turi jų savininkus ar valdytojus informuoti apie Darbų atlikimą. Rangovas taip pat turi žemės sklypų ir teritorijų savininkams ar valdytojams sumokėti kompensaciją už dėl Darbų vykdymo patirtus nuostolius, kurie atsirado dėl Rangovo veiksmų netinkamai vykdančiam Sutartį.

4.3.7. Statybietėje Rangovas turi teisę patiekti, iškrauti, priimti ir sandėliuoti bei saugoti statybos Darbams reikalingus Įrenginius, Medžiagas ir techniką, taip pat įrengti laikinus statinius (prieš tai gavęs raštišką Užsakovo sutikimą), kurie reikalingi statybos Darbams atlikti ir Įrenginiams, Medžiagoms bei asmeninėms apsaugos priemonėms saugoti ar Darbams organizuoti. Rangovas atsako už Statybietės ir joje esančio turto (įskaitant Įrenginius, Medžiagas ir techniką) apsaugą, saugos ir tvarkos Statybietėje palaikymą.

4.3.8. Rangovas Statybietėje privalo tvarkingai laikyti ar sandėliuoti Įrenginius, Medžiagas ir techniką, o nereikalingus ar perteklinius jų kiekius nedelsdamas pašalinti iš Statybietės. Rangovas privalo kasdien valyti Statybietę ir kitas teritorijas, užterštas dėl Darbų vykdymo. Rangovas privalo iš Statybietės pašalinti statybines ir kitokias atliekas, teršalus ir kitokias aplinkai pavojingas medžiagas, kurios gali susidaryti vykdančiam Darbus, bei tinkamai pildyti tokių atliekų ir medžiagų apskaitos ir sutvarkymo dokumentaciją.

4.3.9. Statybietėje esantys Rangovo darbuotojai turi dėvėti Darbų atlikimui pritaikytus darbo drabužius ir avalynę. Iš darbuotojų aprangos turi būti galima atskirti, iš kokios įmonės yra darbuotojas.

4.3.10. Rangovas atsako už tai, kad Darbų vykdymas ir Rangovo darbuotojų veikla nepadarytų žalos Statybietėje esantiems ir Užsakovo dokumentuose arba statybietės perdavimo-priėmimo akte pažymėtiems statiniams, įrenginiams, inžineriniams tinklams, susisiekimui komunikacijoms ir kitiems daiktams.

4.3.11. Tais atvejais, kai Statybietėje dirba Užsakovas ar jo nurodyti asmenys, tarp Rangovo ir Užsakovo (arba Užsakovo nurodytų asmenų) gali būti sudaromas atskiras raštiškas susitarimas, kuriame būtų nurodytos tokių darbų atlikimo sąlygos ir tvarka Statybietėje.

4.3.12. Rangovas privalo užtikrinti ir yra atsakingas už tai, kad visi Statybietėje Darbus atliekantys asmenys turėtų galiojantį Lietuvos Respublikos valstybinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka suformuotą skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kodą (toliau - Kodas), o kai jiems Kodas negali būti suformuotas, Kode užšifruojamus duomenis pagrindžiančius dokumentus, arba Rangovo identifikavimo priemonę, ir ji (ją) pateiktą Statybos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka.

4.3.13. Statybietėje gali būti asmenys, kurie:

- a) turi Kodą arba, kai jiems Kodas negali būti suformuotas, Kode užšifruojamus duomenis pagrindžiančius dokumentus, arba
- b) Rangovo nustatyta tvarka užregistravo atvykimo į Statybietę pradžios laiką ir priežastį ir turi Rangovo nustatytą identifikavimo priemonę.

4.4. PRIVAŽIAVIMO KELIAI

4.4.1. Rangovas turi rasti jam tinkamus privažiavimo kelius bei maršrutus į Statybietę ir (arba) juos įrengti. Užsakovas negarantuoja galimybės (išskyrus, kai kelias priklauso pačiam Užsakovui) ar tinkamumo naudotis konkrečiu privažiavimo keliu.

4.4.2. Rangovas savo lėšomis turi įrengti reikalingus privažiavimo kelių ženklus, aptvėrimus, atlikti kitus tinkamam šių kelių naudojimui reikalingus Darbus.

4.4.3. Privažiavimo į Statybietę keliais Rangovas privalo naudotis tinkamai, atsižvelgdamas į konkrečias aplinkybes ir esančią situaciją.

4.4.4. Rangovas turi:

- a) užtikrinti privažiavimo kelių, kuriais važiuoja Rangovo transportas, apsaugą nuo šio transporto ir Rangovo personalo keliamos žalos;
- b) užtikrinti, kad privažiavimo keliais netrukdomai ir saugiai galėtų naudotis Užsakovas, kiti Statybietėje dirbantys rangovai, bei asmenys, kuriems šie keliai yra skirti;
- c) užtikrinti privažiavimo kelių tinkamą būklę, švarą ir pašalinti iš jų visus kliuvinius;
- d) apsaugoti aplink privažiavimo kelius esančias teritorijas ir objektus nuo Rangovo transporto sukeltų dulkių.

4.4.5. Baigęs Darbus, privažiavimo kelius Rangovas turi atstatyti į iki Darbų atlikimo buvusią jų būklę, išskyrus atvejus, kai Sutartyje ar Techniniame projekte nurodyta kitaip arba su kelio savininku ar valdytoju Rangovas raštiškai nesusitarė kitaip.

4.4.6. Rangovas turi pasirūpinti visais su privažiavimo kelių tinkamu naudojimu susijusiais leidimais ir suderinimais, sumokėti reikiamus mokesčius ir kompensacijas.

4.5. ATJUNGIMAI

4.5.1. Visi Darbams atlikti reikalingi elektros įrenginių atjungimai Rangovui suteikiami Užsakovo nustatyta tvarka.

4.5.2. Jei Šalys nesusitaria kitaip, Rangovas visus atjungimui reikalingus dokumentus teikia ir visus su atjungimu susijusius veiksmus derina per Užsakovo atstovą.

4.5.3. Likus ne mažiau kaip mėnesiui iki suplanuoto atjungimo pradžios, Rangovas turi pateikti paraišką šiam atjungimui gauti. Jei gavus paraišką paaiškėja, kad toks atjungimas yra negalimas, Šalys derina kitą atjungimo laiką.

4.5.4. Rangovas yra informuotas, kad elektros įrenginiai gali būti atjungti tik esant palankioms aplinkybėms, atsižvelgiant į esamą perdavimo tinklo apkrovimą ir patikimumą. Šios aplinkybės nepriklauso nuo Užsakovo valios, todėl Šalys susitaria, kad bet koks atjungimo laiko nesuderinimas ar elektros įrenginių atjungimo nesuteikimas suplanuotu laiku, negali ir nebus laikomas Darbų sustabdymu dėl Užsakovo kaltės, tačiau tokios aplinkybės turi būti vertinamos sprendžiant netesybų taikymo klausimus.

4.5.5. Rekonstruojamuose ar naujai statomuose Objektuose Rangovas privalo parengti objektą, jo dalį, atskirus įrenginius įjungimui (avarinis įjungimas) ir prijungimui prie elektros tinklo veikiančių įrenginių, pašalinti priežastis, trukdančias saugiam elektros įrenginių įjungimui per Šalių suderintą terminą, nurodytą Sutartyje ar jos prieduose, ar Darbų paraiškoje. Rangovui per nustatytą laikotarpį, po Užsakovo atstovo pranešimo apie būtinybę parengti Objektą, jo dalį ar įrenginį avariniam įjungimui, neparengus Objekto, jo dalies ar įrenginio avariniam įjungimui, taikoma Sutarties bendrųjų sąlygų 9.4.4 punkto h) papunktyje nurodyta bauda už kiekvieną atvejį. Užsakovas taip pat turi teisę reikalauti Rangovo atlyginti visus Užsakovo patirtus nuostolius.

4.6. DEMONTAVIMAS

4.6.1. Užsakovo reikmėms nereikalingus Rangovo pagal Sutartį demontuotus įrenginius Rangovas turi išardyti, o susidariusias antrines žaliavas (metalus) Užsakovo vardu, dalyvaujant Užsakovo paskirtajam statinio statybos techniniam priežiūrėtojiui ar kitam Užsakovo atstovo nurodytam darbuotojui, perduoti Užsakovo nurodytai žaliavas perdirbančiai įmonei. Rangovas šias žaliavas iki jų perdavimo Užsakovui arba jo nurodytai įmonei, privalo tinkamai saugoti Statybvietėje, taip pat sudaryti sąlygas prie jų privažiuoti (bet kuriai tam tikslui skirtai transporto priemonei), supjaustyti ir išvežti.

4.6.2. Rangovas demontuodamas Užsakovo įrenginių, konstrukcijas, medžiagas, kurios bus perduodamos Užsakovui tolimesniam naudojimui, privalo būti atsargus, minėtą įrangą, konstrukcijas, medžiagas ir kt. saugoti, demontuoti padarant kuo mažesnę žalą, saugiai ją pervežti į nurodytas vietas, dėti visas pastangas siekiant perduodamą įrangą, konstrukcijas, medžiagas išsaugotas, jog jos būtų tinkamos naudoti pagal paskirtį ateityje.

4.6.3. Tolimesniam naudojimui tinkamus demontuotus įrenginius, konstrukcijas ir Medžiagas Rangovas privalo perduoti Užsakovui pagal Šalių pasirašytą priėmimo-perdavimo aktą, Rangovas iš anksto pateikia Užsakovo atsakingam asmeniui perduodamų demontuotų įrenginių, medžiagų, konstrukcijų sąrašą ir jį suderina. Šiuos demontuotus įrenginius, konstrukcijas ir Medžiagas Rangovas pristato (pakrauna, perveža, iškrauna) į Sutartyje nurodytas vietas, o jei tokios nenurodytos – Rangovas demontuotus įrenginius, konstrukcijas ir Medžiagas perduoda Užsakovui Statybvietėje. Dėl tinkamumo tolesniam naudojimui sprendžia Užsakovas.

4.7. APLINKOSAUGA

4.7.1. Rangovas turi laikytis Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo bei kitų galiojančių teisės aktų ir Techninio projekto nustatytų aplinkosaugos reikalavimų.

4.7.2. Rangovas turi organizuoti ir vykdyti Darbų metu susidarančių atliekų apskaitą, surinkimą, rūšiavimą, ženklinimą ir perdavimą atitinkamiems pagal atliekų rūšį atliekų tvarkytojams. Iki Darbų vykdymo pradžios Rangovas turi paskirti asmenį, atsakingą už atliekų ir nuotekų tvarkymą Darbų vykdymo vietose, ir apie paskyrimą informuoti Užsakovo atstovą.

4.7.3. Atliekų tvarkymo dokumentuose turi būti nurodytas Objekto pavadinimas, adresas, o atliekų gamintoju (turėtoju) – nurodomas Rangovas. Užsakovo prašymu, statybos Darbų metu Rangovas privalo pateikti Objekto statybos techninę priežiūrą vykdančiams asmenims atliekų sutvarkymą patvirtinančius dokumentus.

4.7.4. Susidariusias vertę turinčias atliekas (metalus, alyvą, kai jos kiekis didesnis kaip 6 t.) saugoti Objekte ir dalyvaujant Užsakovo atsakingiems darbuotojams perduoti įmonei, su kuria Užsakovas turi galiojančią sutartį.

4.7.5. Susidarančių atliekų tvarkymui Rangovas arba jo Subrangovas turi būti įregistruotas atliekas tvarkančių įmonių registre. Susidarančių pavojingų atliekų tvarkymui Rangovas arba jo Subrangovas privalo turėti pavojingų atliekų tvarkymo licenciją ir turėti kvalifikuotus darbuotojus, turinčius teisę tvarkyti atliekas. Išlaidos už visų susidariusių atliekų rūšių sutvarkymą jas perduodant atitinkamiems pagal atliekų rūšį atliekų tvarkytojams tenka Rangovui.

4.7.6. Rangovas turi organizuoti Darbus taip, kad būtų galima išvengti arba kiek įmanoma sumažinti atliekų susidarymą ir jų patekimą į aplinką. Rangovas privalo turėti pakankamą kiekį tinkamos ir saugios taros atliekoms surinkti ir saugoti. Dirbant

alyviniuose įrenginiuose nuolat turėti reikiamo inventoriaus ir medžiagų komplektą (kastuvų, kibirų, skysčiams nepralaidžių maišų, naftos produktus neutralizuojančių skysčių, sorbentų, sorbuojančių bonų) ir operatyviai surinkti ir neutralizuoti arba laikinai lokalizuoti į aplinką išsiliejusius teršalus. Saugomos ir perduodamos atliekų tvarkytojams pavojingos atliekos turi būti supakuotos taip, kad nekeltų pavojaus žmonių sveikatai ir aplinkai.

4.7.7. Tuo atveju, jei Darbai vyks jautriose poveikiui teritorijose, aprašytose Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje ir (ar) Techniniame projekte, Rangovo paskirti kvalifikuoti specialistai Darbų atlikimo metu turi vykdyti ekologinę priežiūrą ir Užsakovui kiekvieno mėnesio pabaigoje teikti ekologinės priežiūros ataskaitą.

4.7.8. Rangovo veiksmai pastebėjus pavojingų medžiagų išsiliejimo (alyvos), dujų nutekėjimo (SF6) atvejus arba šią informaciją gavus iš atitinkamo padalinio darbuotojų, siekiant išvengti aplinkos taršos arba ją ženkliai sumažinti:

a) įvertinti išsiliejusių teršalų kiekį ir galimos žalos aplinkai mastą, nedelsiant informuoti pastotės budintįjį, atitinkamo padalinio darbuotojus ir organizuoti tinkamą išsiliejusių į aplinką teršalų lokalizavimą, surinkimą, neutralizavimą, poveikio žmonėms ir aplinkai mažinimą, pasirenkant neutralizavimui tinkamas medžiagas. Pirmumą teikti biologiškai skaidžioms medžiagoms, kurias panaudojus teršalai suskaidomi ir nesusidaro pavojingosios atliekos;

b) kai į taršos šalinimą įsijungia pranešimą gavę Aplinkos apsaugos departamento darbuotojai - vykdyti jų nurodymus;

c) ištekęs teršalams ant kieto paviršiaus (grindų, šaligatvio ir kt.) neleisti jiems išplisti. Privaloma teršalus užtvengti arba kitaip sulaikyti. Neleisti, kad teršalai patektų į nuotekų tinklus, drenažo sistemas, vandens telkinius ir ant dirvožemio. Ištekęs teršalus būtina surinkti, užterštas vietas apdoroti absorbuojančiomis medžiagomis arba neutralizuoti biologiškai skaidžiais plovikliais;

d) surinktus teršalus, panaudotus sorbentus, nukastą užterštą gruntą sudėti į sandarią, skysčiui nepralaidžią, šalinimui skirtą tarą ir perduoti atliekų tvarkytojams.

4.7.9. Rangovas įsipareigoja nedelsiant informuoti Užsakovą telefonu ir elektroniniu paštu apie įvykusius aplinkos taršos atvejus, vykdant Darbus Objekte, ir imtis priemonių taršos lokalizavimui ir likvidavimui.

4.7.10. Per visą Sutarties vykdymo laikotarpį Rangovas privalo turėti įdiegtą aplinkos apsaugos vadybos sistemą pagal standartą LST EN ISO 14001 arba Europos Sąjungos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą (EMAS), ar kitus aplinkos apsaugos vadybos standartus, pagrįstus atitinkamais Europos ar tarptautiniais standartais (kuriuos yra patvirtinusios sertifikavimo įstaigos, atitinkančios Europos Sąjungos teisės aktus arba tarptautinius sertifikavimo standartus), juos taikyti ir laikytis jų, arba taikyti ir laikytis kitų lygiaverčių aplinkos apsaugos vadybos užtikrinimo priemonių. Rangovas, pažeidęs šiame punkte nustatytą reikalavimą, privalo sumokėti Užsakovui 1000 eurų baudą.

4.8. SAUGA DARBE

4.8.1. Darbus Rangovas ir jo Subrangovai gali vykdyti tik turėdami galiojantį, Užsakovo nustatyta tvarka išduotą leidimą dirbti veikiančiuose aukštos įtampos elektros įrenginiuose.

4.8.2. Rangovas užtikrina, kad jo darbuotojai ar jo pasitelktų Subrangovų darbuotojai, atlikdami Sutartimi sulgytus Darbus, vykdys darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos, apsaugos nuo elektros ir higienos teisės aktų reikalavimus bei užtikrins teisėtą ir saugų darbą.

4.8.3. Rangovas užtikrina, kad jo ir jo pasamdyti darbuotojai ir (arba) tretieji asmenys nebūtų apsvaigę nuo alkoholio, narkotinių, toksinių ir (arba) psichotropinių medžiagų. Kilus įtarimų dėl asmenų apsvaigimo nuo nurodytų medžiagų, Užsakovas turi teisę juos patikrinti alkokotesteriu ir kitais mediciniškai patvirtintais būdais. Jei patikrinimo rezultatai yra teigiami arba asmuo atsisako būti patikrintas, Rangovas privalo užtikrinti, kad šis asmuo nedelsiant būtų pašalintas iš darbo vietos ir be atskiro Užsakovo sutikimo į ją nebūtų įleistas.

4.8.4. Prieš statybos Darbų pradžią, su Rangovu suderintu laiku, Užsakovas instruktuoja Rangovo darbų vadovus, kurie vykdys Sutartyje nurodytus darbus, bendrais saugos darbe klausimais: supažindina su atliekamų darbų tvarka, esančiais ir galimais rizikos veiksniais, su praėjimais ir pravažiovimais, su Objekto teritorija, darbo tvarkos taisyklėmis bei kitais darbuotojų saugos ypatumais ir tai įformina Rangovo ir komandiruito personalo saugos darbe instruktavimų registravimo žurnale. Rangovo darbų vadovai instruktuojami lietuvių kalba. Už visų kitų Rangovo, Subrangovo darbuotojų, kurie vykdys Sutartyje nurodytus Darbus, saugos darbe klausimais instruktavimą ir supažindinimą atsakingas Rangovas.

4.8.5. Rangovas privalo savo sąskaita ir priemonėmis užtikrinti, kad darbuotojams, nesuprantantiems lietuvių kalbos, instruktavimas būtų tinkamai išverstas į šiems asmenims suprantamą kalbą.

4.8.6. Rangovas užtikrina, kad prieš pradėdamas Darbus pasirašys tarpusavio saugaus darbo atsakomybės ribų aktą ir atliekant Darbus laikysis saugos darbe, technologinių, aplinkos apsaugos, gaisrinės saugos ir kitų reikalavimų bei teisėtų ir pagrįstų Užsakovo nurodymų, nepažeis trečiųjų asmenų interesų ir užtikrins, kad nurodytų reikalavimų laikysis Rangovo bei Darbams atlikti Rangovo pasitelktų Subrangovų darbuotojai.

4.8.7. Rangovas įsipareigoja nedelsiant informuoti Užsakovo atstovą telefonu ir elektroniniu paštu apie įvykusius nelaimingus atsitikimus, incidentus (atsitiktinumo dėka neįvykusius nelaimingus atsitikimus), bei atlikti įvykusių nelaimingų atsitikimų, incidentų tyrimą ir vykdyti jų apskaitą. Prireikus, tyrimo komisijos vadovo prašymu ar Užsakovo pageidavimu, Užsakovas skiria kompetentingą asmenį darbui komisijoje. Rangovas atlikęs tyrimą pateikia tyrimo medžiagą Užsakovui.

4.9. ĮRENGINIAI IR MEDŽIAGOS

4.9.1. Rangovo atliekamų Darbų ir naudojamų Įrenginių bei Medžiagų kokybė turi atitikti galiojančių Lietuvos Respublikoje arba Lietuvoje įteisintų Europos Sąjungos normatyvinių statybos techninių dokumentų, normatyvinių statinio saugos ir paskirties bei aplinkosaugos dokumentų ir standartų reikalavimus, visi privalomi sertifikuoti Įrenginiai ir Medžiagos turi turėti Lietuvos Respublikoje galiojančius sertifikatus. Įrenginiai ir Medžiagos turi būti nauji, kokybiški, pagaminti ne anksčiau kaip prieš 12 mėnesių iki Sutarties sudarymo dienos.

4.9.2. Rangovo teikiamų Įrenginių ir Medžiagų techniniai duomenys turi atitikti Sutarties, Techninio projekto, gamintojų bei Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktų reikalavimus.

4.9.3. Likus ne mažiau kaip 30 dienų iki Įrenginių, įskaitant, bet neapsiribojant gelžbetonines ir metalo konstrukcijas, gamybos pradžios Rangovas privalo informuoti Užsakovą apie šių Įrenginių gamybos vietą, terminus ir sudaryti galimybę Užsakovo atstovams apsilankyti gamybos vietoje, siekiant įvertinti gamybos technologiją, procesą ir kokybę. Visas Užsakovo atstovų išlaidas, susijusias su kelione į gamybos vietą, apmokės Užsakovas.

4.9.4. Montuojamų Medžiagų ir (arba) Įrenginių sertifikatus Rangovas turi perduoti Užsakovui jų pristatymo į Statybietę metu. Kitu atveju Užsakovas turi teisę pareikalauti, kad Rangovas nedelsiant savo sąskaita pašalintų Sutarties sąlygų neatitinkančias Medžiagas ir (arba) Įrenginius iš Statybietės.

4.9.5. Rangovas Įrenginius ir Medžiagas montuoja ir išbando pagal jų gamintojų ir Techninėje užduotyje nustatytus reikalavimus. Rangovas Įrenginius ir Medžiagas naudoja ir montuoja tik pagal techninių specifikacijų reikalavimus.

4.9.6. Rangovo tiekiami Įrenginiai ir gaminiai (pamatai, metalo konstrukcijos, gelžbetonio gaminiai ir kt.) turi būti pagaminti pagal Europos Sąjungos standartus arba atitinkamus tarptautinius standartus ir išbandyti pagal IEC standartus arba lygiaverčių standartų reikalavimus.

4.9.7. Teikiami elektros apskaitai srovės ir įtampos matavimo transformatoriai iki Objekto statybos užbaigimo procedūrų pradžios turi būti įrašyti į Lietuvos matavimo priemonių registrą, su Lietuvoje pripažintais gamintojo, Lietuvos arba kitos Europos Sąjungos šalies akredituotos laboratorijos išduotais patikros sertifikatais ar pastaruosius pakeičiančiais žymenimis, patvirtinančiais jų matavimo tikslumą.

4.9.8. Kai Sutartyje nurodyta, kad atitinkamus Įrenginius ir (arba) Medžiagas Rangovui pateikia Užsakovas, Rangovas šiuos Įrenginius ir Medžiagas turi Sutartyje nurodytoje jų perdavimo vietoje pakrauti, transportuoti į Statybietę, iškrauti ir sumontuoti.

4.9.9. Jei Užsakovas Rangovo montuojamų Įrenginių neekspluatoja, Rangovas turi apmokyti Užsakovo darbuotojus naudotis sumontuotais Įrenginiais. Rangovas turi apmokyti Užsakovo darbuotojus naudotis sumontuotais Įrenginiais Sutarties specialiosiose sąlygose ir/arba Techninėje užduotyje nurodytais atvejais.

4.10. PAGRINDINIAI ĮRENGINIAI

4.10.1. Rangovas gali užsakyti ir montuoti tik tuos Pagrindinius Įrenginius, kuriems pritarė Užsakovas.

4.10.2. Iki Pagrindinių Įrenginių užsakymo, Rangovas turi pateikti Užsakovo atstovui visų planuojamų montuoti Pagrindinių Įrenginių sąrašą (nurodant konkrečius Pagrindinių Įrenginių gamintojus bei modelius) ir šių Pagrindinių Įrenginių techninę dokumentaciją, patvirtinančią jų atitikimą Sutarties reikalavimams. Užsakovo atstovas per 10 darbo dienų nuo visos reikiamos dokumentacijos pateikimo raštu informuoja Rangovą apie pritarimą Pagrindinių Įrenginių užsakymui arba pateikia Rangovui pastabas dėl jų neatitikimo Sutarties reikalavimams. Gavus nepitarimą Rangovas per 20 darbo dienų teikia visa apimtimi patikslintą Pagrindinių Įrenginių techninę dokumentaciją derinimui. Užsakovo atstovas per 5 darbo dienas nuo pakartotinės visos reikiamos dokumentacijos pateikimo raštu informuoja Rangovą apie pritarimą Pagrindinių Įrenginių užsakymui arba pateikia Rangovui pastabas dėl jų neatitikimo Sutarties reikalavimams. Pagrindiniai Įrenginiai, kurių atitikimas Sutarties sąlygoms buvo tikrinamas Pirkimo metu, pakartotinai netikrinami.

4.10.3. Rangovas turi teisę keisti pasiūlytus Pagrindinius Įrenginius, jei Pagrindiniai Įrenginiai nebegaminami, jų negalima įsigyti rinkoje, Rangovas pasiūlo naujesnę ir (ar) techniškai pažangesnę Pagrindinio Įrenginio versiją, taip pat jei dėl Nenugalimos jėgos ar kitų pagrįstų aplinkybių atitinkamų Pagrindinių Įrenginių negalima užsakyti ir (arba) sumontuoti nepažeidžiant Darbų atlikimo termino ar etapų terminų. Tokiu atveju keičiami Pagrindiniai Įrenginiai prieš juos užsakant turi būti pateikti Užsakovo įvertinimui šiame Sutarties bendrųjų sąlygų 4.10 punkte aukščiau nurodyta tvarka (gali būti keičiami ir tie Pagrindiniai Įrenginiai, kurie buvo pateikti Pirkimo metu). Kartu su prašymu pakeisti Pagrindinius Įrenginius, Rangovas taip pat turi nurodyti ir tokio pakeitimo argumentus. Užsakovas, įvertinęs pateiktus argumentus, gali nepritarii Pagrindinių Įrenginių pakeitimui, jeigu siūlomi nauji Pagrindiniai Įrenginiai neatitinka Sutarties reikalavimų. Negali būti keičiami Pagrindiniai Įrenginiai, jeigu jie Pirkimo procedūrų metu darė įtaką pasiūlymų vertinimo rezultatams.

4.10.4. Rangovas Užsakovui ir (arba) jo nurodytiems asmenims turi sudaryti galimybę dalyvauti visuose Pagrindinių Įrenginių gamykliniuose bandymuose, kurių privalomas atlikimas numatytas IEC arba lygiaverčių standartų reikalavimuose ir (arba) Techninėje užduotyje ir (arba) prie Sutarties pateikiamose techninėse specifikacijose. Rangovas, ne vėliau kaip prieš 30 kalendorinių dienų iki gamyklinių bandymų pradžios, turi Užsakovo atstovui raštu pranešti apie gamyklinių bandymų laiką ir vietą bei pateikti planuojamų bandymų programą. Kelionių, apgyvendinimo ir draudimo išlaidas susimoka pats Užsakovas, tačiau

Rangovui pakeitus gamyklinių bandymų laiką ir (arba) vietą, Rangovas kompensuoja dėl šio pakeitimo patirtus Užsakovo nuostolius arba pats neatlygintinai organizuoja Užsakovo atstovų kelionę ir apgyvendinimą nauju laiku Užsakovui priimtinais sąlygomis.

4.10.5. Pagrindinių įrenginių sėkmingai atlikti bandymai turi būti patvirtinti šių Pagrindinių įrenginių tipo bandymų protokolų kopijomis. Jeigu Pagrindiniai įrenginiai pagaminti ne Europos Sąjungos šalyse, tuomet šių Pagrindinių įrenginių tipo bandymai turi būti atlikti Europos Sąjungos standartus atitinkančios ir akredituotos bandymų ir kalibravimų laboratorijos.

4.11. MATAVIMO PRIEMONĖS

4.11.1. Rangovo naudojamos matavimo priemonės turi būti metrologiškai patikrintos (kalibruotos) su gamintojo laboratorijos arba kitos Europos Sąjungos šalies akredituotos laboratorijos išduotais dokumentais (sertifikatais) ar žymenimis, patvirtinančiais nustatytą matavimo tikslumą bei šių matavimo priemonių techniniais aprašymais ir naudojimo instrukcijomis.

4.11.2. Įrenginių darbinį ir izoliacijos charakteristikų matavimams, patikrinimams ir bandymams turi būti naudojama įranga, turinti jos patikrinimą ar kalibravimą atlikusios laboratorijos išduotus dokumentus arba turi būti paženklinta galiojančiais patikrinimą ir kalibravimą atlikusios laboratorijos žymenimis.

4.12. PASLĖPTI DARBAI

4.12.1. Paslėpti Darbai gali būti užbaigiami (t. y. jie gali būti uždengti) tik juos patikrinus ir priėmus Užsakovui.

4.12.2. Apie numatomą paslėptų Darbų uždengimą Rangovas Užsakovą turi informuoti ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas.

4.12.3. Jeigu Rangovas laiku nepraneša Užsakovui apie Darbų uždengimą ir nesudaro galimybės Užsakovui patikrinti uždengiamų Darbų, Rangovas, Užsakovui pareikalavus, savo sąskaita atidengia paslėptus Darbus. Užsakovas taip pat turi teisę atidengti paslėptus Darbus pats. Atidengtus Darbus Rangovas vėl uždengia savo sąskaita. Toks uždengtų Darbų atidengimas ir (arba) uždengimas nesuteikia teisės Rangovui pratęsti Sutarties vykdymo terminų ir (arba) reikalauti papildomo apmokėjimo.

4.12.4. Jei Rangovas Užsakovui tinkamai praneša apie paslėptų Darbų uždengimą, tačiau numatytu laiku Užsakovas neatvyksta patikrinti ir priimti atliekamų Darbų, Rangovas užfiksuoja situaciją, padarydamas foto nuotraukas (skaitmeniniu .jpg, .jpeg, .bmp, .png ar kitu su Užsakovu suderintu formatu ne mažesne kaip 2560x1920 px raiška), skirtas Užsakovui, ir paslėptų Darbų uždengimą atlieka Užsakovui nedalyvaujant. Tokiu atveju, Užsakovui vėliau pareikalavus atliktus Darbus atidengti, šie Darbai atidengiami Užsakovo sąskaita, išskyrus atvejus, kai atidengus Darbus paaiškėja, kad jie buvo atlikti netinkamai.

4.13. KADASTRINIAI MATAVIMAI

4.13.1. Sutarties bendrųjų sąlygų 4.13 punkto reikalavimai taikomi tuo atveju, kai pagal galiojančių teisės aktų reikalavimus, atlikus Darbus turi būti padarytos Objekto geodezinės nuotraukos ir (arba) atlikti kadastriniai matavimai.

4.13.2. Rangovas privalo teisės aktų nustatyta tvarka atlikti Objekto geodezines nuotraukas ir perduoti jas Užsakovo atstovui.

4.13.3. Iki dokumentų pateikimo Objekto Statybos užbaigimo aktui (-ams) gauti Rangovas turi atlikti Objekto bei žemės sklypo, kuriame yra Objektas, kadastrinius matavimus ir Užsakovo atstovui pateikti su kadastro tvarkytoju (VĮ Registrų centras) suderintą kadastrinių matavimų bylą (bylas), kuriai atlikta išankstinė kadastro tvarkytojo patikra. Kadastro duomenų bylos, prieš teikiant kadastro tvarkytojui išankstinei patikrai, turi būti pateiktos suderinimui Užsakovo atstovui, ištaisytos pagal pateiktas Užsakovo pastabas ir joms turi būti gautas Užsakovo pritarimas.

4.13.4. Kadastrinių matavimų bylą (bylas) Rangovas pateikia kartu su topografinė medžiaga. Kadastrinių matavimų byla (bylos) kartu su topografinė medžiaga Užsakovo atstovui turi būti pateiktos per 5 darbo dienas nuo kadastro tvarkytojo atliktos išankstinės patikros pagal galiojančių teisės aktų reikalavimus. Rangovas turi ištaisyti/patikslinti/pakoreguoti kadastrinių matavimų bylą (bylas) pagal kadastro tvarkytojo pastabas iki šios (šių) bylos (bylų) įregistravimo Nekilnojamojo turto registre.

4.14. DARBŲ SUSTABDYMAS

4.14.1. Užsakovas turi teisę duoti Rangovui nurodymą sustabdyti Darbus arba dalį jų, jei:

- a) Darbai vykdomi Užsakovo eksploatuojamuose veikiančiuose elektros įrenginiuose, nepasirašius tarpusavio saugos darbe atsakomybės ribų akto;
- b) Rangovas arba Rangovo darbuotojai neturi būtinos kvalifikacijos (t. y. kvalifikacijos, kuri reikalinga pagal teisės aktų arba Sutarties reikalavimus), reikalingos Darbams atlikti;
- c) Darbų vykdymo vietoje nėra Rangovo paskirtų atsakingų asmenų už darbuotojų saugą;
- d) Darbų vykdymo vietoje be pateisinamos priežasties nėra statinio statybos vadovo;
- e) Darbai veikiančiuose elektros įrenginiuose vykdomi negavus leidimo iš Užsakovo būdinčio darbuotojo;

- f) neįvykdytos organizacinės ir (arba) techninės priemonės Darbams veikiančiuose elektros įrenginiuose arba jų nepakanka darbuotojų saugai užtikrinti;
- g) Rangovo darbuotojai dirba be asmeninių apsauginių priemonių, apsaugos nuo elektros priemonių, neįrengtos kolektyvinės apsaugos priemonės, reikalingos Darbams saugiai atlikti;
- h) Rangovas neturi reikiamų leidimų, suderinimų ir (arba) parengto projekto atlikti Darbus;
- i) Rangovas montuoja netinkamus įrenginius ir Medžiagas, pažeidžia Darbų vykdymo technologiją;
- j) Rangovas nėra apsidraudęs reikiamu draudimu arba nėra užtikrinęs Sutarties įvykdymo, kaip numatyta Sutartyje;
- k) Rangovas Darbus atlieka neperduotoje Statybvietėje;
- l) Rangovas nepildo ir/arba netinkamai pildo statybos darbų žurnalą;
- m) Rangovas nesilaiko kitų darbuotojų saugos ir sveikatos, gaisrinės saugos, aplinkosaugos, fizinės apsaugos ar informacinės saugos reikalavimų ar kitų sutartinių įsipareigojimų ir dėl to kyla pavojus žmonių sveikatai ar gyvybei, aplinkai, Užsakovo arba trečiųjų asmenų turtui ar teisėtiems interesams;
- n) Vyksta tyrimas dėl galimos Rangovo, Subrangovo, Darbus atliekančių darbuotojų, valdymo organų narių, apskaitą vedančių darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos (kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudoti: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą) arba bet koks kitas tyrimas, jei yra pagrįstų priežasčių manyti, kad buvo įvykdyti aukščiau nurodyti pažeidimai ir dėl to atliekamas tyrimas;
- o) Rangovas nesilaiko kitų teisės aktuose nurodytų reikalavimų, dėl kurių negali būti atliekami Darbai;
- p) Rangovas nesilaiko Sutarties bendrųjų sąlygų 4.7.10 punkte nurodyto reikalavimo;
- r) Kitais teisėtais pagrindais.

4.14.2. Dėl aukščiau šiame Sutarties bendrųjų sąlygų 4.14 punkte nurodytų priežasčių Darbai turi būti sustabdyti iki kol bus pašalinti atitinkami pažeidimai, bus imtasi pagrįstų priemonių užtikrinti, kad šie pažeidimai nepasikartotų ateityje, ir bus gautas Užsakovo pritarimas tęsti Darbus.

4.14.3. Sustabdytus Darbus dėl aukščiau šiame Sutarties bendrųjų sąlygų 4.14 punkte nurodytų priežasčių, bus laikoma, kad Darbai stabdomi dėl Rangovo kaltės ir dėl tokio sustabdymo patirti Rangovo nuostoliai nebus atlyginami ir Rangovas nebus atleidžiamas nuo atsakomybės už sutartinių įsipareigojimų neįvykdymą laiku.

4.14.4. Sustabdytus Darbus, stabdomas sutartinių įsipareigojimų, susijusių su Atliktų darbų aktų pasirašymu bei apmokėjimu už atliktus Darbus, vykdymas (kiek tai susiję su sustabdytų Darbų dalimi).

4.14.5. Darbai ar Darbų grupės taip pat gali būti sustabdomi Sutarties specialiosiose sąlygose nurodytais atvejais ir nustatytam terminui. Sustabdytus Darbus ar Darbų grupes Sutarties specialiosiose sąlygose nurodytais atvejais, laikoma, kad Darbai ar Darbų grupės stabdomi ne dėl Rangovo kaltės, tačiau dėl tokio sustabdymo Rangovo patirti nuostoliai nebus atlyginami.

4.15. IŠTAISYMAI

4.15.1. Jei bet kuriuo Sutarties vykdymo metu ar per kokybės garantijos terminą paaiškėja, kad Rangovo Darbai neatitinka Sutarties, Techninio projekto ir (arba) Darbo projekto reikalavimų, Rangovas, Užsakovo nurodymu, šiuos trūkumus turi kuo skubiau pašalinti savo sąskaita.

4.15.2. Jeigu Darbų trūkumai yra sisteminiai (t. y. daugiau kaip du kartus nustatomas tas pats Darbų trūkumas tuose pačiuose ar analogiškuose įrenginiuose ir Medžiagose), Užsakovas turi teisę iš Rangovo reikalauti pakeisti įrenginius ir Medžiagas analogiškais tiems, kuriuose buvo nustatyti sisteminiai trūkumai. Nurodytu atveju, Rangovas turi pateikti pagrįstus įrodymus, kad naujai keičiami įrenginiai ir Medžiagos atitiks Sutartyje nurodytus reikalavimus bei juose analogiškas trūkumas nebesikartos. Naujai keičiami įrenginiai ir Medžiagos gali būti pakeisti tik gavus Užsakovo pritarimą.

4.16. STATYBOS UŽBAIGIMAS

4.16.1. Jei teisės aktų nustatyta tvarka turi būti organizuojamos statybos užbaigimo procedūros (komisijų suorganizavimas, reikiamų dokumentų pasirašymas, pateikimas, įregistravimas, statinio (dalies) ekspertizės organizavimas ir t.t.), jas organizuoja Rangovas pagal Užsakovo suteiktus įgaliojimus. Statybos užbaigimas atliekamas Rangovo sąskaita, Rangovas apmoka visas būtinas išlaidas (įskaitant statinio (dalies) ekspertizės rangovo, statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovo išlaidas).

4.16.2. Jei teisės aktai leidžia atliktus Darbus, įrenginius ir Objektą eksploatuoti iki statybos užbaigimo procedūrų atlikimo, statybos užbaigimas gali būti organizuojamas po Darbų perdavimo Užsakovui.

4.16.3. Statybos užbaigimo procedūros gali būti organizuojamos atskiroms Objekto dalims, jei tai leidžia teisės aktai.

4.16.4. Jei dalies Darbų dėl gamtinių sąlygų ar kitų nenumatytų aplinkybių nėra galimybės užbaigti ir pagal teisės aktų reikalavimus šiuos Darbus galima užbaigti po statybos užbaigimo procedūrų pabaigos, Šalių raštišku susitarimu šie Darbai gali būti pabaigti po statybos užbaigimo procedūrų.

4.16.5. Statybos užbaigimo procedūros bus laikomos atliktomis, kai Rangovas vieną originalų statybos užbaigimo akto, deklaracijos, arba kito Objekto (arba visų Objekto dalių, jei statybos užbaigimo procedūros vykdomos atskiroms Objekto dalims) statybos užbaigimą patvirtinančio dokumento egzempliorių pateiks Užsakovui. Kartu su šiais dokumentais Rangovas turi perduoti Objekto statybos darbų žurnalus (jei turėjo būti rengiami), juose nurodytus dokumentus ir kitą, nepateiktą, su Darbais susijusią dokumentaciją.

5. DARBŲ ORGANIZAVIMAS

5.1. ŠALIŲ ATSTOVAI

5.1.1. Visi svarbiausi Sutarties vykdymo klausimai sprendžiami per Sutartyje nurodytus Šalių paskirtus atstovus, arba šių atstovų nurodytus asmenis.

5.1.2. Šalys patvirtina ir užtikrina, kad paskirti atstovai yra ir visą Sutarties galiojimą laiką bus įgalioti spręsti visus su Sutarties vykdymu susijusius klausimus ir priimti visus su tuo susijusius sprendimus, išskyrus sprendimus dėl Sutarties pakeitimo ir (arba) nutraukimo, dėl Pakeitimų atlikimo, dėl netesybų taikymo ir nuostolių atlyginimo, bei dėl nurodymų davimo pagal šią Sutarties bendrųjų sąlygų 5.8 punktą.

5.1.3. Visi šios Sutarties vykdymui reikalingi Užsakovo suderinimai ir patvirtinimai yra galiojantys tik jei jie yra gauti iš Užsakovo atstovo. Bet kokie kitų asmenų Rangovui pateikti suderinimai ir patvirtinimai nėra galutiniai, išskyrus atvejus, kai šie asmenys pateikia atitinkamus raštiškus įgaliojimus arba tokie įgaliojimai yra numatyti galiojančiuose teisės aktuose, arba Užsakovo atstovas nurodo kitaip.

5.1.4. Bet kuri Šalis turi teisę vienašališkai, be atskiros Sutarties pakeitimo, pakeisti šioje Sutartyje nurodytus savo atstovus ir/arba jų kontaktinius duomenis, apie tai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas raštu informuodama kitą Šalį.

5.2. SUBRANGOVAI IR KITI SUTARTIES VYKDYMO PASITELKTI ASMENYS

5.2.1. Atskirų Darbų atlikimui Rangovas gali samdyti reikiamą kvalifikaciją turinčius Subrangovus.

5.2.2. Rangovas įsipareigoja Užsakovui pranešti Sutarties sudarymo metu žinomų Subrangovų pavadinimus, kontaktinius duomenis ir jų atstovus, Subrangovams perduodamus atlikti Darbus, nurodymas šiuos duomenis Subrangovų sąrašė, kurį privalo pateikti Užsakovui nedelsiant, bet ne vėliau nei per 10 darbo dienų po Sutarties sudarymo. Toks Subrangovų sąrašas įsigalioja jo pateikimo Užsakovui dieną. Tik galiojančiame Subrangovų sąrašė įrašyti Subrangovai gali būti Subrangovais pagal Sutartį ir tik tokių Subrangovų darbuotojai yra priskiriami Rangovo personalui pagal Sutartį bei gali patekti į Statybvieta.

5.2.3. Tuo atveju, kai teisės aktai, Pirkimo dokumentai ir Sutartis nedraudžia asmeniui tapti Subrangovu Sutarties vykdymo tikslais, Rangovas turi teisę savo nuožiūra įtraukti tokį savo ar Subrangovo pasirinktą Subrangovą į Subrangovų sąrašą. Rangovas turi teisę pakeisti tokį Subrangovą kitu Subrangovu bet kuriuo metu ir nepriklausomai nuo to, kokios aplinkybės nulėmė būtinybę pakeisti tokį Subrangovą, išskyrus 5.2.8. punkte aprašytus atvejus, kai keičiamas subjektas, kurio pajėgumais remiasi Rangovas.

5.2.4. Rangovas privalo nedelsdamas informuoti Užsakovą apie Subrangovų sąrašo pakeitimus visu Sutarties vykdymo metu, kaskart pateikdamas atnaujintą Subrangovų sąrašą su paryškintais pakeitimais. Subrangovų sąrašo pakeitimai nelaikomi Sutarties pakeitimu, išskyrus 5.2.8. **Error! Reference source not found.** punkte aprašytus atvejus, kai keičiamas subjektas, kurio pajėgumais remiasi Rangovas.

5.2.5. Pagal Sutarties reikalavimus pakeistas Subrangovų sąrašas įsigalioja tą dieną, kai jį gauna Užsakovas, išskyrus 5.2.8. punkte aprašytus atvejus ir atvejus dėl tų Subrangovų, kurių Rangovas neturėjo teisės įtraukti į Subrangovų sąrašą, nes jie neatitinka jiems pagal teisės aktus, Pirkimo dokumentus ar Sutartį taikomų reikalavimų.

5.2.6. Rangovas atsako už tai, kad jis pats, Sutartį tiesiogiai vykdytys Subrangovai ir Specialistai atitiktų jiems teisės aktų ir (arba) Pirkimo dokumentų ir Rangovo pasiūlyme nustatytus profesinės kvalifikacijos ir kitus reikalavimus bei turėtų teisę verstis ta veikla, kuriai jie pasitelkiami.

5.2.7. Užsakovo prašymu Rangovas privalo nedelsiant, bet ne vėliau nei per 5 darbo dienas, pateikti Užsakovui dokumentus, patvirtinančius, kad Rangovas, subjektai, kurių pajėgumais remiasi Rangovas, ir kiti Subrangovai bei Specialistai atitinka jiems keltus ir taikomus kvalifikacijos bei kitus reikalavimus.

5.2.8. Rangovas, vykdydamas Sutartį, negali keisti savo pasiūlyme nurodyto ūkio subjekto, kurio pajėgumais rėmėsi, kad atitiktų kvalifikacijos reikalavimus (toliau – ūkio subjektas) ir (ar) savo pasiūlyme nurodyto Subrangovo be Užsakovo rašytinio sutikimo. Keičiamas ūkio subjektas ir (ar) Subrangovas turi turėti ne žemesnę nei nurodyta Rangovo pasiūlyme kvalifikaciją.

5.2.9. Rangovas, siekdamas pakeisti ir/ar pasitelkti naują ūkio subjektą, Subrangovą, kurių pajėgumais Rangovas rėmėsi, kad atitiktų kvalifikacijos reikalavimus, turi raštu informuoti Užsakovą ne vėliau kaip prieš 3 (tris) darbo dienas ir gauti Užsakovo rašytinį

sutikimą. Kartu su motyvuotu prašymu Užsakovui pakeisti ir/ar pasitelkti naują ūkio subjektą, Subrangovą Rangovas turi pateikti dokumentus, kurie įrodo, kad siūlomas ūkio subjektas, Subrangovas atitinka kvalifikacinius reikalavimus, nustatytus Pirkimo dokumentuose (pašalinimo pagrindų nebuvimo bei kvalifikacijos (teisės verstis veikla, finansinius ir (ar) profesinius patirties arba kitus). Pašalinimo pagrindų nebuvimą (teistumo, mokesčių sumokėjimo, kt.) patvirtinantys dokumentai ir kvalifikacijos dokumentai turi patvirtinti naujojo ūkio subjekto, Subrangovo kvalifikacijos atitiktį prašymo pakeisti esamą ūkio subjektą, Subrangovą pateikimo dienai. Laikoma, kad pašalinimo pagrindų nebuvimą patvirtinantys dokumentai yra tinkami, jeigu jie yra išduoti ne vėliau nei prieš 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų iki Rangovo prašymo pakeisti esamą ūkio subjektą, Subrangovą pateikimo dienos.

5.2.10. Užsakovas privalo įvertinti iš Rangovo gautus dokumentus dėl ūkio subjekto, Subrangovo keitimo ir (ar) naujo pasitelkimo, kurių pagėjumais Rangovas rėmėsi, kad atitiktų kvalifikacijos reikalavimus, per 10 darbo dienų nuo jų gavimo dienos. Tik po to, kai Užsakovas įsitikina, kad asmuo atitinka jam taikomus reikalavimus, ir apie tai raštu informuoja Rangovą, toks asmuo gali tapti ūkio subjektu, Subrangovu ir Rangovas gali jį įtraukti į Subrangovų sąrašą. Po to, kai Rangovas gauna Užsakovo pritarimą dėl ūkio subjekto, Subrangovo keitimo/naujo pasitelkimo, Rangovas ne vėliau kaip per 5 dienas nuo sutikimo gavimo dienos privalo atnaujinti Subrangovų sąrašą ir pateikti jį Užsakovui. Subrangovų sąrašo pakeitimai nelaikomi Sutarties pakeitimu.

5.2.11. Rangovo pasitelktiems Subrangovams yra suteikiama galimybė prašyti Užsakovo atsiskaityti su jais tiesiogiai. Apie tiesioginio atsiskaitymo galimybę bei tokio atsiskaitymo tvarką Užsakovas raštu informuoja Rangovo pasitelktus Subrangovus ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo Rangovo informacijos apie tuo metu žinomus Subrangovus gavimo, o Subrangovas, norėdamas pasinaudoti tokia galimybe, raštu pateikia Užsakovui prašymą dėl tiesioginio atsiskaitymo. Kartu su Subrangovo prašymu Užsakovui turi būti pateiktas Rangovo raštiškas patvirtinimas, kad Subrangovui tinkamai atlikus savo įsipareigojimus pagal šią Sutartį, Rangovas neprieštaraus tiesioginiam atsiskaitymui su Subrangovu.

5.2.12. Tiesioginio atsiskaitymo su Subrangovu tvarka nustatoma trišalėje sutartyje, kuri sudaroma tarp Užsakovo, Rangovo ir Subrangovo.

5.2.13. Rangovui pagal Sutartį mokėtina suma bus mažinama ta dalimi, kuri bus sumokėta pagal Trišalę(-es) sutartį(-is) tiesiogiai Subrangovui(-ams). Sumos, sumokėtos tiesiogiai Subrangovui(-ams) pagal Trišalę(-es) sutartį(-is), negali būti įtraukiamos į Užsakovui pateikiamas Rangovo PVM sąskaitas – faktūras.

5.2.14. Jeigu Rangovas pasitelkia Specialistus Sutarties vykdymui, Rangovas privalo nurodyti visus Specialistus Specialistų sąrašė, kuris yra pateikiamas su pasiūlymu ir kuriame nurodomos Specialistų funkcijos atliekant Darbus, jų vardai, pavardės, mobilus telefono numeris, elektroninio pašto adresas (jeigu šie kontaktiniai duomenys yra būtini Užsakovui Sutarties vykdymo tikslais), darbdavio pavadinimas ir kodas, Darbų, kuriems vykdyti pasitelkiamas Specialistas, aprašymas. Toks Specialistų sąrašas pridedamas prie Sutarties jos sudarymo metu.

5.2.15. Rangovas privalo nedelsdamas informuoti Užsakovą apie Specialistų sąrašė pateiktos informacijos apie Specialistų pavardžių (kai asmuo pakeičia savo pavardę), mob. telefono numerio, el. pašto adreso, darbdavio pavadinimo ir kodo pakeitimus visu Sutarties vykdymo metu, kaskart pateikdamas atnaujintą Specialistų sąrašą su paryškintais pakeitimais.

5.2.16. Tik Specialistų sąrašė įrašyti Specialistai gali vykdyti tokiems Specialistams priskirtas funkcijas atliekant Darbus ir yra priskiriami Rangovo personalui pagal Sutartį.

5.2.17. Rangovas privalo užtikrinti, kad Specialistai, įtraukti į Specialistų sąrašą, patys tiesiogiai vykdytų tokiems Specialistams priskirtas funkcijas atliekant Darbus.

5.2.18. Rangovas privalo pakeisti nurodytą Specialistą arba paskirti pavaduojantį Specialistą, kai:

5.2.19. Specialistas neatitinka jam pagal Pirkimo dokumentus ir Įstatymus arba Rangovo pasiūlymą taikomų kvalifikacijos arba kitų reikalavimų (jeigu tokie yra nustatyti);

5.2.20. Specialistas negali vykdyti savo funkcijų dėl pasibaigusio darbo santykių su Rangovu, dėl atostogų, laikinojo nedarbingumo ar kitų priežasčių.

5.2.21. Tuo atveju, kai Rangovas nori arba privalo pakeisti Specialistą, arba paskirti laikinai pavaduojantį Specialistą, Rangovas privalo iš anksto apie tai informuoti Užsakovą ir kartu pateikti Užsakovui dokumentus, patvirtinančius tokio asmens kvalifikaciją, jo atitiktį Pirkimo dokumentų bei teisės norminių aktų reikalavimams bei Rangovo pasiūlymui, kontaktinius duomenis: vardą, pavardę, el. pašto adresą ir mobilaus telefono numerį, taip pat darbdavio pavadinimą ir kodą (jeigu šie kontaktiniai duomenys yra būtini Užsakovui Sutarties vykdymo tikslais).

5.2.22. Užsakovas privalo įvertinti gautus dokumentus per 10 darbo dienų nuo jų gavimo. Tik po to, kai Užsakovas įsitikina, kad asmuo atitinka jam taikomus reikalavimus, ir apie tai raštu informuoja Rangovą, toks asmuo gali tapti Specialistu ir Rangovas gali jį įtraukti į Specialistų sąrašą. Toks Užsakovo pranešimas nemažina Rangovo atsakomybės už Specialistą.

5.2.23. Po to, kai Rangovas gauna Užsakovo pritarimą dėl Specialisto įtraukimo į Specialistų sąrašą, Rangovas ne vėliau kaip per 5 dienas nuo sutikimo gavimo dienos privalo atnaujinti Specialistų sąrašą ir pateikti jį Užsakovui. Toks Specialistų sąrašo pakeitimas nelaikomas tokiu Sutarties pakeitimu, dėl kurio turi būti sudaromas atskiras susitarimas dėl Sutarties keitimo.

5.2.24. Tuo atveju, kai netikėtai paaiškėja, kad Specialistas negali vykdyti savo pareigų (dėl ligos, traumos ar kitų nenumatytų priežasčių), Rangovas privalo nedelsdamas paskirti kitą asmenį laikinai vykdyti tokio Specialisto funkcijas ir pranešti apie tai Užsakovui.

5.3. FOTO FIKSAVIMAS

5.3.1. Prieš atlikdamas geologinius tyrimus (t. y. prieš priimant Statybvietę iš Užsakovo), statybos Darbus, garantinio aptarnavimo ir kitus Darbus, kurie vykdomi po Darbų perdavimo Užsakovui, Rangovas Užsakovui turi pateikti ne senesnes kaip 5 darbo dienų senumo Statybvietės teritorijos, kurioje bus atliekami Darbai, foto nuotraukas (po vieną egzempliorių popieriniu ir skaitmeniniu .jpg, .jpeg, .bmp, .png ar kitu su Užsakovu suderintu formatu ne mažesne kaip 2560x1920 px raiška).

5.4. SUSIRINKIMAI

5.4.1. Statybos Darbų vykdymo metu Užsakovas organizuoja eilinius susirinkimus, kurių metu sprendžiami einamieji klausimai ir kuriuose Rangovo dalyvavimas visuomet yra privalomas. Susirinkimų rengimo laiką ir vietą derina abiejų Šalių atstovai.

5.4.2. Bet kurios iš Šalių arba bet kurio iš Objekte dirbančių rangovų iniciatyva gali būti organizuojami neeiliniai susirinkimai, kurie vyksta ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po atitinkamo rašytinio pranešimo pateikimo Užsakovui. Prireikus, Užsakovas turi teisę reikalauti, kad neeilinis susirinkimas įvyktų nedelsiant. Neeilinių susirinkimų sušaukia Užsakovas ir Rangovo dalyvavimas jame yra privalomas.

5.4.3. Susirinkimo metu, Susirinkimo protokolą surašo Rangovas. Susirinkimo protokolą turi būti surašomas ir susiderinamas susirinkimo metu. Nedelsiant po susirinkimo protokolą elektroninėmis priemonėmis turi būti išsiunčiamas atsakingiems Užsakovo ir Rangovo atstovams pasirašymui (pagal poreikį į pasirašymą gali būti įtraukiami ir susirinkimo dalyviai, kurių atžvilgiu buvo priimti sprendimai). Pasirašytas susirinkimo protokolą elektroniniu paštu išsiunčiamas visiems susirinkimo dalyviams susipažinti. Protokolas turi būti parengtas exel, word arba kitu su Užsakovu suderintu redaguojamu formatu ir pagal su Užsakovu suderintą formą. Rangovas privalo pasirūpinti patalpomis susirinkimams organizuoti, visa reikalinga kompiuterine technika ir/arba įranga bei ryšio priemonėmis Statybvietyje, kad susirinkimai galėtų būti organizuojami konferenciniu būdu tiek Statybvietyje, tiek per nuotolį esantiems dalyviams.

5.5. INFORMAVIMAS

5.5.1. Jei dėl bet kokių priežasčių nėra galimybės Darbų atlikti tinkamai ir laiku, taip pat pastebėjus klaidas Techniniame projekte, Sutartyje ir (arba) kituose Sutarties dokumentuose, Rangovas apie tai nedelsiant privalo raštu informuoti Užsakovo atstovą.

5.5.2. Jei atšaukiamas suplanuotų Darbų arba veiksmų atlikimas, kurių metu buvo sutartas arba numatytas Užsakovo atstovo dalyvavimas, Rangovas apie tai turi nedelsiant informuoti atitinkamą Užsakovo atstovą.

5.6. PATIKRINIMAI

5.6.1. Užsakovo, jo įgaliotų kitų asmenų ir (arba) valstybės institucijų prašymu Rangovas turi pateikti visą informaciją ir dokumentaciją, kurios gali reikėti norint parodyti Sutarties vykdymo progresą, rezultatus ir Sutartyje bei teisės aktuose nurodytų reikalavimų laikymąsi.

5.6.2. Užsakovas, jo įgalioti kiti asmenys ir (arba) valstybės institucijų įgalioti darbuotojai turi teisę atlikti Rangovo patikrinimus Darbų vykdymo vietoje. Rangovas įsipareigoja netrukdyti ir sudaryti sąlygas Užsakovui, jo įgaliotiems kitiems asmenims ir (arba) valstybės institucijų įgaliotiems darbuotojams patekti į Darbų vykdymo vietą ir sudaryti visas sąlygas patikrinti, kaip atliekami Darbai bei laikomasi kitų Sutarties sąlygų bei teisės aktų reikalavimų.

5.7. ATASKAITOS

5.7.1. Kol vykdomi Darbai, iki kiekvieno mėnesio paskutinės darbo dienos Rangovas Užsakovui turi pateikti Darbų vykdymo ataskaitą (pavyzdinę Darbų vykdymo ataskaitos formą Rangovui pateikia Užsakovas), kurioje turi būti nurodyta:

- a) Darbų eigos aprašymas nuo Sutarties pasirašymo, įskaitant Rangovo pateiktą dokumentaciją, užsakytus, pristatytus, sumontuotus įrenginius ir Medžiagas, bei atliktus bandymus ir mokymus;
- b) Per ataskaitinį laikotarpį (t. y. nuo Sutarties sudarymo arba paskutinio Atliktų darbų akto pasirašymo) užbaigti ir naujai pradėti Darbai ar jų etapai;
- c) Nuokrypiai nuo suderinto Grafiko, detalus nuokrypių eliminavimo priemonių aprašymas bei atitinkamai atnaujintas Grafikas;
- d) Finansinė Sutarties įgyvendinimo santrauka;
- e) Artimiausi ženkliūs įvykiai vykdant Sutartį (akcentuojant Užsakovo dalyvavimo reikalaujančius įvykius);
- f) Kitos esminės aplinkybės, turinčios įtakos Sutarties įgyvendinimui.

5.7.2. Darbų vykdymo ataskaitos nepateikimas laiku yra pagrindas Užsakovui nepasirašyti atitinkamo Atliktų darbų akto.

5.8. NURODYMAI

5.8.1. Rangovas privalo vykdyti Užsakovo (bei jo atstovų), Objekto statybos techninio priežiūrėtojo, Objekto projekto vykdymo priežiūrėtojo, savivaldybių ir kitų institucijų teisėtus reikalavimus, kurie yra susiję su Sutartyje numatytais Darbais. Jei, Rangovo nuomone, nurodyti reikalavimai viršija Sutartyje numatytus Rangovo įsipareigojimus, Rangovas turi nedelsiant apie tai raštu informuoti Užsakovą.

5.8.2. Kilus ginčui dėl Darbų atlikimo ir (arba) kitų sąlygų ir reikalavimų, Užsakovas Rangovui gali išduoti nurodymą dėl tolesnio Darbų atlikimo. Užsakovo nurodymas Rangovui yra privalomas vykdyti. Kadangi Sutarties Šalys privalo laikytis ne tik Sutarties sąlygų, bet taip pat ir Pirkimo sąlygų, kurios yra neatskiriama Sutarties dalis, todėl Užsakovo nurodymai Rangovui negali būti tokios apimtys, kurie išeitų už Sutarties ir Pirkimo sąlygų ribų. Rangovas, nesutikdamas su Užsakovo nurodyme numatytomis Darbų apimtimis, jų apmokėjimu, terminais ir (arba) kitomis sąlygomis, gali juos ginčyti, tačiau negali stabdyti nurodymo vykdymo.

5.9. ATLIKTŲ DARBŲ AKTAI

5.9.1. Šio Sutarties bendrųjų sąlygų 5.9 punkto nuostatos taikomos tuo atveju, kai Sutartyje numatyta, kad tarpiniai mokėjimai Rangovui atliekami pagal Darbų žiniaraštį (išskyrus už inžinerinių tyrinėjimų ir Techninio projekto parengimo Darbus).

5.9.2. Rangovo faktiškai atlikti Darbai fiksuojami Atliktų darbų aktuose, kuriuos pasirašo abi Šalys. Pasirašydamos Atliktų darbų aktą, Šalys patvirtina jame nurodytų Darbų atlikimo faktą, tačiau šio akto pasirašymas nereiškia, kad Darbai atlikti be trūkumų ir neatleidžia Rangovo nuo atsakomybės dėl vėliau paaiškėjusių priimtų Darbų trūkumų.

5.9.3. Atliktų darbų aktus Šalys pasirašo ne dažniau kaip vieną kartą per mėnesį, kol atliekami Darbai. Jei pagal Sutartį Rangovas turi parengti Techninį projektą, pirmą Atliktų darbų aktą Šalys pasirašo tik po to, kai parengiamas Techninis projektas ir Šalys pasirašo Darbų žiniaraštį.

5.9.4. Atliktų darbų aktą parengia Rangovas ir pateikia Užsakovui ne vėliau kaip iki kalendorinio mėnesio 25 dienos. Rangovui laiku nepateikus Atliktų darbų akto, Užsakovas turi teisę Atliktų darbų akto pasirašymą nukelti į kito mėnesio atliktų Darbų priėmimą.

5.9.5. Atliktų darbų akto pildymas:

a) Atliktų darbų akte Rangovo faktiškai atlikti Darbai nurodomi pagal kiekvieną Darbų žiniaraščio eilutę ir jame fiksuojami tik tada, kai Rangovas faktiškai atlieka Grafike nurodytus Darbus ta apimtimi (turto vieneto procentine išraiška), kuria ji numatyta atnaujinant Grafike.

b) Rangovo teikiami Įrenginiai ir Medžiagos į Atliktų darbų aktą įrašomi tik tuomet, kai jie yra tinkamai sumontuoti ir Užsakovui pateikiama visa šių Įrenginių dokumentacija (techniniai aprašymai, kokybės pažymėjimai, techniniai pasai, garantijos galiojimo sąlygos, naudojimo instrukcijos ir vartotojo vadovai). Nesumontuotos Medžiagos ir Įrenginiai į Atliktų darbų aktą neįrašomi, išskyrus šio Sutarties 5.9.5. punkto c ir d papunkčiuose numatytais atvejais.

c) Rangovo teikiami nesumontuoti, Specialiosiose sutarties sąlygose nurodyti Įrenginiai ir jiems įrengti būtinos Medžiagos gali būti įtraukiami į Atliktų darbų aktą pagal Darbų žiniaraštį, tokiu atveju gali būti apmokama iki 70 % nesumontuotų Įrenginių ir Medžiagų, skirtų jiems įrengti, kainos nurodytos Darbų žiniaraštyje. Gali būti sumokama tik už tinkamai į Statybvietę pristatytus Įrenginius ir Medžiagas, Įrenginiai ir Medžiagos privalo būti saugojami Rangovo pagal jų gamintojų ar tiekėjų nurodymus, Įrenginiai ir Medžiagos turi būti tinkamai apsaugotos nuo praradimo, žalos, gedimo ir atitikti Sutartimi ir teisės aktų keliamus reikalavimus. Už pristatytą į Statybvietę Įrenginių ir Medžiagų, praradimą, sugedimą yra atsakingas Rangovas tol, kol Įrenginiai nėra visa apimtimi sumontuoti ir perduoti Užsakovui. Pagal šį Sutarties punktą į Statybvietę pristatytus Įrenginius ir Medžiagas saugo, sandėliuoja, pristato ir kt. Rangovas, už šių darbų atlikimą papildomai Rangovui nėra mokama. Tokiu atveju Rangovas privalo:

- Suderinti su Užsakovu pristatomų Įrenginių ir Medžiagų atitikimą Techninio projekto (techninių specifikacijų) reikalavimams bei pateikti Užsakovui visos apimtys Įrenginių gamyklinę dokumentaciją (lietuvių ir anglų kalbomis);

- pateikti techniniam priežiūrėtojui dokumentus, įrodančius į Statybvietę pristatytų Įrenginių ir Medžiagų atitiktį Sutarties ir teisės norminių aktų reikalavimams, pateikti tai pagrindžiančius dokumentus;

- Užsakovo, ar jo atstovo rašytiniu nurodymu, pateikti techniniam priežiūrėtojui įrodymus, kad į Statybvietę pristatyti Įrenginiai ir Medžiagos yra sandėliuojami ir saugojami pagal jų gamintojų ar tiekėjų nurodymus ir tokiomis sąlygomis, kad nebūtų pakenkta pristatytiems Įrenginiams ir Medžiagoms;

- Rangovas privalo Grafike numatyti Įrenginių ir Medžiagų, už kuriuos apmokama pagal šį Sutarties punktą, pristatymo terminus ir kiekvieną kartą raštu įspėti Užsakovą ir techninį priežiūrėtoją apie numatomą konkretaus Įrenginio ir/ar Medžiagų pristatymą į Statybvietę terminą bei įspėti Užsakovą mažiausiai prieš 15 dienų iki Įrenginių ir/ar Medžiagų pristatymo į Statybvietę;

- Rangovo teikiami nesumontuoti Specialiosiose sutarties sąlygose nurodyti Įrenginiai ir jiems įrengti būtinos Medžiagos negali būti įtraukiami į Atliktų darbų aktą, jei jiems neatlikti Sutartyje numatyti Pagrindinių įrenginių gamykliniai bandymai.

d) Šio Sutarties punkto c papunktyje nurodytu atveju nesant galimybės Užsakovui perduoti Statybvietės Sutartyje nustatytu laiku dėl trečiųjų asmenų kaltės, ar nesant galimybės šio Sutarties punkto c papunktyje nurodytų Įrenginių ir Medžiagų sandėliuoti Statybvietėje, Rangovas gali nesumontuotus Įrenginius ir Medžiagas pristatyti į kitą su Užsakovu iš anksto raštu suderintą sandėliavimo vietą. Visas išlaidas dėl sandėliavimo, nesumontuotų Įrenginių ir Medžiagų pristatymo, atvežimo,

išvežimo į Statybvielę, saugojimo, konservavimo (jei prireiktų) apmoka Rangovas, atskirai už tai Rangovui nėra mokama, tai yra įskaičiuota į Sutarties kainą. Rangovas turi iš anksto suderinti sandėliavimo vietą su Užsakovu ir gali sandėliuoti nesumontuotus Įrenginius ir Medžiagas tik Užsakovui tinkamoje bei su Užsakovu raštu suderintoje vietoje. Rangovas privalo užtikrinti, jog sandėliuojami nesumontuoti Įrenginiai ir Medžiagos yra saugojami pagal jų gamintojų ar tiekėjų nurodymus ir tokiomis sąlygomis, kad nebūtų pakenkta pristatytams Įrenginiams ir Medžiagoms, jog jie galėtų būti naudojami pagal paskirtį, Rangovas atsako už nesumontuotų Įrenginių ir Medžiagų praradimą, sugadinimą. Ne Statybvielėje sandėliuojamiems nesumontuotiems Įrenginiams ir Medžiagoms taikomi visi šio Sutarties punkto (5.9.5) c papunktyje nurodyti reikalavimai bei Rangovui tenkančios pareigos.

e) Šio Sutarties punkto (5.9.5) c ir d papunkčiuose nurodytais atvejais į Atliktų darbų aktą įrašytiems Įrenginiams ir Medžiagoms Sutarties kainos peržiūros nuostatos (Sutarties 8.3. skirsnis) nėra taikomas, už šiuos Įrenginius ir Medžiagas visa šių Įrenginių ir Medžiagų verte Sutarties kaina nėra perskaičiuojama, Sutarties kainos peržiūra nėra taikoma visai šių Įrenginių ir Medžiagų vertei.

f) Šio Sutarties punkto (5.9.5) c ir d papunkčiuose nurodytais atvejais į Atliktų darbų aktą įrašyti Įrenginiai ir Medžiagos iš Statybvielės ir (ar) kitos sandėliavimo vietos gali būti išgabenami Rangovo tik esant rašytiniam Užsakovo pritarimui, Rangovas neturi teisės minėtų Įrenginių ir Medžiagų savavališkai išvežti, pasisavinti, panaudoti savo ir/ar trečiųjų asmenų reikmėms, ar kitaip suvaržyti šių Įrenginių ir Medžiagų valdymo, naudojimo, disponavimo teisių, ši Sutarties sąlyga laikoma esmine.

g) Rangovas patvirtina, jog šio Sutarties punkto (5.9.5) c ir d papunkčiuose nurodytais atvejais į Atliktų darbų aktą įrašyti Įrenginiai ir Medžiagos nėra niekam įkeisti(-os), perleisti(-os) ar kitaip suvaržyti(-os), jokių areštų, ginčų, draudimų dėl minėtų Įrenginių ir Medžiagų nėra, jokie tretieji asmenys į minėtus Įrenginius ir Medžiagas teisių neturi ir negali turėti, jokių pretenzijų nėra.

h) Sutarties Šalys susitaria, jog šio Sutarties punkto (5.9.5) c ir d papunkčiuose nurodytais atvejais į Atliktų darbų aktą įrašyti Įrenginiai ir Medžiagos teisės aktų nustatyta tvarka nuosavybės teise pereina Užsakovui.

i) Rangovas patvirtina, kad šio Sutarties punkto (5.9.5) c ir d papunkčiuose nurodytais atvejais į Atliktų darbų aktą įrašyti Įrenginiai ir Medžiagos yra nauji, nenaudoti, kokybiški bei tinkami naudoti pagal jų paskirtį, neturi jokių paslėptų trūkumų, defektų atitinka visus teisės norminių aktų ir Sutartimi keliamus reikalavimus, už visus nustatytus minėtų Įrenginių ir Medžiagų trūkumus yra atsakingas Rangovas, kuris netinkamos kokybės Įrenginius ir Medžiagas turi nedelsiant pakeisti tinkamomis, o nesant galimybės pakeisti grąžinti Užsakovo už Įrenginius ir Medžiagas sumokėtas lėšas, Užsakovas už netinkamos kokybės ir nedelsiant nepakeistus Įrenginius ir Medžiagas turi teisę pasinaudoti Sutarties vykdymo užtikrinimu ir(ar) išskaityti šias sumas iš Rangovui pagal šią Sutartį mokėtinų sumų.

5.9.6. Užsakovas per 5 darbo dienas nuo Atliktų darbų akto gavimo jį patikrina ir pasirašo arba atmeta ir pateikia motyvuotas pastabas. Jeigu Užsakovas per nurodytą terminą ir per 5 darbo dienas po pakartotinio Rangovo raštiško kreipimosi nepateikia atsakymo, bus laikoma, kad Užsakovas Atliktų darbų aktą patvirtino.

5.9.7. Darbų žiniaraštyje nurodyti Darbai ir jų vertės skirtos tik tarpinių mokėjimų dydžiui nustatyti. Jei Sutarčiai įvykdyti reikalingų Darbų kiekiai nesutaptų Darbų žiniaraštyje nurodytais kiekiais, arba Sutarčiai įvykdyti reikalingi Darbai nebūtų numatyti šiame žiniaraštyje, arba Darbų žiniaraštyje nurodytų Darbų nereikėtų Sutarčiai įvykdyti, Rangovas Darbus turi atlikti taip, kaip numatyta kituose Sutarties dokumentuose ir tai nebus laikoma Sutarties, Darbų apimčių ir Sutarties kainos pakeitimu, jei Sutartyje nenurodyta kitaip.

5.10. DOKUMENTACIJOS APSIKEITIMAS

5.10.1. Rangovas sutinka, kad apsikeitimas Sutarties vykdymui reikalinga informacija/dokumentais, išskyrus atvejus, kai informacija/dokumentai Sutartyje nurodytais atvejais ar suderinus su Užsakovu yra perduodami fiziškai, bus vykdomas naudojantis Microsoft SharePoint arba lygiaverte platforma, ir įsipareigoja susikurti paskyrą Microsoft SharePoint arba lygiavertėje platformoje pagal Užsakovo suteiktas instrukcijas.

6. VERTINIMAS IR EKSPLOATACIJA

6.1. TECHNINIS VERTINIMAS

6.1.1. Rangovas, atlikęs Darbus arba jų dalį ir parengęs Įrenginį (-ius) arba Objektą (ar Objekto dalį) eksploatacijai (saugiam naudojimui pagal paskirtį Sutartyje ir teisės aktų nustatyta tvarka), Užsakovui pateikia raštišką prašymą atlikti atitinkamų Darbų techninį vertinimą.

6.1.2. Kartu su prašymu atlikti techninį vertinimą, Rangovas Užsakovui pateikia visą vertinimui teikiamų Darbų išpildomąją techninę dokumentaciją, atitinkančią Perdavimo tinklo objekto statybos/rekonstravimo dokumentacijos aprašo reikalavimus (jei ji turi būti rengiama ir nebuvo pateikta iki prašymo pateikimo).

6.1.3. Jei Darbų atlikimą prižiūri Užsakovo paskirtas statinio statybos techninis prižiūrėtojas, kartu su prašymu taip pat turi būti pateikiamas statinio statybos techninio prižiūrėtojo raštiškas pritarimas atlikti techninį vertinimą.

6.1.4. Užsakovas per 7 darbo dienas nuo Rangovo prašymo gavimo dienos arba per kitą Šalių suderintą terminą atlieka techninį vertinimą arba prašymą atmeta, apie tai raštu informuodamas Rangovą, jei:

- a) Darbai nėra pabaigti, Įrenginys (-iai) arba Objektas (ar Objekto dalis) nėra parengtas (-i) eksploatacijai ir techniniam vertinimui;
- b) nepateikta visa reikiama atliktų Darbų dokumentacija;
- c) Sutartyje ir (arba) Grafike nebuvo numatytas atitinkamo (-ų) Įrenginio (-ių) perdavimas Užsakovo eksploatacijai;
- d) nėra statinio statybos techninio priežiūrėtojo raštiško pritarimo atlikti techninį vertinimą (kai jis turi būti);
- e) kitais Sutartyje nurodytais atvejais.

6.1.5. Atlikęs techninį vertinimą, Užsakovas surašo techninio vertinimo aktą 2 vienodą teisinę galią turinčiais egzemplioriais, po vieną egzempliorių – Rangovui ir Užsakovui.

6.1.6. Techninio vertinimo akte nurodytus atliktų Darbų trūkumus Rangovas privalo pašalinti per akte nurodytus terminus. Ištaisytus trūkumus Užsakovas patikrina ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo atitinkamo Rangovo pranešimo gavimo.

6.2. BANDOMOJI EKSPLOATACIJA

6.2.1. Darbų ar jų dalies (Įrenginio (-ių) ar Objekto) bandomoji eksploatacija atliekama tais atvejais, kai tai numatyta Sutartyje, Grafike ir (arba) teisės aktuose.

6.2.2. Bandomąją eksploataciją atlieka Užsakovas po to, kai įvykdomos visos Darbų perdavimo sąlygos, nurodytos Sutarties bendrųjų sąlygų 6.3.1 punkte (be pačios bandomosios eksploatacijos) ir Rangovas pateikia raštišką prašymą atlikti bandomąją eksploataciją.

6.2.3. Bandomoji eksploatacija laikoma baigta, kai atlikti Darbai (Įrenginys (-iai) ar Objektas) be pertrūkių eksploatuojami teisės aktuose arba Grafike nustatytą terminą (priklausomai nuo to, kuris terminas ilgesnis).

6.2.4. Pasibaigus bandomajai eksploatacijai, atliktus Darbus (išbandytą (-us) Įrenginį (-ius) ar Objektą) Užsakovas turi teisę eksploatuoti toliau (nuolatinė eksploatacija).

6.3. DARBŲ PERDAVIMAS

6.3.1. Rangovo atlikti Darbai arba jų dalis (Įrenginys (-iai) arba Objektas) laikomi perduotais Užsakovo eksploatacijai, kai:

- a) atliktas perduodamų Darbų techninis vertinimas (Sutarties bendrųjų sąlygų 6.1 punktas);
- b) Rangovas ištaiso visus Darbų trūkumus, kurie turi būti ištaisyti iki Darbų eksploatacijos pradžios;
- c) Rangovas sutvarko ir atlaisvina Statybvietės ir patalpų dalį, kurioje buvo atliekami perduodami Darbai (išveda žmones, išveža techniką, įrankius, medžiagas ir kitus jam priklausančius daiktus) ir sudaro sąlygas saugiai Darbų eksploatacijai;
- d) Rangovas gauna visus reikiamus valstybės institucijų leidimus, sutikimus ir pritarimus, reikalingus Darbų eksploatavimui;
- e) Sėkmingai užbaigiama Įrenginio (-ių) ar Objekto bandomoji eksploatacija (jei turi būti atliekama pagal Sutarties bendrųjų sąlygų 6.2 punktą).

6.3.2. Užsakovas per 5 darbo dienas nuo visų Sutarties bendrųjų sąlygų 6.3.1 punkte nurodytų sąlygų įvykdymo Rangovui išduoda Darbų ar jų dalies perėmimo pažymą, patvirtinančią Darbų perdavimą Užsakovui.

6.3.3. Jei Darbus ar jų dalį Užsakovas pradeda naudoti iki jų perdavimo (naudojimas pagal šį punktą suprantamas kaip Darbų nuolatinė eksploatacija, t. y. naudojimu nelaikoma bandomoji eksploatacija), bus laikoma, kad atitinkami Darbai ar jų dalis (Įrenginys (-iai) ar Objektas) Užsakovui yra perduoti nuo Darbų ar jų dalies (Įrenginio (-ių) ar Objekto) nuolatinio naudojimo (eksploatavimo) pradžios.

6.3.4. Jei iki Darbų perdavimo nustatomi neesminiai Darbų trūkumai (t. y. Darbų trūkumai netrukdo saugiai naudoti Darbų (Įrenginio (-ių) ar Objekto) pagal paskirtį teisės aktų nustatyta tvarka), Užsakovas gali perimti Darbus su nustatytais trūkumais, tokiu atveju Rangovas šiuos trūkumus turi pašalinti per Šalių raštiškai suderintus terminus ir su Užsakovo atstovo suderintu laiku.

6.4. DARBŲ UŽBAIGIMAS

6.4.1. Rangovas bus laikomas užbaigęs visus Darbus ir įvykdęs savo sutartinius įsipareigojimus, kai teisės aktų nustatyta tvarka ir savo lėšomis parengs ir suderins visus statybos užbaigimui reikalingus dokumentus bei organizuos ir atliks statybos užbaigimo procedūras (jei turi būti atliekamos pagal Sutartį), gaus statybos užbaigimo dokumentus (aktą (-us), deklaraciją (-as) bei kitus teisės aktuose nustatytus dokumentus ar atliks reikalingus veiksmus, susijusius su šių dokumentų gavimu ir patvirtinimu), ir perduos visą Objektą Užsakovo nuolatinei eksploatacijai (išskyrus trūkumų pašalinimo Darbus, jei Darbai buvo priimti su trūkumais).

7. KAINA IR APMOKĖJIMAS

7.1. SUTARTIES KAINA

7.1.1. Už visų Sutartyje nurodytų Darbų atlikimą ir užbaigimą Užsakovas Rangovui įsipareigoja sumokėti Sutarties kainą Sutartyje nurodyta tvarka ir terminais (išskyrus PVM, jei pagal teisės aktų reikalavimus PVM į biudžetą turi sumokėti Užsakovas).

7.1.2. Sutarties kaina yra fiksuota ir galutinė, nebent kitaip nurodyta Specialiojoje sutarties dalyje, į ją įskaičiuotos visos su Darbų atlikimu susijusios tiesioginės bei netiesioginės išlaidos, mokesčiai ir rinkliavos, išskyrus atvejus, kai Sutartyje aiškiai nurodyta kitaip.

7.1.3. Sutarties kaina gali būti peržiūrima ir perskaičiuojama tik Sutartyje numatytais atvejais ir tvarka. Rangovas neturi teisės reikalauti padidinti Sutarties kainą, o Užsakovas neturi teisės reikalauti ją sumažinti, išskyrus atvejus, numatytus Sutartyje.

7.1.4. Už darbus, kuriuos Rangovas atlieka savavališkai nukrypdamas nuo Sutarties sąlygų, neapmokama.

7.2. IŠANKSTINIS MOKĖJIMAS

7.2.1. Rangovas turi teisę į 5 % pradinės Sutarties kainos (be PVM) dydžio išankstinį mokėjimą. Išankstinio mokėjimo dydis negali būti keičiamas dėl Sutarties kainos peržiūros ar perskaičiavimo.

7.2.2. Išankstinį mokėjimą Užsakovas sumoka pavedimu į Rangovo banko sąskaitą per 30 dienų nuo Išankstinio mokėjimo sąskaitos gavimo.

7.2.3. Rangovas Išankstinio mokėjimo sąskaitą turi pateikti per 30 dienų nuo Sutarties sudarymo dienos. Laiku nepateikus išankstinio mokėjimo sąskaitos, išankstinis mokėjimas nemokamas.

7.2.4. Išankstiniu mokėjimu padengiamos pirmosios Rangovui mokėtinos sumos, pagal Rangovo tinkamai išrašytas PVM sąskaitas faktūras.

7.3. APMOKĖJIMAS

7.3.1. Sutarties kaina bus mokama dalimis pagal Darbų žiniaraštį po tinkamai pateiktos PVM sąskaitos faktūros abiem Šalim pasirašius Atliktų darbų aktą, pažymą apie atliktų Darbų vertę (tipinė pažymos forma pridedama kaip Sutarties specialiųjų sąlygų priedas) ir mėnesio ataskaitą (tipinė mėnesinės Darbų ataskaitos forma pridedama kaip Sutarties specialiųjų sąlygų priedas). Pagrindas PVM sąskaitai faktūrai išrašyti yra Šalių pasirašytas Atliktų darbų aktas (Sutarties bendrųjų sąlygų 5.9 punktas), o PVM sąskaitoje faktūroje nurodyta suma turi būti proporcinga Atliktų darbų akte užfiksuotiems Darbų kiekiams, išskyrus už faktiškai atliktus inžinerinių tyrinėjimų ir Techninio projekto parengimo Darbus, už kuriuos apmokama Sutarties bendrųjų sąlygų 7.3.7 punkte nustatyta tvarka.

7.3.2. Rangovas PVM sąskaitą faktūrą išrašo ir pateikia tik elektroniniu būdu ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo pagrindo jai išrašyti atsiradimo dienos. Elektroninė sąskaita faktūra ir su mokėjimu susiję dokumentai pateikiami Rangovo pasirinktomis elektroninėmis priemonėmis: elektroninę sąskaitą faktūrą, atitinkančią Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartą, kurio nuoroda paskelbta 2017 m. spalio 16 d. Komisijos įgyvendinimo sprendime (ES) 2017/1870 dėl nuorodos į Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartą ir sintaksių sąrašo paskelbimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/55/ES (OL 2017 L 266, p. 19) (toliau – Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartas), Rangovas gali pateikti per informacinę sistemą SABIS arba per kitą savo pasirinktą informacinę sistemą (pvz.: Rangovas elektroninę sąskaitą faktūrą gali teikti naudodamasis bet kuriuo PEPPOL tinkle registruotu prieigos tašku (angl. „Access Point“) naudojančiu PEPPOL AS4 profilį). Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standarto neatitinkančią elektroninę sąskaitą faktūrą Rangovas privalo pateikti, naudodamasis informacinės sistemos SABIS priemonėmis. Užsakovas elektronines sąskaitas faktūras priima ir apdoroja naudodamasis informacinės sistemos SABIS priemonėmis, išskyrus Pirkimų įstatyme nustatytus išimtinis atvejus. Elektroninė sąskaita faktūra suprantama kaip sąskaita faktūra, išrašyta, perduota ir gauta tokiu elektroniniu formatu, kuris sudaro galimybę ją apdoroti automatinio ir elektroniniu būdu.

7.3.3. Užsakovas gali priimti Rangovo teikiamą PVM sąskaitą faktūrą ir el. paštu: info@litgrid.eu, jei dėl techninių kliūčių sistema SABIS arba per kitą savo pasirinktą informacinę sistemą neveikia dėl to nėra galimybės PVM sąskaitą faktūrą pateikti laiku.

7.3.4. Rangovo išrašomoje PVM sąskaitoje faktūroje turi būti nurodytas šios Sutarties numeris.

7.3.5. Tinkamai išrašytą ir pateiktą PVM sąskaitą faktūrą (atskaičius sulaikytas sumas pagal Sutarties bendrųjų sąlygų 7.4 punktą), Užsakovas apmokės per 30 dienų nuo jos gavimo dienos.

7.3.6. PVM sąskaitos faktūros, kurių bendra suma viršija 100 000 eurų su PVM, gavus Rangovo prašymą ir esant Užsakovo galimybei, gali būti apmokamos per trumpesnę nei Sutarties bendrųjų sąlygų 7.3.5 punkte nurodytą terminą, pritaikius Užsakovo nustatytą diskontą (nuolaidą). Diskonto (nuolaidos) dydį nustato Užsakovas remdamasis naujausia Lietuvos banko skelbiama pinigų finansų įstaigų paskolų euro zonos ne finansų bendrovėms, kurių pradinis palūkanų normos fiksavimo laikotarpis iki 1 metų, naujų susitarimų palūkanų norma, prie kurios pridedama 2 proc. punktų marža, skirta Užsakovo patiriamoms administravimo sąnaudoms padengti.

7.3.7. Projektavimo Darbų kaina už tinkamai atliktus projektavimo Darbus (už Techninį projektą ir inžinerinius tyrinėjimus) bus mokama žemiau lentelėje nurodytomis dalimis po kiekvieno lentelėje nurodyto etapo užbaigimo:

Etapai	Etapų užbaigimo sąlygos:	Mokėtina suma
1 etapas	Inžinerinių tyrinėjimo ataskaitų (topografija, geologija ir kt.) pateikimas Užsakovui	10 proc. projektavimo Darbų kainos
2 etapas	Techninio projekto pateikimas pirmam Užsakovo derinimui (pilnos apimties)	50 proc. projektavimo Darbų kainos
3 etapas	Galutinio ekspertizės akto gavimas	30 proc. projektavimo Darbų kainos
4 etapas	Techninio projekto ir statybą leidžiančių dokumentų pateikimas Užsakovui	10 proc. projektavimo Darbų kainos

7.4. SULAIKYMAI

7.4.1. Užsakovas sulaukys visus tarpinius mokėjimus Rangovui pagal pateiktas PVM sąskaitas faktūras, kurie viršys 90 procentų pradinės Sutarties kainos.

7.4.2. Sulaikytas sumas Užsakovas Rangovui sumokės per 30 dienų po to, kai:

- Rangovas atliks, perduos Užsakovui ir užbaigs visus Darbus arba Sutartis bus nutraukta;
- pateiks garantinių įsipareigojimų užtikrinimą (jis turi būti teikiamas pagal Sutarties bendrųjų sąlygų 9.9 punktą);
- pašalins visus iki Sutarties įvykdymo arba Sutarties nutraukimo nustatytus Darbų trūkumus;
- įvykdys visas Sutarties bendrųjų sąlygų 11.3.8 punkte nurodytas sąlygas (taikoma tik Sutarties nutraukimo atveju).

7.5. KITOS APMOKĖJIMO SĄLYGOS

7.5.1. Užsakovui neatlikus mokėjimo Sutartyje nustatytais terminais, Rangovas turi teisę reikalauti 0,04 % dydžio delspinigių nuo laiku nesumokėtos sumos už kiekvieną pavėluotą dieną.

7.5.2. Užsakovas savo piniginius reikalavimus (įskaitant, bet neapsiribojant, baudas, delspinigius ir kt. (netesybas)) turi teisę bet kada vienašališkai įskaityti iš bet kokių Rangovui mokėtinų sumų pagal bet kurią su Užsakovu sudarytą sutartį, apie tai raštiškai informuodamas Rangovą. Jeigu mokėtinų įsipareigojimų valiuta skiriasi, Užsakovas priešpriešiniams reikalavimams įskaityti gali konvertuoti bet kurio įsipareigojimo sumą pagal rinkoje galiojantį valiutos keitimo kursą, naudojamą įprastinėje veikloje.

7.5.3. Visi mokėjimai, kurie turi būti atlikti tarp Šalių pagal Sutartį, bus atliekami bankiniais pavedimais į kitos Šalies banko sąskaitą. Mokėjimai bus laikomi atliktais, kai mokėjimą atliekančios Šalies bankas priims mokėjimo nurodymą.

8. PAKEITIMAI

8.1. DARBŲ PAKEITIMAI

8.1.1. Bet kuriuo metu iki Darbų užbaigimo, gali būti atliekami Darbų Pakeitimai šiame Sutarties bendrųjų sąlygų 8.1 punkte nurodyta tvarka, jeigu:

- reikalinga atlikti papildomus darbus, kurie yra susiję su atliekamais Darbais, tačiau neįeina į Sutartyje nurodytą Darbų apimtį;
- siekiant racionaliai panaudoti Užsakovo lėšas, tikslinga atskirą Darbą, Medžiagas ir/ar Įrenginį keisti kitu darbu, medžiaga ir/ar įrenginiu arba jų atsakyti.

8.1.2. Pakeitimų atlikimui Užsakovas suformuluoja techninę užduotį ir pateikia ją Rangovui. Rangovas per 10 darbo dienų (arba kitą Šalių atstovų raštu suderintą terminą) nuo techninės užduoties gavimo ją įvertina ir parengia raštišką pasiūlymą Pakeitimams atlikti. Pasiūlyme Pakeitimams atlikti Rangovas turi nurodyti:

- Pakeitimui atlikti reikalingų Papildomų darbų sąmatą (pavadinimus, vienetų, kiekių, kainas);
- Dėl Pakeitimo Atsisakomų Darbų, Įrenginių ir Medžiagų sąmatą (pavadinimus, vienetų, kiekių, kainas);
- Pagrįstą Darbų atlikimo terminą ir Pakeitimo įtaką Sutarties vykdymo eigai, terminams ir kainai;
- Dėl Pakeitimo reikiamus atlikti Darbų žiniaraščio pakeitimus;
- Kitą su Pakeitimu susijusią svarbią informaciją, turinčią ar galinčią turėti įtakos Sutarties vykdymui.

8.1.3. Pasiūlymą dėl Pakeitimų atlikimo Rangovas turi teisę teikti ir savo iniciatyva (t. y. be Užsakovo techninės užduoties), raštu nurodydamas tokių Pakeitimų būtinumą ir pridėdamas tai pagrindžiančius dokumentus.

8.1.4. Kartu su Rangovo pasiūlymu turi būti pridėdamas Pakeitimų kainos pagrindimas. Rangovo pasiūlyme nurodytos kainos apskaičiuojamos Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymu patvirtintoje Kainodaros taisyklių nustatymo metodikoje (arba ją keičiančiuose teisės aktuose) nurodytais būdais.

8.1.5. Užsakovo prašymu, Rangovas, ne vėliau kaip per 2 darbo dienas arba kitą Šalių atstovų suderintą terminą, privalo patikslinti ir (arba) detalizuoti pateiktą pasiūlymą bei pagrįsti jo atitikimą Sutarties reikalavimams.

8.1.6. Pakeitimai tampa Darbų dalimi tuomet, kai Šalys sudaro raštišką susitarimą dėl Pakeitimų atlikimo.

8.1.7. Pakeitimams tapus Darbų dalimi, automatiškai perskaičiuojama Sutarties kaina, prie esamos Sutarties kainos pridėdant/atimant Pakeitimų kainą.

8.1.8. Rangovas privalo atlikti visus su Pakeitimų atlikimu susijusius darbus (įskaitant, bet neapsiribojant, Darbo projekto ir Techninio projekto parengimo (koregavimo) bei visų Pakeitimams atlikti būtinų leidimų, sutikimų ir suderinimų gavimo darbus), kurie yra būtini tam, kad Pakeitimas būtų įvykdytas tinkamai ir laiku.

8.1.9. Papildomus darbus Užsakovas gali įsigyti iš Rangovo atlikdamas atskirą pirkimą pirkimus reglamentuojančių įstatymų nustatyta tvarka.

8.1.10. Darbų Pakeitimams Šalys taip pat taiko Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo ir Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymu patvirtintos Kainodaros taisyklių nustatymo metodikos (arba ją keičiančių teisės aktų) nuostatas.

8.2. ĮSTATYMŲ PASIKEITIMAS – KAINŲ PERSKAIČIAVIMAS

8.2.1. Jei dėl įstatymų ir (arba) kitų taikytinų teisės aktų pasikeitimo reikalinga atlikti papildomus darbus, kurie nebuvo ir negalėjo būti numatyti pasiūlymo Pirkimui teikimo metu, Sutarties kaina perskaičiuojama, kai dėl pasikeitusių įstatymų ir (arba) taikytinų teisės aktų reikalavimų, padidėja Rangovo prievolės, vykdančios Sutartį, ir Rangovas patiria didesnes tiesiogines išlaidas, skirtas išimtinai šios Sutarties vykdymui. Jei dėl įstatymų ir (arba) kitų taikytinų teisės aktų pasikeitimo sumažėja Rangovo pareigos, vykdančios Sutartį, ir dėl to Rangovas patiria mažesnes tiesiogines išlaidas, susijusias konkrečiai su šia Sutartimi, tokiu sumažėjimu mažinama Sutarties kaina.

8.2.2. Pasikeitus (sumažėjus ar padidėjus) PVM tarifui, atitinkamai pasikeičia Sutarties kaina. Naujas PVM tarifas taikomas visoms po oficialaus naujo PVM tarifo įsigaliojimo momento išrašomoms PVM sąskaitoms faktūroms, taikant mokėtiną kainą be PVM ir atitinkamai perskaičiuojant PVM. Pasikeitus įstatymu nustatytam PVM tarifui, mokestis mokamas pagal pakeistą tarifą, be atskiros Sutarties keitimo ar įforminimo.

8.3. KAINŲ INDEKSO PASIKEITIMAS

8.3.1. Jei Valstybės duomenų agentūros (www.stat.gov.lt) skelbiama Statybos sąnaudų elementų kainų indekso „Visos statybos sąnaudos“ (toliau – Bendras Indeksas) reikšmė per 6 mėnesių arba ilgesnį laikotarpį, kuris skaičiuojamas nuo pasiūlymų Pirkimui pateikimo termino pabaigos dienos¹ (arba nuo paskutinio Sutarties kainos perskaičiavimo momento² dėl Bendro Indekso pokyčio³, jei Sutarties kaina buvo perskaičiuojama) iki paskutinio Atliktų darbų akto pagal Sutartį sudarymo dienos, pakinta 5 % arba daugiau, bet kurios iš Šalių iniciatyva gali būti perskaičiuojama Sutarties kaina. Sutarties kainos perskaičiavimui naudojamas ne Lietuvos Respublikos statistikos departamento skelbiamas Bendras Indeksas, o atskirų „medžiagų ir gaminių“, „mašinų ir mechanizmų darbo“, „darbo užmokesčio ir pridėtinų išlaidų“ indeksai (toliau – Konkretus Indeksas).

8.3.2. Vėlesnis Sutarties kainos perskaičiavimas negali apimti laikotarpio, už kurį jau buvo atliktas perskaičiavimas.

8.3.3. Sutarties kaina dėl Bendro Indekso pasikeitimo perskaičiuojama Rangovui mokėtinas sumas padauginant iš Konkretaus Indekso pokyčio koeficiento, kuris apskaičiuojamas pagal toliau nurodytą formulę:

$$K = IPb / IPr$$

Kur: K – Konkretaus Indekso pokyčio koeficientas

IPr – Konkretaus Indekso reikšmė laikotarpio pradžioje (i. Pirmo Sutarties kainos (įkainių) peržiūrai taikomas Pirkime galutinių pasiūlymų pateikimo termino pabaigos dieną (mėnesį) apskaičiuotas (skelbtas) Indeksas; ii. Jei buvo atliktas Sutarties kainos (įkainių) peržiūra, taikomas Sutarties kainos (įkainių) perskaičiavimo metu naudotos paskelbto atitinkamo Indekso⁴ reikšmės mėnuo);

Antrojo ir vėlesnių perskaičiavimų atveju laikotarpio pradžia (mėnuo) yra paskutinio perskaičiavimo metu naudotos paskelbto atitinkamo indekso reikšmės mėnuo.

IPb – Konkretaus Indekso reikšmė laikotarpio pabaigoje (Šalies kreipimosi dėl kainos (įkainių) peržiūros tinkamo Akto (kai įgyta tokia teisė pagal Sutarties nuostatas), perskaičiuoti Sutarties kainą (įkainius), gavimo dieną paskutinis žinomas (naujausias) Indeksas).

8.3.4. Sutarties kainos perskaičiavimu suinteresuota Šalis parengia Rangovui mokėtinų sumų perskaičiavimo aktą (toliau – „Aktas“), kuriame nurodo: Bendro Indekso reikšmę laikotarpio pradžioje ir jos nustatymo datą, Bendro Indekso reikšmę laikotarpio pabaigoje ir jos nustatymo datą, Bendro Indekso pokytį procentais, Konkretaus Indekso reikšmę laikotarpio pradžioje ir jos

¹ Pirmai Sutarties kainos peržiūrai taikomas Pirkimo galutinių pasiūlymų pateikimo termino pabaigos dieną (mėnesį) apskaičiuotas (skelbtas) indeksas.

² Paskutinis Sutarties kainos peržiūros momentas laikomas Sutarties Šalių Susitarimo dėl Sutarties kainos (įkainio) peržiūrėjimo įsigaliojimas.

³ Jeigu Bendro indekso reikšmė pakinta (padidėja arba sumažėja) daugiau kaip 5 % nuo paskutiniam perskaičiavimui taikyto Bendro indekso reikšmės.

⁴ Kainos (įkainių) perskaičiavimui taikomas Indeksas užfiksuotas paskutiniame susitarime dėl Sutarties kainos (įkainių) peržiūros.

nustatymo datą, Konkretaus Indekso reikšmę laikotarpio pabaigoje ir jos nustatymo datą, Konkretaus Indekso pokyčio koeficientą, perskaičiuotą Sutarties kainą ir perskaičiuotus įkainius (įskaitant Darbų žiniaraštyje nurodytus įkainius), perskaičiuotą Banko garantijos sumą, perskaičiuotą Statybos darbų ir Rangovo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sumą bei kitą perskaičiavimui reikšmingą informaciją. Šalis Akta pasirašo ir pateikia jį kitai Šaliai. Šalys privalo sudaryti susitarimą dėl Sutarties kainos perskaičiavimo per 1 (vieną) mėnesį nuo tinkamai parengto Akto pateikimo kitai Šaliai. Šis terminas Šalių susitarimu gali būti pratęstas ne ilgiau nei 1 (vieno) mėnesio laikotarpio dėl objektyvių priežasčių (pvz. kai būtina gauti Šalies valdymo organų pritarimus ir pan.).

8.3.5. Kainos peržiūros Indekso reikšmė nurodoma ir taikoma 4 skaičių po kablelio tikslumu (Perskaičiavimo koeficiento reikšmė nurodoma ir taikoma 3 skaičių po kablelio tikslumu).

8.3.6. Rangovui mokėtinos sumos bus perskaičiuojamos tik už tuos Darbus, kurie bus priimti po Sutarties Šalių susitarimo dėl Sutarties kainos (įkainio) peržiūrėjimo įsigaliojimo. Rangovas išrašomose PVM sąskaitose faktūrose nurodo Darbų žiniaraštyje/Rangovo Pirkimo metu pateiktame pasiūlyme nurodytas kainas/įkainius, Konkretaus Indekso pokyčio koeficientą ir jų sandaugos sumą, kurią turi sumokėti Užsakovas.

8.3.7. Jeigu Darbai vėluoja dėl priežasčių, dėl kurių Rangovas neįgyja teisės į Darbų atlikimo termino pratęsimą (arba atleidimą nuo atsakomybės už Darbų atlikimo termino praleidimą), uždelstų statybos Darbų kaina neperskaičiuojama dėl kainų lygio kilimo, bet turi būti perskaičiuojama dėl kainų lygio kritimo.

8.3.8. Gali būti perskaičiuojama Sutarties kaina (įkainiai) be PVM kaina (įkainiai) tik tiems statybos darbams, kurie nėra faktiškai atlikti iki prašymo peržiūrėti Sutarties kainą (įkainius) gavimo dienos, o už kitus, nei statybos darbai, darbus (pavyzdžiui, darbo, techninio projekto parengimą, inžinerinius (geologinius, geotechninius) tyrimus, projektavimą, dokumentacijos gavimą, statybą leidžiančių dokumentų gavimą, statybos užbaigimą ir pan.) mokėtinos sumos negali būti perskaičiuojamos. Vėlesnis kainų arba įkainių perskaičiavimas negali apimti laikotarpio, už kurį jau buvo atliktas perskaičiavimas.

9. ATSAKOMYBĖ

9.1. KOKYBĖS GARANTIJA

9.1.1. Rangovo atliktiems statybos Darbams suteikiami kokybės garantijos terminai:

- a) Objektui – 5 metai;
- b) Objekto paslėptiems elementams (konstrukcijoms, vamzdynams ir kt.) – 10 metų,
- c) Objekte esant tyčia paslėptų defektų – 20 metų;
- d) Visiems kitiems Darbams – 2 metai.

9.1.2. Sutarties bendrųjų sąlygų 9.1.1 punkte nurodyti terminai pradedami skaičiuoti nuo visų Darbų pagal Sutartį perdavimo Užsakovui dienos. Jei garantijos termino metu atliekamas įrenginio ar jo dalies remontas, tam įrenginiui ar jo suremontuotai daliai garantijos terminas pratęsiamas nuo remonto atlikimo dienos, tačiau terminas nebus ilgesnis negu bendras garantijos terminas, nurodytas Sutarties bendrųjų sąlygų 9.1.1 punkte.

9.1.3. Jei įrenginių ir (arba) Medžiagų gamintojas įrenginiams ir Medžiagoms suteikia ilgesnę garantiją, nei nurodyta šiame Sutarties bendrųjų sąlygų 9.1 punkte, Rangovas perleidžia Užsakovui teisę į gamintojo garantiją. Jei teisės aktai numato ilgesnius nei šiame Sutarties bendrųjų sąlygų 9.1 punkte nurodyti kokybės garantijos terminus, taikomi teisės aktuose nurodyti terminai.

9.1.4. Rangovas per kokybės garantijos terminą atsiradusius Darbų defektus privalo neatlygintinai pašalinti arba nekokybiškus įrenginius pakeisti kokybiškais per 10 dienų nuo raštiško Užsakovo reikalavimo gavimo dienos arba per kitą terminą, kuris objektyviai reikalingas trūkumų pašalinimui ir Šalys jį suderina raštu.

9.1.5. Kokybės garantija negalioja tiems Darbų trūkumams, kurie atsirado dėl to, kad Užsakovas nepaisė nustatytų aptarnavimo, priežiūros ir eksploatacijos instrukcijų.

9.1.6. Kokybės garantijos terminas sustabdomas tiek laiko, kiek Objektas negalėjo būti naudojamas dėl nustatytų defektų (trūkumų), už kuriuos atsako Rangovas.

9.1.7. Nutraukus Sutartį, iki Sutarties nutraukimo dienos atliktiems Darbams ir perduotiems įrenginiams bei Medžiagoms suteikiama Sutartyje numatyta kokybės garantija, kurios terminas skaičiuojamas nuo Sutarties nutraukimo dienos.

9.2. RIZIKOS PASKIRSTYMAS

9.2.1. Įrenginių, Medžiagų, Darbų ir jų rezultatų atsitiktinio sunaikinimo, sugadinimo bei praradimo rizika tenka Rangovui iki Darbų perdavimo Užsakovui dienos.

9.2.2. Rangovui atitenka rizika už Statybvietėje esančio Užsakovo ir trečiųjų asmenų turto atsitiktinį sunaikinimą, sugadinimą, praradimą iki Darbų užbaigimo arba Statybvietės perdavimo Užsakovui dienos, jei Šalys raštu nesusitaria kitaip.

9.2.3. Rangovas prisiima atsakomybę už Objekto sugriuvimą ir (ar) defektus dėl jo padarytų projektavimo klaidų prieš bet kurį Objekto savininką ir atlygina jam dėl to patirtus nuostolius.

9.3. ĮSIPAREIGOJIMŲ NEVYKDYMAS ARBA NETINKAMAS VYKDYMAS

9.3.1. Šalys yra atsakingos už visų sutartinių įsipareigojimų tinkamą įvykdymą pagal šios Sutarties sąlygas.

9.3.2. Jei Rangovas nevykdo, tinkamai nevykdo arba tampa akivaizdu, kad tinkamai neįvykdys kurio nors iš Sutartyje nurodytų įsipareigojimų, Užsakovas turi teisę:

- a) sulaikyti Rangovui pagal Sutartį mokėtinas sumas iki kol šie įsipareigojimai bus įvykdyti tinkamai (šiam punkte nurodyta sulaikymo teise Užsakovas gali pasinaudoti tik tokia apimtimi, kuri yra būtina užtikrinti reikalavimų įvykdymą) ir (arba)
- b) Rangovo įsipareigojimus įvykdyti pats, apie tai raštu informuodamas Rangovą (tokiu atveju Užsakovas turi teisę reikalauti Rangovo apmokėti už šių įsipareigojimų įvykdymą patirtas išlaidas ir 10% dydžio, bet ne mažiau kaip 1 000 eurų, kompensaciją nuo patirtų išlaidų sumos, už tokių įsipareigojimų įvykdymo organizavimą), ir (arba)
- c) reikalauti patirtų nuostolių atlyginimo ir juos bet kada įskaityti iš Rangovui mokėtinų sumų pagal bet kurią su Užsakovu sudarytą sutartį, ir (arba)
- d) imtis kitų Sutartyje ir teisės aktuose nurodytų priemonių.

9.3.3. Bet kokie trūkumai, kurių Užsakovas, Objekto statybos techninis priežiūrėtojas, Objekto projekto vykdymo priežiūrėtojas ir (arba) kiti asmenys nepastebėjo vertindami, derindami, tikrindami, priimdami ir (arba) tvirtindami Rangovo atliktus Darbus, pateiktus dokumentus ar pasiūlymus (nepriklausomai, ar tai buvo atlikta Pirkimo metu, ar Sutarties vykdymo metu), neatleidžia Rangovo nuo atsakomybės už įsipareigojimų nevykdymą ar netinkamą vykdymą pagal Sutarties sąlygas.

9.3.4. Rangovas privalo Darbus vykdyti, nepažeisdamas trečiųjų asmenų teisių ir/ar teisėtų interesų. Rangovas, pažeidęs trečiųjų asmenų teises ir/ar teisėtus interesus privalo savo sąskaita bei rizika per 14 dienų nuo trečiojo asmens reikalavimo/prašymo gavimo atlyginti su tuo susijusią žalą. Rangovui per nustatytą terminą žalos neatlyginus, ją atlygina Užsakovas, tokiu atveju Užsakovas įgyja teisę įskaityti žalos sumą iš Rangovui mokėtinų sumų pagal šią arba bet kurią su Rangovu sudarytą sutartį.

9.3.5. Rangovas Darbų metu privalo imtis visų įmanomų priemonių tikslu užtikrinti žmonių sveikatai nekenksmingas sąlygas. Rangovui nevykdamas šios pareigos, sąlygas gali užtikrinti Užsakovas, tokiu atveju Užsakovas įgyja teisę įskaityti su tuo susijusią jo patirtų išlaidų sumą iš Rangovui mokėtinų sumų pagal šią arba bet kurią su Rangovu sudarytą Sutartį.

9.3.6. Rangovas per 14 dienų nuo Darbų atitinkamoje vietoje pabaigos privalo atkurti Darbų metu sugadintą gerbūvį (kelio dangą, veją ar kt.) ir/ar atlyginti tretiesiems asmenims su tuo susijusią žalą. Rangovui per nustatytą terminą gerbūvio nesutvarkius ir/ar žalos neatlyginus, gerbūvį sutvarko ir/ar žalą atlygina Užsakovas, tokiu atveju Užsakovas įgyja teisę įskaityti gerbūvio sutvarkymo išlaidas ir atlygintos žalos sumą iš Rangovui mokėtinų sumų pagal šią arba bet kurią su Rangovu sudarytą sutartį.

9.4. NETESYBOS

9.4.1. Jei Rangovas vėluoja atlikti Darbus ar jų dalį, Darbų etapą, t. y. nesilaiko Sutarties specialiojoje dalyje įtvirtintų Darbų ir/ar Darbų etapų vykdymo terminų, nuo kitos dienos Rangovui pradedami skaičiuoti Sutarties specialiojoje dalyje nustatyto dydžio delspinigiai už kiekvieną uždelstą kalendorinę dieną, priskaičiuotus delspinigius Rangovas privalo sumokėti Užsakovui.

9.4.2. Tuo atveju, jeigu delspinigiai skaičiuojami už Darbų etapų vėlavimą ir yra praleidžiamas dviejų ar daugiau Darbų etapų užbaigimas ir (arba) praleidžiamas Darbų atlikimo terminas, delspinigiai skaičiuojami už visus pradelstus terminus kiekvienam terminui atskirai.

9.4.3. Tuo atveju, kai vienu metu vėluoja daugiau nei vienas Darbų etapas, už sekančio Darbų etapo termino vėlavimą delspinigiai pradedami skaičiuoti nuo sekančios dienos, kai užbaigiamas vykdyti ankstesnis vėluojamas vykdyti Darbų etapas.

9.4.4. Jeigu sekantis Darbų atlikimo etapo terminas buvo pradelstas, dėl ankstesnio Darbų atlikimo etapo termino pradelavimo ir Rangovas už ankstesnį Darbų etapo vėlavimą buvo atleistas nuo netesybų taikymo pagal Sutarties specialiąją sąlygą 9.6. „ATLEIDIMAS NUO ATSAKOMYBĖS“ sąlygas, tai delspinigiai už sekantį Darbų atlikimo etapo termino praleidimą, Rangovui netaikomi tiek dienų, kiek jo vėlavimui turėjo įtakos ankstesnio Darbų atlikimo etapo vėlavimas.

9.4.5. Už vėlavimą perduoti Darbus Užsakovui Sutartyje numatytos netesybos Rangovui gali būti netaikomos, arba pritaikytos gali būti grąžintos (be teisės gauti palūkanas už pritaikymo laikotarpį), jei Rangovas laiku įvykdo Sutartį ir dėl tokio vėlavimo:

- a) nebuvo atjungti elektros vartotojai;
- b) nebuvo nukeltas kitų suplanuotų darbų vykdymas elektros perdavimo tinkle;
- c) nebuvo pažeisti minimalūs teisės aktuose nustatyti perdavimo tinklo patikimumo kriterijai (N-1 kriterijus);
- d) nebuvo pakeistas elektros energijos tiekimo režimas I kategorijos vartotojams;
- e) nebuvo apribotas elektros perdavimas tarpsisteminėmis elektros linijomis (apribojimas pagal šį punktą suprantamas kaip fizinių galimybių perduoti elektros energiją per tarpsistemines jungtis sumažėjimas (pagal galią) ir viso į elektros energijos biržą pateikto kiekio pardavimas bet kuriuo vėlavimo laikotarpiu);
- f) Grafike suplanuotas įrenginių ar Objekto perdavimas eksploatacijai nepersikėlė į kitus kalendorinius metus.

9.4.6. Už kiekvieną žemiau nurodytą įvykį, kuris įvyko dėl Rangovo įsipareigojimų nevykdymo, Užsakovas turi teisę reikalauti:

- a) 1 000 eurų baudos už kiekvieną elektros įrenginių atjungimą, darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimą (-us) (užfiksuotą (-us) vieno patikrinimo metu), aplinkosaugos, priešgaisrinės apsaugos, fizinės ar informacinės saugos reikalavimų pažeidimą, už kiekvieną atvejį, kai Darbai buvo vykdomi negavus reikiamų leidimų, sutikimų ir suderinimų arba nesilaikant elektros tinklų apsaugos taisyklių reikalavimų, Darbų vykdymo technologinio projekto;
- b) 3 000 eurų baudos už kiekvieną elektros įrenginių atjungimą, dėl kurio nutrūko elektros energijos tiekimas arba buvo sugadinti elektros įrenginiai, technologinį pažeidimą, technologinio projekto sprendinio pažeidimą ir/ar darbo projekto sprendinio pažeidimą, jei toks pažeidimas nesukuria grėsmės Objektui ir/ar jo elementų saugumui ir/ar tinkamam eksploatavimui ir/ar nesudaro grėsmės asmenų sveikatai ir/ar gyvybei, už kiekvieną magistralinio šviesolaidinio kabelio nutraukimą ar pažeidimą, dėl kurio sustojo sistemų veikimas arba nutrūko duomenų perdavimo paslaugos, už kiekvieną paslėptą Darbų užbaigimo ar informavimo per nurodytą terminą apie numatomą paslėptą Darbų uždengimą pažeidimą;
- c) 10 000 eurų baudos už kiekvieną technologinį pažeidimą, technologinio projekto sprendinio pažeidimą ir/ar darbo projekto sprendinio pažeidimą, jei toks pažeidimas sukuria grėsmę Objektui ir/ar jo elementų saugumui ir/ar tinkamam eksploatavimui ir/ar sukelia grėsmę asmenų sveikatai ir/ar gyvybei;
- d) 150 eurų baudos už kiekvieną nustatytą atliekų nerūšiavimo ir metalo laužo neatskyrimo atvejį, rūšiuojant susidariusias atliekas, taip pat metalo laužo pridavimą atliekų tvarkytojui kartu su kitomis atliekomis (už kiekvieną atliekų toną);
- e) 100 eurų baudos už kiekvieną kitą Sutarties, projektavimo dokumentų, susirinkimo protokolų arba teisės aktų nesilaikymą;
- f) už kiekvieną neplaninį elektros įrenginių atjungimą (tokį atjungimą, kuris nebuvo numatytas suderintame ir pasirašytame darbų-atjungimų grafike) taikoma 500 eurų bauda;
- g) jeigu Rangovas vėluoja per nustatytą terminą, nurodytą Sutarties specialiosiose sąlygose, pateikti pasirašytą statybos užbaigimo aktą, jam taikoma Sutarties specialiosiose sąlygose nurodyta bauda už kiekvieną pavėluotą dieną;
- h) už avarinio elektros įrenginių įjungimo į elektros tinklą termino nesilaikymą Rangovas moka 1000 eurų baudą už kiekvieną atvejį;
- i) kuomet nustatomas Sutarties bendrųjų sąlygų 11.1.3 punkte numatytas pažeidimas, tačiau Rangovui toliau leidžiama vykdyti Sutartį nurodytomis sąlygomis, Rangovas moka 5 000 eurų baudą už kiekvieną atvejį.

9.4.7. Jei pažeidimas nepašalinamas per Šalių sutartą laiką, atitinkama bauda gali būti taikoma pakartotinai, tol, kol pažeidimas bus pašalintas. Jei dėl pažeidimo pašalinimo termino Šalys raštu nesusitaria, pakartotinai bauda gali būti taikoma ne anksčiau kaip po mėnesio nuo atitinkamo pažeidimo nustatymo dienos.

9.4.8. Rangovas privalo su Užsakovu suderinti Techninio projekto dokumentaciją ne daugiau kaip per 3 kartus. Jeigu Rangovas nesuderina su Užsakovu Techninio projekto dokumentacijos dėl Rangovo kaltės per 3 kartus, už kiekvieną pakartotinį Techninio projekto dokumentacijos derinimą, viršinantį 3 kartų derinimo ribą, Rangovas privalo sumokėti Užsakovui 400 eurų baudą.

9.4.9. Jei už tą patį pažeidimą Rangovui gali būti taikomos kelios Sutartyje nurodytos baudos arba delspinigiai, taikoma tik ta bauda ir delspinigiai, kurie yra didesni. Jei tas pats pažeidimas lėmė kitų sutartinių įsipareigojimų nevykdymą ar netinkamą vykdymą, už kiekvieną tokį Sutarties pažeidimą skaičiuojami ir delspinigiai, ir bauda.

Pvz.: Rangovas padaro darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimą, dėl kurio atjungiami elektros įrenginiai ir dėl to nutrūksta elektros energijos tiekimas. Už šį pažeidimą Sutartyje numatyta 1 000 eurų bauda (už darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimą) ir 3 000 eurų bauda (už įrenginių atjungimą), tokiu atveju Rangovui taikoma didesnė bauda (t. y. 3 000 eurų). Jei dėl to paties pažeidimo vėluoja Darbų etapo įvykdymas, nepriklausomai nuo pritaikytos baudos, Rangovui papildomai taikomi delspinigiai už Darbų etapo vėlavimą.

9.4.10. Šalis, neteisėtai atskleidusi kitos Šalies konfidencialią informaciją, kitos Šalies reikalavimu turi jai sumokėti 3 000 eurų baudą ir atlyginti visus dėl to patirtus nuostolius, kiek jų nepadengia sumokėta bauda.

9.4.11. Sutartyje numatytos netesybos Šalių susitarimu pripažįstamos Šalių iš anksto nustatytais Šalies galimais minimaliais nuostoliais dėl to, kad kita Šalis pažeidė atitinkamą Sutarties sąlygą, kurių dydžio nukentėjusiajai Šaliai nereikia įrodinėti.

9.5. ATSAKOMYBĖS RIBOJIMAS

9.5.1. Pagal Sutartį Šalys atsako tik už tiesioginius nuostolius, patirtus kitos Šalies, ir neatsako už nuostolius dėl negauto pelno, negautų santaupų ar prarastos verslo galimybių.

9.5.2. Visi tiesioginiai nuostoliai ribojami pradinės Sutarties kainos dydžio suma, bet ne mažesne nei Objekto, kuriame pagal Sutartį turi būti atliekami Darbai, atstatomąja verte.

9.5.3. Bendra Šaliai priskaičiuotų pagal Sutartį netesybų suma negali viršyti 20% Sutarties kainos (be PVM).

9.5.4. Sutartyje nurodytos atsakomybės ribojimo nuostatos negalioja žalai, padarytai tyčia, dėl didelio nerūpestingumo, taip pat žalai padarytai tretiesiems asmenims.

9.6. ATLEIDIMAS NUO ATSAKOMYBĖS

9.6.1. Šalis nėra laikoma atsakinga už bet kokių įsipareigojimų pagal šią Sutartį neįvykdymą, jeigu įrodo, kad tai įvyko dėl Nenugalimos jėgos aplinkybių. Tokiomis aplinkybėmis gali būti laikoma:

- a) karas (paskelbtas ar nepaskelbtas), pilietinis karas, maištai, revoliucijos, teroristiniai aktai;
- b) stichinės nelaimės: smarkios audros, ciklonai, žemės drebėjimai, potvyniai;
- c) boikotai, streikai, lokautai;
- d) nepagrįsti valstybės valdymo ir kontrolės institucijų pareigūnų veiksmai;
- e) laiku nesuteikti elektros įrenginių atjungimai;
- f) kitos Šalies įsipareigojimų nevykdymas ar netinkamas vykdymas.

9.6.2. Pagal šią Sutartį Nenugalimos jėgos aplinkybėmis nelaikoma tai, kad rinkoje nėra reikalingų prievolei vykdyti prekių ir paslaugų, Šalis neturi reikiamų finansinių išteklių arba jos kontrahentai pažeidžia savo prievoles, taip pat Šalies ir su ja susijusių asmenų (t. y. Šalies tiesiogiai ar netiesiogiai valdomų, bei ją valdančių subjektų, išskyrus Lietuvos Respubliką) valdymo organų bei darbuotojų veikimas ar neveikimas (įskaitant streikus).

9.6.3. Apie Nenugalimos jėgos aplinkybes ir jų įtaką Sutarties vykdymui bei terminams Šalis privalo nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo jų atsiradimo ar paaiškėjimo, raštu pranešti kitai Šaliai, pateikdama minėtų aplinkybių egzistavimo įrodymus. Laiku neinformavus, pranešimo negavusi Šalis turi teisę laikyti, kad šios aplinkybės Sutarties vykdymo neįtakuoja iki kol nebuvo išsiųstas pranešimas.

9.6.4. Atsiradus Nenugalimos jėgos aplinkybėms Šalis privalo imtis visų pagrįstų priemonių galimai žalai sumažinti ir, kad jos turėtų kuo mažesnę įtaką Sutarties vykdymo terminams.

9.6.5. Pagrindas atleisti Šalį nuo atsakomybės atsiranda tik minėtų aplinkybių egzistavimo laikotarpiui, o jas pašalinus Šalis privalo nedelsiant atnaujinti įsipareigojimų vykdymą.

9.7. SUTARTIES ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMAS

9.7.1. Sutartiniams įsipareigojimams užtikrinti Rangovas iki Sutarties pasirašymo Užsakovui turi pateikti Sutarties įvykdymo užtikrinimą – Banko garantiją. Sutarties įvykdymo užtikrinimo dydis turi būti ne mažesnis kaip 10% nuo Sutarties kainos (be PVM).

9.7.2. Rangovas turi užtikrinti, kad Sutarties įvykdymo užtikrinimas galiotų iki numatomo Rangovo sutartinių įsipareigojimų įvykdymo dienos ir 30 dienų po jos. Jeigu Rangovas neįvykdo sutartinių įsipareigojimų likus 60 dienų iki pateikto Sutarties įvykdymo užtikrinimo galiojimo pabaigos, Rangovas turi per 20 dienų pateikti atnaujintą (pratęstą) Sutarties įvykdymo užtikrinimą ne trumpesniam laikotarpiui kaip iki numatomos jo sutartinių įsipareigojimų įvykdymo dienos ir 30 dienų po jos.

9.7.3. Užbaigus visus Darbus ir pateikus garantinių įsipareigojimų užtikrinimą, Rangovo prašymu, Užsakovas Rangovui grąžina pateiktą Sutarties įvykdymo užtikrinimą.

9.7.4. Pasikeitus Sutarties kainai (esant Papildomiems darbams, taikant Sutarties kainos peržiūrą ir kt.), Rangovas turi pateikti Užsakovui atnaujintą Sutarties įvykdymo užtikrinimą.

9.8. DRAUDIMAS

9.8.1. **Projektuotojo civilinės atsakomybės draudimas.** Rangovas iki Sutarties pasirašymo dienos privalo apdrausti arba būti apdraudęs savo atsakomybę projektuotojo atsakomybės privalomuoju draudimu ne mažesne nei 5% Sutarties kainos suma (be PVM), ne mažiau nei 43 400 eurų vienam draudžiamajam įvykiui bei pateikti Užsakovui tai patvirtinančią draudimo liudijimo (poliso) patvirtintą kopiją. Šis draudimas turi būti užtikrintas visą Sutartyje nurodytą Darbų vykdymo laikotarpį (tuo atveju, jei draudimo liudijimas (polisas) galioja trumpiau, Rangovas privalo jį pratęsti (atnaujinti) visam Sutartyje nurodytam Darbų laikotarpiui, vadovaudamasis Sutarties bendrųjų sąlygų 9.8.9 punkto nuostatomis). Jei projektavimo Darbus atlieka ne pats Rangovas, o jo pasamdytas Subrangovas, Rangovas gali pateikti Subrangovo draudimo liudijimo (poliso) patvirtintą kopiją. Pasikeitus Sutarties kainai (esant Papildomiems darbams, taikant Sutarties kainos peržiūrą ir kt.), Rangovas turi pateikti Užsakovui atnaujinto projektuotojo civilinės atsakomybės draudimo liudijimo (poliso) kopiją.

9.8.2. **Statybos Darbų ir Rangovo civilinės atsakomybės draudimas.** Rangovas iki Statybvietės perdavimo privalo apdrausti arba būti apdraudęs visam statybos Darbų vykdymo laikotarpiui visus Sutartyje numatytus statybos Darbus bei Rangovo civilinę atsakomybę privalomuoju draudimu, pagal Statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų ir civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisykles. Rangovas turi pateikti Užsakovui tai patvirtinančią draudimo liudijimo (poliso) patvirtintą kopiją.

9.8.3. Darbų draudimas taip pat turi apimti:

- a) Medžiagas, montuojamus įrenginius;
- b) Užsakovo perduotą Rangovui turtą;

c) išplėstinę garantinio termino riziką (24 mėnesiai).

9.8.4. Darbų, Medžiagų, montuojamų Įrenginių, Užsakovo perduoto turto ir išplėstinio garantinio termino rizikos (24 mėnesiai) draudime papildomai turi būti nurodyta, kad draudimo išmokos gavėjas yra tas asmuo, kurio interesams padaryta žala.

9.8.5. Darbai, Medžiagos, montuojami Įrenginiai ir Užsakovo perduotas turtas turi būti apdraustas pilna atstatomąja verte (be PVM).

9.8.6. Rangovo civilinės atsakomybės draudimo suma turi būti ne mažesnė nei 5% Sutarties kainos (be PVM) suma, ne mažiau nei 43 400 eurų vienam draudžiamajam įvykiui, visam Sutartyje nurodytų Darbų vykdymo laikotarpiui. Pasikeitus Sutarties kainai (esant Papildomiems darbams, taikant Sutarties kainos peržiūrą ir kt.), Rangovas turi pateikti Užsakovui atnaujinto statybos Darbų ir Rangovo civilinės atsakomybės draudimo liudijimo (poliso) kopiją.

9.8.7. Visi Rangovo pateikiami draudimo liudijimai (polisai) turi būti išduodami Užsakovui priimtinos Sutartyje nurodytos draudimo įmonės.

9.8.8. Rangovas savo sąskaita privalo pratęsti (atnaujinti) draudimo sutartis, jeigu jos baigtųsi anksčiau, negu nurodyta šiame Sutarties bendrųjų sąlygų 9.8 punkte, bei pateikti Užsakovui tai patvirtinančius dokumentus.

9.8.9. Kiekviename draudimo liudijime (polise) turi būti numatyta galimybė išmokėti draudimo išmokas Sutarties valiuta.

9.8.10. Draudimo liudijime (polise) arba atskirame draudiko rašte turi būti nurodytas Rangovo ir draudiko įsipareigojimas, kad draudimo sutartis gali būti keičiama tik su išankstiniu raštišku Užsakovo sutikimu. Tokį sutikimą Užsakovas išduoda per 3 darbo dienas nuo raštiško prašymo pateikti sutikimą su pridėta pakeisto dokumento redakcija gavimo, jei draudimo sutarties pakeitimas atitinka Sutartyje numatytus minimalius draudimo reikalavimus. Atskiro Užsakovo sutikimo nereikia, jei draudimo sutartis keičiama Sutarties bendrųjų sąlygų 9.8.1 ir 9.8.6 punktuose numatytais atvejais dėl Sutarties kainos pasikeitimo.

9.9. GARANTINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ UŽTIKRINIMAS

9.9.1. Rangovas po visų Darbų pagal Sutartį perdavimo Užsakovui dienos arba po Sutarties nutraukimo turi Užsakovui pateikti trejų metų Banko garantiją, kuria užtikrinami Rangovo garantiniai ir kiti įsipareigojimai, kurie galioja nuo visų Darbų pagal Sutartį perdavimo Užsakovui, tarp jų ir Rangovo nemokumo ar bankroto atveju, užtikrinantys dėl Rangovo kaltės atsiradusių defektų, nustatytų per pirmuosius 3 statinio garantinio termino metus, šalinimo išlaidų apmokėjimą Užsakovui. Garantinių įsipareigojimų užtikrinimo dydis - 5 proc. nuo Sutarties kainos (be PVM).

10. SUTARTIS

10.1. SUTARTIES GALIOJIMAS

10.1.1. Sutartis yra laikoma sudaryta ir įsigalioja nuo jos pasirašymo dienos, iki Sutarties pasirašymo Rangovas Užsakovui privalo pateikti:

a) Sutarties įvykdymo užtikrinimą – Banko garantiją;

b) projektuotojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo liudijimo (poliso) kopiją.

10.1.2. Sutartis galioja iki visiško Šalių sutartinių įsipareigojimų įvykdymo arba Sutarties nutraukimo.

10.1.3. Ši Sutartis sudaro visą Šalių susitarimą ir tarpusavio supratimą ir pakeičia visus ankstesnius žodinius ar rašytinius susitarimus ir pareiškimus, padarytus bet kuriuo metu iki šios Sutarties sudarymo, kurie nėra aiškiai įtraukti į šios Sutarties sąlygas. Tačiau aiškinant Sutarties dokumentus, tikrajai Šalių valiai nustatyti gali būti panaudojama informacija, Šalių pateikta derybų metu.

10.1.4. Kokybės garantijos, atsakomybės, konfidencialumo, intelektinės nuosavybės, pranešimų siuntimo ir gavimo, kalbos, ginčų sprendimo, Europos Sąjungos finansavimo ir kitos sąlygos, kurios pagal savo esmę turi galioti ir po Sutarties įvykdymo arba nutraukimo, galioja ir po Sutarties įvykdymo arba nutraukimo.

10.1.5. Esant prieštaravimų ar neatitikimų tarp Sutarties bendrųjų sąlygų ir Sutarties specialiųjų sąlygų - taikomos Sutarties specialiųjų sąlygų nuostatos.

10.2. SUTARTIES KEITIMAS

10.2.1. Bet kokie Sutarties pakeitimai galioja tik jei jie sudaryti raštu ir pasirašyti abiejų Šalių, jei Sutartyje nenurodyta kitaip.

10.2.2. Jeigu kuri nors Sutarties sąlyga visiškai ar iš dalies negalioja ar taptų negaliojančia dėl jos prieštaravimo taikytiniams teisės aktams arba dėl bet kokios kitos priežasties, likusios Sutarties sąlygos liks galioti visa apimtimi. Tokiu atveju Šalys gera valia derės ir sieks pakeisti negaliojančią sąlygą kita teisėta ir galiojančia sąlyga, kuri, kiek tai įmanoma, leistų pasiekti tokį patį teisinį ir ekonominį rezultatą, kaip Sutarties sąlyga, kuri bus tokiu būdu pakeista. Pakeitimai atliekami abipusiu Šalių rašytiniu susitarimu.

10.2.3. Sutarties keitimui taikomos Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo 97 straipsnio nuostatos.

10.3. SUTARTIES NUTRAUKIMAS

10.3.1. Bet kuri iš Šalių turi teisę vienašališkai nutraukti Sutartį nesikreipdama į teismą, apie tai raštu pranešdama kitai Šaliai ne vėliau kaip prieš 14 dienų:

a) jeigu kitai Šaliai inicijuojama bankroto, restruktūrizavimo arba likvidavimo procedūra, arba ji sustabdo ūkinę veiklą, arba kituose teisės aktuose numatyta tvarka susidaro analogiška situacija;

b) jeigu dėl Nenugalimos jėgos aplinkybių Sutarties vykdymas visiškai sustabdomas ilgiau kaip 4 mėnesiams.

10.3.2. Užsakovas turi teisę vienašališkai nutraukti Sutartį nesikreipdamas į teismą, apie tai ne vėliau kaip prieš 14 dienų raštu pranešdamas Rangovui, jeigu:

a) Rangovas laiku nepateikia Grafiko, arba Grafikas nesuderinamas dėl Rangovo kaltės (t. y. nepagrįsto vilkinimo, aplaidumo ar vengimo);

b) Rangovas dirba per lėtai, kad Darbus būtų galima baigti Sutartyje nustatytu laiku ir (arba) dėl Rangovo kaltės Darbų vykdymas nuo Grafiko atsilieka daugiau kaip 90 dienų, ir (arba) Rangovas nebevykdo Darbų, ir (arba) aiškiai neketina tęsti savo įsipareigojimų pagal Sutartį vykdymo;

c) Rangovas gadina Užsakovo turtą, nesilaiko Darbų kokybės, darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų;

d) Darbų atlikimui naudojamos Medžiagos, Įrenginiai, prekės ir kiti Darbų komponentai neatitinka su Užsakovu suderintų reikalavimų arba jie yra Draudžiamos kilmės;

e) Darbai atliekami nesilaikant Darbų technologijos projekto bei Darbo projekto;

f) dėl Rangovo kaltės Darbų vykdymas sustabdomas (sumuojant visų sustabdymų laiką) ilgiau kaip vienam mėnesiui;

g) dėl nepakankamos Rangovo darbo saugos priemonių kontrolės Statybvietėje įvyksta bent vienas sunkus nelaimingas atsitikimas darbe ar mirtinas nelaimingas atsitikimas darbe;

h) Rangovas nevykdo Užsakovo nurodymų pagal Sutarties bendrųjų sąlygų 5.8 punktą;

i) Rangovas (įskaitant Subrangovus) nebeatitinka Pirkimo sąlygose nurodytų kvalifikacinių reikalavimų ir (arba) Rangovas netenka teisės verstis Sutartyje nurodyta veikla;

j) Rangovas arba jo vadovas oficialiai pripažįstamas padaręs korupcinio pobūdžio nusikalstamas veiklas arba atsiranda Rangovo realaus ar potencialaus interesų konflikto situacija, dėl kurios objektyvus ir tinkamas Sutarties vykdymas yra negalimas;

k) kyla pagrįstų abejonų dėl šiame punkte nurodytų aplinkybių, dėl kurių gali būti nutraukta ši Sutartis, egzistavimo ir Užsakovo prašymu Rangovas nepateikia įrodymų, paneigiančių šias aplinkybes;

l) Rangovas pažeidžia esmines Sutarties sąlygas;

m) atsiranda Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo 98 straipsnyje nurodytas pagrindas vienašališkai nutraukti Sutartį;

n) jeigu Lietuvos Respublikos Vyriausybė Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka priima sprendimą, patvirtinantį, kad Sutartis neatitinka nacionalinio saugumo interesų;

o) Lietuvos Respublikos Vyriausybei nustačius, kad Rangovas neatitinka nacionalinio saugumo interesų pagal Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymą;

p) kitais Sutartyje ir teisės aktuose nurodytais atvejais, kai Rangovas nevykdo savo įsipareigojimų.

10.3.3. Sutarties bendrųjų sąlygų 10.3.2 punkto c), e), g), n) ir o) papunkčiuose nurodytos Sutarties nutraukimo priežastys laikomos esminėmis Sutarties sąlygomis.

10.3.4. Užsakovas turi teisę vienašališkai nutraukti Sutartį, nesikreipdamas į teismą, apie tai ne vėliau kaip prieš 30 dienų raštu pranešdamas Rangovui, kai dėl objektyvių priežasčių Užsakovas nebeturi poreikio pirkti Darbus. Tokiu atveju, Užsakovas atlygina už iki Sutarties nutraukimo kokybiškai atliktus ir priimtus Darbus, bei kitus Rangovo pagrįstus tiesioginius nuostolius.

10.3.5. Jeigu Užsakovas nutraukia Sutartį dėl Rangovo kaltės, Rangovas moka 10% Sutarties kainos dydžio baudą ir privalo atlyginti Užsakovui visas dėl šio nutraukimo susidariusias papildomas išlaidas, susietas su Sutartyje nurodytų Darbų užbaigimu, kurių nepadengia bauda, įskaitant Užsakovo išlaidas dėl kito rangovo paieškos ir Darbų pabrangimo. Už iki Sutarties nutraukimo atliktus Darbus Užsakovas atsiskaito Sutartyje nustatytais terminais ir tvarka.

10.3.6. Rangovas turi teisę vienašališkai nutraukti Sutartį nesikreipdamas į teismą, apie tai ne vėliau kaip prieš 30 dienų raštu pranešdamas Užsakovui, kai Užsakovas daugiau nei 30 dienų vėluoja atlikti mokėjimą Rangovui.

10.3.7. Rangovui nutraukus Sutartį dėl Užsakovo kaltės, Užsakovas moka 10% Sutarties kainos dydžio baudą, taip pat atlygina už iki Sutarties nutraukimo kokybiškai atliktus ir priimtus Darbus, bei kitus Rangovo pagrįstus nuostolius, kurių nepadengia bauda.

10.3.8. Sutartis gali būti nutraukta abipusiu Šalių rašytiniu susitarimu.

10.3.9. Jei Šalys raštu nesutaria kitaip, Rangovas per vieną mėnesį nuo Sutarties nutraukimo turi:

- a) sutvarkyti ir atlaisvinti Statybvietsės ir patalpų dalį, kurioje buvo atlikti Darbai;
- b) perduoti Užsakovui tinkamai atliktus Darbus (šiuo atveju Sutarties bendrųjų sąlygų 6.3 punkto nuostatos netaikomos, o Darbų perdavimas vykdomas abiem Šalims pasirašant priėmimo – perdavimo aktą, jei Rangovas atliktų Darbų neperduoda laiku, Užsakovas turi teisę juos priimti vienašališkai, apie tai įspėjęs Rangovą ne mažiau kaip prieš 5 darbo dienas);
- c) sutvarkyti privažiavimo kelius;
- d) grąžinti Užsakovui visą nepanaudotą įrangą, Medžiagas, įrankius ir kitus daiktus, kuriuos Rangovui perdavė Užsakovas;
- e) pateikti visą atliktų Darbų techninę dokumentaciją, nurodytą Sutarties bendrųjų sąlygų 6.1.2 punkte ir statybos darbų žurnalus;
- f) atlikti kitas Sutartyje ir teisės aktuose nurodytas pareigas, tam, kad Užsakovas galėtų tinkamai tęsti Darbus pats arba juos perduoti kitam rangovui.

10.3.10. Šios Sutarties nutraukimas ar pasibaigimas neatleidžia Šalių nuo atsakomybės bei įsipareigojimų, kuri atsirado dėl Šalies įsipareigojimų, kurie buvo priimti iki Sutarties nutraukimo ar pasibaigimo.

10.4. SUTARTIES AIŠKINIMAS

10.4.1. Sutarčiai yra taikomi ir ji yra aiškinama pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.

10.4.2. Sutartyje, kur reikalauja kontekstas, žodžiai pateikti vienaskaita, gali turėti ir daugiskaitos prasmę, ir atvirkščiai.

10.4.3. Šios Sutarties bendrųjų sąlygų punktų pavadinimai nurodyti tik tam, kad būtų galima ją lengviau skaityti, ir negali būti tiesiogiai naudojami Sutarties aiškinimui.

10.4.4. Sutartyje nurodyti terminai yra skaičiuojami kalendorinėmis dienomis, mėnesiais ir metais, jei Sutartyje nenurodyta kitaip.

10.4.5. Tais atvejais, kai Sutartyje netesybos ar kitos sumos nurodomos procentine dalimi, skaičiuojama nuo Sutarties kainos ar tam tikrų Darbų kainos, skaičiavimai turi būti atliekami nuo Sutarties kainos ar tam tikrų Darbų kainos su PVM, jei nenurodyta kitaip.

10.4.6. Sutartyje nurodytos darbo dienos suprantamos kaip bet kuri diena nuo pirmadienio iki penktadienio, išskyrus Lietuvos Respublikos darbo kodekse nurodytas švenčių dienas.

11. BAIGIAMOS NUOSTATOS

11.1. NACIONALINIO SAUGUMO INTERESŲ UŽTIKRINIMAS

11.1.1. Visi Įrenginiai, Medžiagos bei prekės turi atitikti Užsakovo nurodytus reikalavimus, negali būti Draudžiamos kilmės ir negali būti importuojami iš šalių ar jų dalių, teritorijų (specialaus statuso zonų), iš kurių importas yra draudžiamas pagal Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos sprendimus, arba jeigu yra taikomos Jungtinių Amerikos Valstijų, Europos Sąjungos ribojamosios priemonės (sankcijos) ar kitų tarptautinių organizacijų, kurių narė yra arba kuriose dalyvauja Lietuvos Respublika, tarptautinės sankcijos. Bet kuriuo Sutarties vykdymo metu Užsakovui pareikalavus, Rangovas per Užsakovo nustatytą terminą įsipareigoja pateikti Užsakovui informaciją ir/ar dokumentus apie Įrenginių, Medžiagų, prekių kilmės šalį, gamintoją ir jo kontroliuojantį asmenį⁵.

11.1.2. Per Užsakovo nustatytą terminą Rangovui nepateikus prašomos informacijos ir/ar dokumentų apie Įrenginių, Medžiagų ir prekių kilmės šalį, gamintoją ir jo kontroliuojantį asmenį, Užsakovas pakartotinai kreipiasi į Rangovą dėl nurodytų duomenų pateikimo nustatydamas šio reikalavimo įvykdymui 10 dienų terminą. Rangovui atsisakius pateikti Užsakovo prašomą informaciją ar jos nepateikus per šiame punkte numatytą terminą, Užsakovas turi teisę nutraukti Sutartį vadovaudamasis Sutarties bendrųjų sąlygų 10.3.2 punkto d) papunkčiu.

11.1.3. Tuo atveju, kai nustatoma, kad Rangovo siūlomi Įrenginiai, Medžiagos bei prekės neatitinka Sutarties bendrųjų sąlygų 11.1.1 punkte nustatytų reikalavimų, Užsakovas turi teisę nutraukti Sutartį vadovaudamasis Sutarties bendrųjų sąlygų 10.3.2 punkto d) papunkčiu. Atsižvelgiant į atliktų Darbų apimtį bei siekiant išsaugoti Sutartį, Užsakovas gali leisti Rangovui per Užsakovo nustatytą terminą siūlomus Įrenginius, Medžiagas bei prekes pakeisti kito gamintojo prekėmis, kurios visiškai atitinka Užsakovo keliamus techninius reikalavimus ir dėl to nesikeičia Sutarties pobūdis. Atitinkamai už šiame punkte nustatytą pažeidimą Rangovui taikoma Sutarties bendrųjų sąlygų 9.4.4 punkto i) papunktyje nurodyta bauda.

11.1.4. Rangovas privalo nedelsdamas informuoti Užsakovą apie Rangovo, Subrangovo, ūkio subjekto, kurio pajėgumais yra remiamasi ar juos kontroliuojančių asmenų ir/arba Įrenginių, Medžiagų ir prekių gamintojo ar jį kontroliuojančio asmens registracijos vietos pasikeitimus, jeigu tokia vieta patenka į Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 92 straipsnio 14 ir (arba) 15 dalyje numatytoje sąrašė nurodytas valstybes ar teritorijas.

⁵ Kontroliuojantis asmuo – juridinis ar fizinis asmuo, turintis arba įgyjantis ūkio subjekto kontrolės teisę. Kontroliuojančiu asmeniu gali būti Lietuvos Respublikos pilietis, užsienietis ar asmuo be pilietybės arba ūkio subjektas, taip pat viešojo administravimo subjektas. Sutuoktiniai, tėvai ir jų nepilnamečiai vaikai (įvaikiai) laikomi vienu kontroliuojančiu asmeniu. Jeigu du ar daugiau juridinių ar fizinių asmenų, veikdami susitarimo pagrindu, įsigyja koncentruojamo ūkio subjekto kontrolę, tai kiekvienas iš šių juridinių ar fizinių asmenų yra laikomas kontroliuojančiu asmeniu. Tais atvejais, kai kontrolė įgyjama ne tiesiogiai, o per kitą asmenį, kontroliuojančiu asmeniu laikomas ne tas tarpininkas, o galutinis kontrolės turėtojas.

11.1.5. Rangovas įsipareigoja, kad jo siūlomos prekės, paslaugos ar darbai nekels grėsmės nacionaliniam saugumui, t. y.:

- a) nebus sutrikdytas Užsakovo valdomos ryšių ir informacinės infrastruktūros, kuri yra reikšminga Užsakovo veiklai, funkcionavimas;
- b) nebus sutrikdyta Užsakovo, kaip nacionaliniam saugumui svarbios įmonės, veikla;
- c) nebus siekiama išgauti valstybės ir tarnybos paslaptį sudarančią ar kitą neviešą (Užsakovo konfidencialią) informaciją;
- d) nebus Draudžiamos kilmės.

11.1.6. Vadovaujantis Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 17 straipsnio 8 dalies reikalavimais, Užsakovas inicijuoja Rangovo ir Subrangovų darbuotojų patikros procedūrą, kuri turi būti atlikta iki Statybietės perdavimo. Vykdamas šią procedūrą, Rangovas įsipareigoja per 14 dienų nuo Užsakovo rašto ir Sutarties specialiųjų sąlygų priede nurodyto Pareigų sąrašo, kuriame nurodytos tikrinamų darbuotojų funkcijos/pavestas darbas, gavimo pateikti Užsakovui visus duomenis, dokumentus ir sutikimus, patvirtinančius Rangovo ir Subrangovų darbuotojų, kuriems dėl jiems priskirtų funkcijų ar pavesto darbo būtų suteikta teisė be palydos pateikti prie Užsakovo valdomų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ar turto, įskaitant Rangovo vadovų (vadovaujančių specialistų) sąrašą nurodytus vadovus (sąrašas pateikiamas kaip Sutarties specialiųjų sąlygų priedas), atitiktį Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo reikalavimams pagrindžiančius dokumentus, t. y. dokumentus, patvirtinančius, kad:

- a) asmuo nėra pripažintas neveiksnium ar ribotai veiksnium bet kurioje srityje arba jam nėra taikomos priverčiamosios medicinos priemonės;
- b) asmuo per paskutinius 3 metus nebuvo įrašytas į sveikatos priežiūros įstaigos įskaitą dėl alkoholizmo ar narkomanijos;
- c) atitinkamas asmuo sutinka būti tikrinamas Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka ir apimtimi.

11.1.7. Sutarties bendrųjų sąlygų 11.1.6 punkto a)-c) papunkčiuose nurodytus dokumentus Užsakovui pristato pats asmuo, apie kurį teikiama informacija, užklijuotame voke, ant kurio užrašytas Objektas, Rangovo pavadinimas ir asmens vardas bei pavardė, tiesiogiai adresu: LITGRID AB, Karlo Gustavo Emilio Manerheimo g. 8, Vilnius. Dokumentus Rangovas gali pateikti ir kitais nurodytais būdais, tačiau jis prisiima visišką atsakomybę už tokio pateikimo visišką atitikimą asmens duomenų apsaugos reikalavimams.

11.1.8. Jeigu Rangovo ir (ar) Subrangovo atstovas, kurio patikra vykdoma vadovaujantis Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 17 straipsnio 8 dalies reikalavimais, negali pateikti Sutarties bendrųjų sąlygų 11.1.6 punkto a)-c) papunkčiuose nurodytų dokumentų, nes atitinkamoje šalyje tokie dokumentai neišduodami arba toje šalyje išduodami dokumentai neapima visų keliamų klausimų, šie dokumentai gali būti pakeisti:

- a) priesaikos deklaracija;
- b) oficialia deklaracija, jeigu toje šalyje nenaudojama priesaikos deklaracija. Oficiali deklaracija turi būti patvirtinta valstybės narės ar Rangovo ir (ar) Subrangovo kilmės šalies arba šalies, kurioje jis registruotas, kompetentingos teisinės ar administracinės institucijos, notaro arba kompetentingos profesinės arba prekybos organizacijos.

11.1.9. Šiame punkte nustatytas patikrai atlikti reikalingų dokumentų pateikimo terminas gali būti pratęstas Šalių susitarimu.

11.2. INTERESŲ KONFLIKTAS

11.2.1. Rangovas įsipareigoja vengti bet kokio intereso konflikto, kuris gali turėti neigiamos įtakos bešališkam ir objektyviam Sutarties vykdymui. Toks interesų konfliktas gali kilti dėl ekonominių, politinių, šeimyninių, emocinių ar bet kokių kitų priežasčių.

11.2.2. Rangovas nedelsiant raštu privalo informuoti Užsakovą apie Sutarties vykdymo metu kylantį ar galintį kilti interesų konfliktą ir imtis visų būtinų veiksmų, siekiant ištaisyti situaciją.

11.3. PAREIŠKIMAI IR GARANTIJOS

11.3.1. Šalys pareiškia ir garantuoja, kad:

- a) Sutartį sudarė turėdamos tikslą realizuoti jos nuostatas bei galėdamos realiai įvykdyti Sutartyje nurodytus įsipareigojimus nurodyta apimtimi ir terminais;
- b) jos yra mokios ir finansiškai pajėgios įvykdyti Sutartį, jų veikla nėra apribota, joms neiškelta arba nėra numatoma iškelti bylos dėl restruktūrizavimo ar likvidavimo, jos nėra sustabdytos ar apribojusios savo veiklos, joms nėra iškeltos bankroto bylos arba bankroto procesas vykdomas ne teismo tvarka.

11.3.2. Rangovas pareiškia ir garantuoja, kad:

- a) pilnai susipažino su Technine užduotimi, Sutarties sąlygomis ir visa kita informacija bei dokumentacija, susijusia su Sutarties dalyku ir Objektu, reikalinga Sutarties pagrindu prisiimamiems įsipareigojimams įvykdyti bei Darbams atlikti, ir ši dokumentacija bei joje pateikta informacija yra visiškai ir pilnai pakankama tam, kad Rangovas galėtų užtikrinti tinkamą ir visišką visų Sutartimi prisiimamų įsipareigojimų vykdymą ir jų kokybę. Sudarydamas šią Sutartį, Rangovas patvirtina, kad jis išnagrinėjo Sutartyje nurodytus ir jam iš anksto pateiktus dokumentus ir juos suprato bei patikrino, taip pat įsitikino, kad,

Rangovo geriausiomis žiniomis, juose nėra klaidų ar kitų trūkumų, kurie trukdytų tinkamai ir laiku įvykdyti Rangovo įsipareigojimus;

b) jis turi visas technines, intelektualines, fizines, organizacines bei bet kokias kitas galimybes ir savybes, reikalingas ir leidžiančias jam deramai vykdyti Sutarties sąlygas bei užtikrinti aukščiausią atliekamų Darbų kokybę.

c) yra susipažinęs ir santykiuose su Užsakovu ir Sutarties vykdymui pasitelkiamomis trečiosiomis šalimis įsipareigoja laikytis Grupės korupcijos prevencijos politikos (toliau – Politika) ir Tiekėjų etikos kodekso (toliau – Kodeksas) nuostatų, įtvirtinančių teisėtas, darnias ir sąžiningas verslo praktikas, kurios apima privalomas aplinkosaugos, žmogaus teisių, darbo standartų ir verslo etikos elgesio normas. Politika bei Kodeksas ir/ar jų pakeitimai pasiekiami adresu: <https://www.epsog.lt/lt/apie-mus/korupcijos-prevencija>. Rangovas privalo užtikrinti, kad šio punkto reikalavimų laikytųsi tiek Rangovo, tiek ir jo Sutarties vykdymui pasitelkiamų trečiųjų šalių darbuotojai, valdymo ir priežiūros organų nariai bei kiti atstovai;

d) nedelsiant informuos apie Sutarties galiojimo metu atsiradusias aplinkybes, kurios gali būtų laikomos pažeidžiančiomis Politikoje ir Kodekse įtvirtintus reikalavimus ir elgesio normas, bei Užsakovui paprašius, pateiks visą informaciją, susijusią su aplinkybių atsiradimu, pasekmių šalinimu ir prevencinių priemonių diegimu.

11.3.3. Rangovui pažeidus Sutarties bendrųjų sąlygų 11.3.2 punkto c) ir/ar d) papunkčių reikalavimus, Užsakovas turi teisę leisti Rangovui ištaisyti nustatytus pažeidimus (išskyrus nusikaltimų, kitų šurkščių teisės aktų pažeidimų atvejais) per protingą terminą. Jeigu Rangovas nesutinka arba per Užsakovo nurodytą protingą terminą nepašalina pažeidimų, jis moka 3000 eurų dydžio baudą už kiekvieną pažeidimo atvejį.

11.4. KVALIFIKACIJA

11.4.1. Rangovas privalo užtikrinti, kad Sutarties sudarymo momentu ir visą jos galiojimo laikotarpį jis pats, Subrangovai bei jo sutartiniai įsipareigojimus vykdantys ir Darbus atliekantys asmenys turi ir turės visas licencijas, leidimus, atestatus, kvalifikacinius, saugos darbe pažymėjimus, taip pat visą kitą reikiamą kvalifikaciją ir kompetenciją Darbams ir įsipareigojimams, numatytiems šioje Sutartyje, vykdyti.

11.4.2. Rangovo pasitelkti Specialistai, kurie pagal Pirkimo sąlygas privalo turėti jose nurodytą kvalifikaciją ir patirtį, Darbus gali vykdyti tik pateikęs jų kvalifikaciją ir patirtį pagrindžiančius dokumentus. Atskiras Užsakovo sutikimas nėra reikalingas, kai Darbus atlieka Rangovo pasiūlyme Pirkimo metu nurodyti Specialistai.

11.5. NUOSAVYBĖ

11.5.1. Visi Įrenginiai ir Medžiagos nuo jų pristatymo į Statybvietę iki perdavimo Užsakovui turi būti teisėta Rangovo arba jo Subrangovų nuosavybė, o Atliktų darbų akto pasirašymo metu – teisėta Rangovo nuosavybė.

11.5.2. Rangovas užtikrina, kad Įrenginiai ir Medžiagos nebus apsunkinti jokiais turto areštais ar kitais apsunkinimais, ir įsipareigoja neperleisti jų ar jų dalies jokiam trečiajam asmeniui arba naudoti bet kokiais kitais tikslais, nei numatytais šioje Sutartyje, visą laiką iki jų tinkamo perdavimo Užsakovo nuosavybėn.

11.5.3. Nuosavybės teisės į atliktus Darbus pereina Užsakovui nuo atitinkamų Darbų, Įrenginių ir (arba) Medžiagų perdavimo Užsakovui momento arba Įrenginių ir Medžiagų sumontavimo (instaliavimo) į Objektą momento, priklausomai nuo to, kas įvyksta anksčiau.

11.5.4. Rangovas gali pakeisti bet kuriuos Darbus, kol atitinkamų Darbų nuosavybė nėra perduota Užsakovui, taip pat defektų taisymo arba pakeitimų atlikimo metu. Bet kurie Rangovo pašalinti Įrenginiai ir Medžiagos nuo jų pakeitimo tampa Rangovo nuosavybe.

11.5.5. Rangovui tenka visa Darbų, Medžiagų ir Įrenginių (įskaitant Užsakovo patiektas Medžiagas ir Įrenginius) praradimo arba sugadinimo rizika iki Objekto, kurio sudėtinė dalimi tapo Medžiagos ar Įrenginiai, perdavimo Užsakovui momento (Statybos užbaigimo dokumento išdavimo/patvirtinimo).

11.6. INTELEKTINĖ NUOSAVYBĖ

11.6.1. Užsakovas turi teisę be jokio papildomo Rangovo ir (ar) projekcinės dokumentacijos autorių sutikimo savo nuožiūra, nevaržomai (tiek laiko, tiek teritorijos atžvilgiu) ir nemokėdamas jokio papildomo atlyginimo nei Rangovui, nei projekcinės dokumentacijos autoriams, naudotis visais intelektualinės nuosavybės teisės objektais, kuriuos Rangovas, jo paskirti darbuotojai, Subrangovai ar bet kokie kiti tretieji asmenys parengs, sukurs vykdydami šią Sutartį (toliau – „Kūriniai“), įskaitant rekonstruoti ir (ar) remontuoti Darbų rezultatu esančius statinius, keisti tokių statinių interjerą ir eksterjerą, vykdyti kitų statinių, kurie nėra šios Sutarties Darbų rezultatas, projektavimą bei statybą, projekto vykdymo priežiūrą bei perleisti turimas teises tretiesiems asmenims.

11.6.2. Rangovas pareiškia ir garantuoja, kad tiek jis, tiek projekcinės dokumentacijos autoriai kartu ir (ar) atskirai neturės ir nereikš Užsakovui ir (ar) tretiesiems asmenims jokių pretenzijų ar reikalavimų dėl Užsakovo naudojimosi pagal šią Sutartį įgytais Kūriniais bei jų dalimis (įskaitant, bet neapsiribojant, Techninį projektą, Darbo projektą ir atskiras jo dalis, statinius, kaip Darbų rezultatą, jų brėžinius, eskizus, modelius bei jų panaudojimą kitų statinių statyboje).

11.6.3. Tretiesiems asmenims pareiškus pagrįstas pretenzijas Užsakovui dėl intelektualinės nuosavybės į Kūrinius pažeidimo, Rangovas privalo nedelsdamas savo sąskaita pašalinti tokius pažeidimus bei atlyginti Užsakovui dėl to patirtus nuostolius.

11.7. KONFIDENCIALUMAS IR ASMENS DUOMENŲ APSAUGA

11.7.1. Rangovas įsipareigoja neatskleisti, neperduoti ar kitokiu būdu neperleisti tretiesiems asmenims jokios iš Užsakovo Sutarties vykdymui gautos informacijos, taip pat informacijos, kurią jis sukuria vykdydamas Sutartį, bei Sutarties turinio, nepriklausomai nuo to, kokia forma ta informacija pateikiama (toliau – „Konfidenciali informacija“).

11.7.2. Užsakovas įsipareigoja neatskleisti, neperduoti ar kitokiu būdu neperleisti tretiesiems asmenims Sutarties vykdymo metu iš Rangovo gautos Rangovo konfidencialios informacijos.

11.7.3. Konfidencialia informacija nelaikoma tokia informacija, kuri: [a] yra viešai prieinama; [b] yra gauta iš trečios šalies, kuriai Užsakovas netaiko jokių apribojimų dėl jos atskleidimo; [c] pagal galiojančius teisės aktų reikalavimus negali būti laikoma konfidencialia; [d] kitos Šalies yra raštiškai nurodyta kaip nekonfidenciali.

11.7.4. Jei Šaliai kyla abejonų, ar informacija yra Konfidenciali informacija, Šalis elgsis su tokia informacija kaip su Konfidencialia informacija.

11.7.5. Kiekviena Šalis įsipareigoja Konfidencialią informaciją saugoti tinkamai ir protingai, laikantis taikytinų profesinių standartų, naudoti, dauginti ir atskleisti darbuotojams, valdymo organų nariams, tretiesiems asmenims (Subrangovams, teisiniams, finansiniams, verslo ir techniniams konsultantams), kurie bus susaistyti atitinkamais konfidencialumo įsipareigojimais, tikrai tiek, kiek tai būtina įsipareigojimams pagal Sutartį vykdyti.

11.7.6. Kiekviena Šalis pripažįsta ir patvirtina, kad Sutarties vykdymo metu asmens duomenys bus tvarkomi tik išimtinai su Sutarties vykdymu susijusiais tikslais bei laikantis griežtų konfidencialumo įsipareigojimų bei asmens duomenų apsaugos reikalavimų. Šalys, vykdydamos Sutartį, veikia kaip savarankiški duomenų valdytojai. Rinkdamos ir tvarkydamos asmens duomenis, Šalys privalo laikytis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (toliau - Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) ir taikomų įstatymų reikalavimų ir užtikrinti, kad duomenų subjektai būtų tinkamai informuoti apie jų asmens duomenų tvarkymą.

11.7.7. Sutarties Šalys susitaria, jog Sutarties vykdymo tikslais turi teisę Sutartyje nurodytu elektroniniu paštu, viena kitai siųsti apklausas, susijusias su šios Sutarties vykdymu, vykdymo kokybe ir kt. Siunčiamos apklauso formos ir turinys turi atitikti Bendrojo duomenų apsaugos reglamento reikalavimus. Taip pat Sutarties Šalys patvirtina, jog yra gavę jų darbuotojų, kurių kontaktiniai duomenys pateikti Sutartyje, rašytinius sutikimus, atitinkančius Bendrojo duomenų apsaugos reglamento reikalavimus, gauti Sutartyje nurodytais kontaktais ir pildyti šiame Sutarties bendrųjų sąlygų punkte minimas apklausas, susijusias su šios Sutarties vykdymu.

11.8. KALBA

11.8.1. Vykdydant Sutartį bus bendraujama ir susirašinėjimas tarp Šalių vykdomas lietuvių kalba, jei Šalys nesusitaria kitaip. Tais atvejais, kai Rangovo buveinės (arba gyvenamosios vietos) registracijos vieta yra ne Lietuvos Respublikoje, susirašinėjimas gali būti vykdomas anglų arba kita, abiejų Šalių suderinta, kalba.

11.8.2. Visa Rangovo teikiama dokumentacija turi būti parengta lietuvių kalba, jei Sutartyje nenurodyta arba Šalys raštu nesusitaria kitaip. Dokumentacija, kurią reikalinga pateikti valstybės institucijoms, bet kuriuo atveju turi būti parengta lietuvių kalba (arba turi būti atliktas jos vertimas).

11.9. DOKUMENTAI

11.9.1. Užsakovas įsipareigoja pagal Šalių sutartus ir Grafike nurodytus terminus Rangovui pateikti visus turimus dokumentus ir duomenis/skaičiavimus/Statybvietsės informaciją, kurie reikalingi Darbams atlikti arba pateikti įgaliojimą Rangovui Sutarties vykdymui reikalingų dokumentų gavimui.

11.9.2. Visuose Atliktų darbų aktuose, pranešimuose, prašymuose, reikalavimuose, sąskaitose būtina įrašyti Sutarties numerį ir datą, investicinio projekto pavadinimą ir numerį (jei toks numatytas).

11.9.3. Rangovas pildomoje kontrolės ir ataskaitos dokumentacijoje (statybos darbų žurnale, Atliktų darbų aktuose) turi vartoti tas pačias sąvokas, terminus ir procesų pavadinimus, kurie yra naudojami Techniniame bei Darbo projektuose.

11.9.4. Kai Šalis teikia patvirtintas dokumentų kopijas, šių kopijų tikrumas turi būti patvirtintas dokumentą teikiančios Šalies ar jos įgalioto atstovo.

11.9.5. Jei Rangovo parengti dokumentai neatitinka Sutartyje ir (arba) teisės aktuose keliamų reikalavimų, yra neišbaigti, juose randama techninio pobūdžio ar kitų klaidų, Užsakovas turi teisę laikyti juos nepateiktais apie tai informuodamas Rangovą.

11.9.6. Rangovas įsipareigoja tvarkyti Objekto vykdymo dokumentaciją naudojantis elektroniniu statybos darbų žurnalu (elektroniniu statybos žurnalu pasirūpins Užsakovas). Planuojamų atlikti Darbų (su matuojamais kiekiais) žiniaraščio įrašai turi būti įkelti į elektroninį statybos darbų žurnalą iki statybos Darbų pradžios. Įrašus rengia Rangovas, atsižvelgdamas į Pirkimo metu pateiktą pasiūlymo darbų žiniaraštį, turto grupių ir turto vienetų klasifikatorių, Darbų žiniaraštį, rengiamą po Techninio projekto.

Įrašus į elektroninį statybos darbų žurnalą kelia deleguotas Rangovo atstovas arba Užsakovo atstovas (iš anksto Šalims susitarus). Jeigu įrašus į elektroninį statybos darbų žurnalą kelia Rangovo atstovas, įrašai prieš įkėlimą į elektroninį statybos darbų žurnalą turi būti suderinti su Užsakovo atstovu.

11.9.7. Rangovas atsako už tai, kad vykdant Darbus būtų tinkamai ir laiku pildomas statybos darbų žurnalas ir jame būtų fiksuojama Darbų eiga ir visi su Darbais susiję įvykiai. Statybos darbų žurnalas turi būti pildomas vadovaujantis teisės norminių aktų nustatyta tvarka ir techninio priežiūrėtojo nurodymais bei reikalavimais. Statybos darbų žurnalas turi būti pildomas nuo Statybos darbų pradžios iki pabaigos, privalo būti pildomas laiku ir nuolat atnaujinamas.

11.10. PRANEŠIMAI

11.10.1. Bet koks pranešimas, prašymas, reikalavimas ar kita informacija, kurią reikia pateikti pagal Sutartį, laikoma pateikta, jeigu įteikiama Šaliai pasirašytinai, per pasiuntinį, atsiunčiama registruotu laišku, iš anksto apmokėjus pašto išlaidas, arba elektroniniu paštu, kai patvirtinamas elektroninio laiško gavimas, Sutartyje nurodytais adresais.

11.10.2. Kiekviena Šalis į kitos Šalies pranešimą, prašymą ar reikalavimą įsipareigoja atsakyti ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo jo gavimo, jei pačiame paklausime ar Sutartyje nenurodyta vėlesnė data. Šalys gali pateikti atsakymą per ilgesnį terminą, jeigu toks ilgesnis terminas yra objektyviai reikalingas, siekiant pateikti prašomą informaciją ar atlikti nurodytus veiksmus.

11.10.3. Apie Sutartyje nurodytų savo kontaktinių duomenų ir atstovo pasikeitimą Šalis privalo iš anksto pranešti kitai Šaliai raštu be atskiros Sutarties pakeitimo. Visi pranešimai (dokumentai), kuriuos viena Šalis išsiunčia kitai Šaliai iki gaudama pranešimą apie pastarosios adreso pasikeitimą, laikomi tai Šaliai įteiktais tinkamai.

11.11. EUROPOS SAJUNGOS FONDŲ (PROGRAMŲ) FINANSAVIMAS

11.11.1. Jei Sutarties specialiosiose sąlygose nurodyta, kad Užsakovo išlaidos yra (bus) finansuojamos iš Europos Sąjungos fondų (programų) lėšų, Rangovas įsipareigoja glaudžiai bendradarbiauti su Užsakovu, teikdamas jam visą reikiamą su Sutarties vykdymu susijusią informaciją, kurios pagrįstai reikia Užsakovui siekiant gauti nurodytas lėšas.

11.11.2. Rangovas suteiks teisę Užsakovui ir (arba) Europos Sąjungos fondų (programų) lėšų valdytojams (paramos lėšas administruojančioms, audituojančioms ir kitoms institucijoms) tikrinti ir vertinti Sutarties vykdymą, siekiant nustatyti, ar yra pasiekti Sutartyje keliami tikslai ir buvo laikomasi Sutartyje nustatytų sąlygų. Rangovas pateiks Užsakovui ir (arba) Europos Sąjungos fondų (programų) lėšų valdytojams ir (arba) jų įgaliotiems asmenims visus dokumentus ir informaciją, suteiksiančius galimybę sėkmingai atlikti šiame punkte numatytą vertinimą.

11.11.3. Rangovas savo lėšomis užsakys ir pastatys apie Europos Sąjungos fondų (programų) lėšų gavimą informuojantį (-čius) stendą (-us), jei to reikalauja paramos teikimą reglamentuojantys teisės aktai. Stendų rengimo reikalavimai nurodyti bei informacinio stendo šablonas pateiktas interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt.

11.11.4. Rangovui nevykdant Sutarties bendrųjų sąlygų 11.11 punkte nurodytų reikalavimų, Užsakovas turi teisę: sustabdyti apmokėjimą už atliktus Darbus iki kol reikalavimai bus įvykdyti, ir (arba) reikalauti, kad Rangovas kompensuotų Europos Sąjungos finansuojamų išlaidų dalį, kuri nebūtų išmokama (arba kurią būtų pareikalauta grąžinti) dėl Rangovo įsipareigojimų nevykdymo, ir (arba) nutraukti Sutartį.

11.12. BANKO GARANTIJA

11.12.1. Tais atvejais, kai Sutartyje numatyta, kad Rangovas turi pateikti Banko garantiją, ši garantija turi atitikti Sutarties bendrųjų sąlygų 11.12 punkte nurodytus reikalavimus.

11.12.2. Banko garantija turi būti išduota Sutartyje nurodyto Užsakovui priimtino banko.

11.12.3. Banko garantija turi būti pirmo pareikalavimo, besąlyginė ir neatšaukiama.

11.12.4. Banko garantija užtikrinamos sumos turi būti nurodomos tokia valiuta, kokia pagal Sutartį atliekami mokėjimai.

11.12.5. Banko garantijoje turi būti nurodyta, kad:

a) Bankas įsipareigoja per 10 dienų nuo pirmo raštiško Užsakovo reikalavimo gavimo sumokėti Užsakovui reikalavime nurodytą sumą, bet ne daugiau, nei nurodyta Banko garantijoje.

b) Raštiškame reikalavime Užsakovas neprivalo pagrįsti savo reikalavimų, o tik nurodyti, kad Rangovas neįvykdė ar netinkamai įvykdė savo sutartinius įsipareigojimus.

c) Banko garantijai turi būti taikomos Tarptautinių prekybos rūmų Bendrosios garantijų pagal pirmą pareikalavimą taisyklės (Uniform Rules for Demand Guarantees. ICC Publication No. 758) su išimtimis, nustatytomis banko garantijoje ir imperatyviose Lietuvos Respublikos teisės aktų normose.

d) Ginčai tarp šalių sprendžiami Lietuvos Respublikos teismuose.

e) Banko garantijos galiojimo terminas ir Banko garantija užtikrinama suma.

11.12.6. Prieš pateikdamas Banko garantiją, Rangovas gali prašyti Užsakovo patvirtinti, kad Rangovo siūlomą Banko garantiją jis sutinka priimti. Tokiu atveju Užsakovas privalo atsakyti Rangovui ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos.

11.12.7. Užsakovas turi teisę nepriimti Banko garantijos ir (arba) laikyti ją negaliojančia, ir (arba) kreiptis į Rangovą dėl naujos Banko garantijos pateikimo Užsakovui, o Rangovas privalo tokią garantiją pateikti per trumpiausią įmanomą terminą, jei Banko garantija neatitinka Sutartyje keliamų reikalavimų arba Užsakovas turi informacijos, susijusios su Banko garantiją išdavusio banko veiklos sustabdymu arba galimu veiklos sustabdymu (įskaitant nemokumą, likvidavimą ar teisinės apsaugos taikymo procedūras).

11.12.8. Rangovui laiku nepateikus naujos, atnaujintos Banko garantijos, Užsakovas turi teisę sulaikyti mokėjimus Rangovui Banko garantijoje nurodytai sumai. Tokiu atveju sulaikytos sumos Rangovui bus išmokėtos ne anksčiau, nei bus pateikta nauja Banko garantija arba išnyks įsipareigojimas ją pateikti.

11.13. GINČŲ SPRENDIMAS

11.13.1. Bet kokie ginčai, nesutarimai ar reikalavimai, kylantys iš šios Sutarties ar susiję su ja, jos pažeidimu, nutraukimu ar galiojimu, sprendžiami Šalių derybų būdu.

11.13.2. Jeigu Šalis nepavyksta išspręsti ginčo, nesutarimų ar reikalavimų derybų būdu, jie sprendžiami Lietuvos Respublikos teismuose pagal Užsakovo buveinės vietą.

11.14. TEISIŲ PERLEIDIMAS

11.14.1. Užsakovas turi teisę perleisti trečiajam asmeniui, kuris yra finansiškai pajėgus vykdyti Sutartimi prisiimtus Užsakovo įsipareigojimus, savo teises ir (arba) pareigas, kylančias iš Sutarties, be atskiro Rangovo sutikimo. Apie teisių ir (arba) pareigų perleidimą trečiajam asmeniui Rangovas informuojamas raštišku pranešimu.

11.14.2. Rangovas neturi teisės perleisti savo teisių ir (arba) įsipareigojimų pagal šią Sutartį tretiesiems asmenims be raštiško Užsakovo sutikimo. Jei Rangovas nesilaiko šio reikalavimo, Užsakovas ir teises bei pareigas perėmęs trečiasis asmuo prieš Užsakovą atsako solidariai.

11.15. TEISIŲ ATISISAKYMAS

11.15.1. Šalių nesinaudojimas Sutartyje nurodytomis teisėmis nereiškia šių teisių atsisakymo, išskyrus atvejus, kai Šalis šių teisių atsisako tai aiškiai nuroydamą raštu.
